

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják. Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona. Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadási felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Buday Barna.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
---	--	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Nemzetközi árpa- és komlókiállítás Berlinben.

A mezőgazdasági főiskolához tartozó erjesztőipari intézet Berlinben folyó évi október hó 10—18-ig tartó nemzetközi árpa- és komlókiállítást rendez, melyen tekintettel a németországi piac fontosságára, kívánatos, hogy a magyar gazdák mint magányos kiállítók, a gazdasági egyesületek pedig 2—2 kg.-os mintákból álló gyűjteményes kiállításukkal minél nagyobb számban megjelenjenek.

A részvétel módozata a következő: komlóból 4 kilogramm, sörárpából 30 kilogramm és még azonkívül árpakalász-mintacsomók is küldendők. Minden mintaszámba oly kartonlap teendő, melyre a termelésre vonatkozó adatok jegyzetnek és melyet az OMGE küld a termelőknek akkor, hogyha részvételi szándékukat nálunk bejelentették. Ugyanakkor a termelő egy kérdőívet kap, melynek rovatai kitöltendők és az OMGE-hez aláírás után külön borítékban oly levél csatolása mellett küldendők, mely levélből kitűnik, hogy minő jelzés alatt, melyik vasuti állomáson feladva, mikor küldetett a minta.

Ugy az árpamintákat és kalászokat, valamint a komlómintákat sem kénezeni vagy másként preparálni avagy a gabonát kiszemelgetni tilos. Az ilyen mintát Berlinben visszautasítják. Csupán erős rostálás van megengedve.

A kérdőíven feltett kérdésekre a válaszok érthetően és világosan annyival is inkább megadandók, mert ez arra szolgál, hogy külföldi sörgyárosok direkte megismerkedjenek a magyar sörárpa- és komlótermesztőkkel és ha árpára vagy komlóra van szükségük, közvetlenül a termelőktől vásárolhassák.

A berlini kiállításra árpamintát mindaddig nem kell küldeni, míg az OMGE. részéről a termelő, feltéve, hogy a berlini kiállításra való részvételi szándékát egy levelezőlapon már előre tudatta, a minta és kalászcsozó beküldésére fel nem szólítottott, ez esetben az a

30 kg. árpaminta és kalászcsozó, mely a berlini kiállításra van fenntartva, az általunk küldendő zsákban az OMGE.-nek küldendő. A 4 kg. komló mintát felszólításunk után az általunk küldött zsákban szintén kérjük az OMGE.-nek küldeni.

A Berlinbe küldendő minták szállítási költségeit Budapestig és innen Berlinbe, valamint a kiállítási térdíjat a földmivelésügyi miniszterium fedezi, tehát a magyar termelőkre, akik még a minta számára külön zsákot is kapnak, a részvételtől semmiféle más kiadás nem háramlik, mint az árpa vagy komló átengedése.

A berlini kiállításon Németország részéről arany-, ezüst- és bronzérmékben adnak a díjak, ezenkívül pedig még a m. kir. földmivelésügyi miniszter is ad olyan díjakat, melyek Berlinben hazai termelők között osztatnak szét. Az aranyérem 240 kor. értéket képvisel és a vidékek számára megfelelőleg hat hazai árpatermesztő és négy komlótermesztő fogja elnyerni.

A kiállításán részt venni óhajtók saját érdekében kívánatos, hogy ebbeli szándékukat mielőbb tudassák az OMGE.-vel.

A berlini nemzetközi sörárpa- és komlókiállítás orsz. rendező-bizottsága nevében:

Krolopp Hugó
titkár.

Egyről-másról.

(A gabonapiacz helyzete. — Mezőgazdasági kamarák és a közvélemény. — Otthonvédelem és hitelképesség. — Vasutállamosítások Ausztriában.)

A legutóbbi hivatalos termésbecslés óta a budapesti gabonapiacz irányzata nem sokat változott, habár inkább az árjavulás felé hajlott. Mint hogy a budapesti nagy malmok a jövő hó elsejével ismét felveszik a rendes heti üzemet, szorgalmasan vásárolták a nyersanyagot, buzából a budapesti tőzsde naponta átlag 35,000 métermázsza buza kelt el. Hogy e nagyobb mérvű vásárlás nagyobb árjavulással nem járt, annak oka az, hogy tulságosan bő kínálat mutatkozott a termelők részéről és ebből magyarázható az a körülmény is, hogy

az októberi buzának a lefolyt héten történt 40 filléres árjavulása hatástalan maradt a készárpapiaczra. Az októberi buza — dacára a szintén elég tetemes kínálatnak — külső motívumokra támaszkodva tetemesen megszilárdult. E külső körülmények az időjárás, az ausztriai rosszabbodott termésjelölések, valamint azok a kedvezőtlenebb hírek, amelyek egyrészt az amerikai államokból, másrészt az orosz tartományokból érkeztek és a terméseredmények bizonytalanságáról tesznek tanúságot. A kedvező cséplési eredményekről most már hallgat a börzei krónika, mivel a felvidéki és tuladunai megyék cséplése elkezdődött, e megyékből a legjobb akarat mellett sem mutatható ki kedvező vagy legalább is javult próbacséplési eredmény, a rosszabb terméseredménybeli híreket pedig ugyálszik a tőzsde most nem fogadja szívesen, hát inkább elhallgatja, nehogy 40'5 millió métermázsza „hitel” forrásokon alapuló becsléséből a félmilliót esetleg el kelljen hagynia, habár az egyik tőzsdei lap nagy kegyesen lemondana a félmillióról, de ellenértékül „követeli”, hogy a miniszteri végleges termésbecslés 40 millió métermázsza buza-termést tüntessen föl. Hogy tényleg termelt-e ennyi vagy sem, az neki mellékes.

Lapunk egyik legutóbbi számában részletesen beszámoltunk a fővárosi sajtó állásfoglalásáról azzal az előadói tervezettel szemben, amelyet Darányi Ignác dr. földmivelésügyi miniszter megbízásából Rubinek Gyula és Bernát István készítettek a mezőgazdasági kamarákról. Azóta élénk figyelemmel kísértük a vidéki sajtót is annak megállapítása czéljából, hogy az országos közvélemény milyen álláspontot foglal el a mezőgazdasági érdekképviselet szervezésének kérdésével szemben.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy egy-két szórványos ellenszenves hangu bírálattól eltekintve, országszerte kedvező fogadtatásban és jóakaratu megítélésben részesült a mezőgazdasági kamarákról szóló javaslat. A vidéki sajtónyilatkozatok tulnyomó többségéből is az a

AJANLJUK nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesített

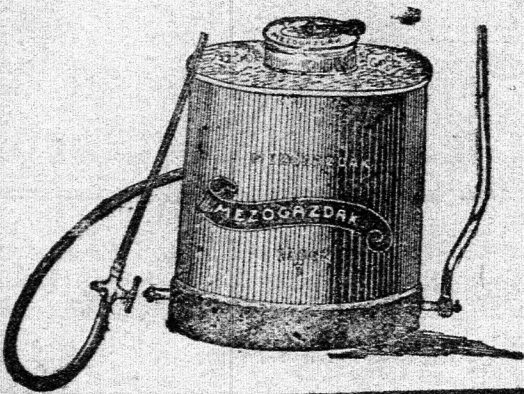
magyar fogatos szőlőpermetezőinket,

melyekkel nagy munkaerő- és permetezőanyag-megtakarítás érhető el.

Most megjelent tavaszi szőlőmivelési árjegyzékünket az összes szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük.

Mezőgazdák A. jegyű permetező K 40.—
" B. " " " 34.—

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Mai számunk 28 oldal.

felfogás tükröződik vissza, hogy a mezőgazdasági érdekképviselet erős, munkaképes országos szervezetének megalkotása nem csupán a gazdák érdeke, hanem egyszersmind a szó szoros értelmében vett közérdek, mert ha ezek a kamarák jól teljesítik majd feladatukat, ezzel nagy mértékben hozzá fognak járulni közép- és kisbirtokos osztályunk megerősítéséhez, gazdasági boldogulásának elősegítéséhez. Már pedig kétségtelen, hogy a szervezett és anyagi boldogulásában támogatott gazdatársadalom éppen olyan biztos alapja és fenntartója lesz a mai társadalmi rendnek, amely hűség és megbízható képviselői lesznek a gazdatársadalom érdekképviseleti testületei a magyar nemzeti állameszmének.

Az országos közhangulatnak ily kedvező megnyilvánulása után talán joggal remélhetjük, hogy azok, akiket a mezőgazdasági érdekképviseletől szóló javaslat a legközvetlenebbül érint, ugyancsak lelkesedéssel fognak a javaslat mellé sorakozni. Értjük a magyar gazdatársadalmat, amelynek mindeddig nem volt alkalmja a miniszter által kiadott előadói tervezet ügyében hivatalosan állást foglalnia. Károlyi Sándor gróf emlékszóbrának leleplezése alkalmával az október hó 20-án tartandó szövetségi nagygyűlés lesz hivatalos a magyar gazdatársadalom álláspontjának kifejezésé adni és csak akkor remélhetjük a mezőgazdasági kamarai szervezetnek mielőbbi megvalósulását, ha e nagygyűlésen egységes közvélemény fog a javaslat mellett kialakulni, amelyet azután a kormány is magáévá tehet és képviselhet a parlamentben.

Gazdaközönségünknek szent kötelessége önmagával és a jövő nemzedékkel szemben, hogy megragadja a most kínálkozó kedvező alkalmat, — amely ki tudja, visszatér-e még valaha — nehogy ismét magunknak, a gazdáknak egyenletlenségén, visszavonásán hiúsuljon meg az annyi széppel, jóval biztató reform.

Az igazságügyi miniszter Dévai Ignác dr.-t bizta meg a családi otthonról szóló törvényjavaslat előadói tervezetének kidolgozásával s Dévai munkája már nyilvánosságra is került. A javaslat kritikai ismertetését fenntartjuk magunknak s ezuttal csupán általánosságban tesszünk néhány megjegyzést.

A javaslat magva az, hogy 8000 K. értékig lakóházból és földből otthont lehet alapítani, mely azt a kivételes jogot élvezi, hogy a végrehajtás alól mentes. Az otthont alapítónak tehát mai értelemben vett hitelképessége kétségtelenül szenvedni fog, ez tagadhatatlan hátránya ennek az intézménynek, melyre az ugynevezett homestead mozgalmak ellenzői Európaszerte aggodalmasan hivatkoznak. Megengedjük, hogy miután most a fundus instruktus is végrehajthatná válik, a szokásos hitelezési módokat a kisgazda nem fogja majd a régi mértékben igénybe vehetni. Ezt azonban nem tartjuk oly nagy szerencsétlenségnek, mert tapasztalhattuk, hogy a hitelnek kétélű hatása sehol sem jelentkezett olyan károsan, mint éppen a kisgazdák körében. Magyarországon évente tizennyolcz-huszezer bir-

toktest kerül eladásra dobszó mellett, negyvenmillió korona értékben és ezeknek az elárverezett birtoktesteknek értéke átlag 2300—2500 korona között ingadozik. Emellett adásvétel útján évente mintegy 700.000.000 korona értékű birtok cserél gazdát. Ennek a szörnyű nagy mobilizációnak okát többek között a könnyelmű adóságsinálásra lehet visszavezetni. Többet árt mint használ az olyan hitel, mely márólholnapra megsemmisítheti a birtokost és családját földönfutóvá teheti. Éppen az eféle hitelezés ellen akarja megvédeni a javaslat a kisembereket, elriasztván az otthon-alapítótól azt a hitelező tőkét, mely sok ezernyi adós bukásából és megsemmisüléséből merit hasznot.

Hosszas tárgyalások után megegyezésre jutott az osztrák kormány az osztrák államvasutársasággal, az északnyugati és elbavölgyi vasutársasággal, a cseh északi vasutal és az észak-délnémet összekötővasutal a nevezett társaságok tulajdonát képező vasuti vonalak államítása iránt. Amennyiben e megegyezést összzel az osztrák birodalmi gyűlés jóváhagyja, — ami valószínűnek látszik — Ausztria államvasuti hálózata 3142 kilométerrel bővül meg és összesen 18,100 kilométerre fog kiterjedni. Magántulajdonban csak néhány kisebb jelentőségű vonal és a két magyar-osztrák közös vasut, a déli vasut és a kassa-oderbergi vasut maradnak, amelyeknek vonalai mindössze 3230 kilométert tesznek ki, vagyis az államvasuti hálózat hosszának körülbelül hatodrésztét. Az állami tulajdonba kerülő vasuti hálózatból fővonalakra esik 13,200 kilométer s a most megállapított államítás végrehajtása után állami kézben lesz Ausztriának egész észak, kelet és nyugat felé irányuló kiviteli és átviteli forgalma, ugyszintén az ezen irányokból jövő beviteli forgalom. Az állam kezébe jutnak ily módon a legfontosabb magyarországi csatlakozások is, ami reánk nézve annál fontosabb, mivel tudvalevőleg a névleg közös déli és kassa-oderbergi vasut is teljes függőségben van az osztrák kormánytól s így kivitelnk ugyszintén ki van szolgáltatva az osztrák államvasutak tarifapolitikájának, amely természetesen az osztrák termelés és kereskedelem érdekeit tartja szem előtt s a mi elszigetelésünkre törekszik.

Nagyon jól tudták az osztrák malmok, mit tesznek, amidőn a legutóbbi államításért közszónetet szavaztak a kormánynak, mert hiszen az előreláthatólag gondoskodni fog a dédelgetett osztrák malmok érdekeit szolgáló újabb kedvezményekről, amelyek a mi malmaink versenyképességét a Lajtán túl ismét csökkenteni fogják. Az osztrák kormány tényleg készül is már az egész díjzabás átdolgozására, amelyet a vasuti és közlekedési tanács összzel fog lefolytatni s amelynek kiindulási pontja a szállítási tarifák felemelése az önköltségeken felül. Az előkészítő lépések már meg is történtek ez irányban s Ausztria teljes mértékben igénybe fogja venni minden bizonynyal azt a hatalmas fegyvert, amely egy egységes birodalmi tarifapolitikában rejlik.

Szerencsétlen földrajzi helyzetünknel fogva nincs módunkban Ausztria ölelő karjaiból szabadulni s hogy ezt kitűnő szövetségesünk mennyire kiaknázza velünk szemben, legjobban megmutatták a legutóbbi kiegyezési tárgyalások során az annabergi csatlakozás és a kassa-oderbergi vasut fejlesztése körül lefolyt csatározások. A mostani államítások még jobban megszilárdították Ausztria helyzetét velünk szemben s az osztrák tarifapolitikában kezdődő új korszak bizonyára még igen sok gondot okoz nekünk.

Érdekes, hogy ugyanakkor, amidőn Ausztria nyíltan szakított a vegyes vasuti rendszerrel és áttér a tiszta államvasuti rendszerre, Franciaországban is megváltásra került hosszas elvi harcok után a nyugati vasut, amelylyel az állam jelentékeny hálózat birtokába jutott és nyíltan rálépett a fokozatos államítás útjára. Ennek az államítási politikának Franciaországban igen sok elvi ellensége van, akik az államszocializmus előrehatolásának tekintik a vasutak államítását. Azonban a vasuti tarifapolitika oly hatalmas fegyver az állam kezében, amelyet a gazdaságpolitika irányításában alig nélkülözhet s ezért látjuk tényleg, hogy az államvasuti rendszer napról-napra újabb tért hódít Európa számos államában.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A kerti dohányok bugázásáról.

A kerti dohányokat rendszeren nem bugázzuk, vagyis a fejlődő virágzatot nem törjük le azért, hogy vékonyabb könnyebben szinesíthető s világosabb színű, könnyebb szivásu s kellemesebb illatu leveleket nyerjünk.

A m. kir. dohányjövédék a kerti dohányok lebugázását általában véve nem engedi meg, bár a gazdák — különösen a muskotály dohányokat termesztő gazdák — nem egy ízben tettek lépéseket, hogy a nagylevelű dohányokhoz hasonlóan a kerti dohányok bugázása is engedélyeztessék.

Kérdés már most, előnyös-e a kerti dohányokat lebugázni és ha igen, miért huzódik a dohányjövédék ennek engedélyezésétől. Ha a kerti dohányokat (muskotály, rétháti, faddi) későn, a teljes virágzás idejében, a törés kezdete előtt 2—3 héttel lebugázzuk, ez egy a természetes nagyságára, mint annak minőségére kedvező hatása. Megteszik ezt Törökországban (Macedóniában) a legfinomabb cigarettadohányokat adó dohányokkal is, de szintén csak rövid idővel a dohány érése előtt, amint erről annak idején, tanulmányutam alkalmával meggyőződtem. Ezen kérdéssel, a m. kir. dohánytermesztési kísérleti állomáson éveken át foglalkoztunk s kísérleteink közül egynehányanak eredményét röviden következőben ismertetem.

A gálócsi és csetneki muskotály dohánytáblák felerészükben bugázás nélkül, rendszeren kezeltettek, felerészükben bugáztattak. A május 10-én kiültetett dohány július 10-én virágzott, július 20-án bugáztatott. A bugázott dohány

A., Deutsche Landw. Gesellschaft" Berlin
I. díjjal kitüntetett

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek,**

szabad. „Welger-fele” teljesen önműködően kötöző **szalmaprés-elevatorok**

kizárólagos gyártól.

ugyszintén **magánjárók** (uti mozdonyok) cséplési, vontatási és szántási czélokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

☛ Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről. ☛

törése augusztus 7-én, a bugázatlané augusztus 11-én vette kezdetét. A szárítás — a pejtában való előzetes fonnyasztás után — a szabadban (napon) történt.

A terméseredmény (osztályozás és esomózás után megállapítva) kat. holdanként következő volt:

1. Gálócsi dohány.

	Bugázva kg.	Nem bugázva kg.
I-ső osztály	281 47 ⁰ / ₁₀₀	169 35 ⁰ / ₁₀₀
II-ik " "	225 37 ⁶ / ₁₀₀	110 22 ⁷ / ₁₀₀
Petrezselymes III-ik osztály	38 6 ³ / ₁₀₀	108 22 ³ / ₁₀₀
Levélfoltos (barna rozsda)	54 9 ⁴ / ₁₀₀	96 20 ⁰ / ₁₀₀
Összesen	598 kg.	483 kg.
Több a bugázás javára	115 "	

2. Csetneki dohány.

	Bugázva kg.	Nem bugázva kg.
I-ső osztály	335 45 ⁵ / ₁₀₀	182 31 ⁴ / ₁₀₀
II-ik " "	246 33 ⁴ / ₁₀₀	115 19 ⁸ / ₁₀₀
Petrezselymes III-ik osztály	108 14 ⁶ / ₁₀₀	177 30 ⁵ / ₁₀₀
Levélfoltos (barna rozsda)	47 6 ⁵ / ₁₀₀	105 18 ³ / ₁₀₀
Összesen	733 kg.	579 kg.
Több a bugázott javára	157 "	

A levelekkel végzett vizsgálatok (mindig 10—10 vizsgálat átlagát véve alapul az anyalevelekből) következő eredményt adtak:

1. Gálócsi dohány.

	Bugázva	Nem bugázva
A december 6-án megvizsgált levelek parázsló képessége	23 mp.	21 mp.
A levélből kivágott 50 négyzetcm. (em ²) levél emez súlya	0.443 gr.	0.374 gr.
A levéllemez százalékos súlya	82 ⁹ / ₁₀₀	81 ⁰ / ₁₀₀
A levél főbordájának százalékos súlya	17 ¹ / ₁₀₀	15 ⁰ / ₁₀₀

2. Csetneki dohány.

	Bugázva	Nem bugázva
Levelek parázsló képessége (XII/6.)	23 mp.	21 mp.
A levélből kivágott 10 cm ² levéllemez súlya	0.43 gr.	0.408 gr.
A levéllemez százalékos súlya	84 ⁶ / ₁₀₀	81 ⁹ / ₁₀₀
A főborde " "	15 ⁴ / ₁₀₀	18 ¹ / ₁₀₀

Ezen eredményekből kitűnik, hogyha a bugázást későn, a teljes virágzás vége felé, a törést — illetve érést — megelőzőleg 2—3 héttel végezzük, akkor úgy a termés nagyságát, mint annak minőségét (ami az osztályozásból tűnik ki) emeljük.

Figyelemre méltó azonban a bugázás hatása a levélfoltbetegségekre is. Kitűnik, hogy a bugázott dohányok levelein a petrezselymesedés (mely csak a szárítás alkalmával válik észrevehetővé) és a levélfoltosodás (barna rozsda, már kint a tövön) elenyésző csekély százalékban lép fel a bugázatlan dohány leveleivel szemben, ami az anyag beváltási értékét szintén befolyásolja.

A leveleken végzett vizsgálatok eredményei azt mutatták, hogy az égési — parázslási — képesség egyforma; az égés minőségében és a hamu színében sem volt különbség. A bugázott dohányok levelei valamivel vastagabbak, ami a bugázás természetesen követelménye, de azért mégis finomak, mert a levél lemeze és kocsánya (főbordája) közötti százalékos arány kedvezőbb, mint a bugázatlan dohányok leveleinél. Utóbbiak különben egészen szárazak, rugalmasság nélküliek voltak a fermentálás

után, míg a bugázott tövek levelei a napon való szárítás daczára eléggé simulékonyak és határozottan izletesebbek voltak.

Megjegyzem, hogy a rétháti dohánynál hasonló eredményeket értünk el, ha a bugázás későn, az érés előtt 2—3 héttel végeztetett: a kat. holdankénti termés nagyobb és minőségileg jobb volt. A petrezselymesség, mely a rétháti dohány levelein nagy mértékben szokott fellépni, a bugázott dohányok szárított levelein alig mutatkozott, míg a bugázatlanál 16⁰/₁₀₀-át tette ki a termésnek. A bugázottnál 412 drb, a bugázatlanál 434 drb anyalevél nyomott egy kilogrammot. Előbbinek levelei tehát valamivel vastagabbak, de azért kifogástalan minőségűek.

Felemlitendőnek tartom azt is, hogy a bugázott dohány levelei a szárazságtól kevésbé szenvednek, vagyis a bugázott dohány jobban tűri a szárazságot, levelei egyenletesebben érnek s könnyebben szinesednek, mint a bugázatlanoké. Sőt az ismételt hangsúlyozott kései bugázás esetén egyáltalán nem ad több barnaszínű anyagot, mint a bugázatlanok, ami a kerti levelek bírálatánál szintén latba esik. Viszont a kései bugázással a levelek sem nőhetnek túl nagyokká, vagyis kerti levél jellegüket nem veszítik el. A törés előtt 20 nappal bugázott rétháti dohány anyaleveleinek átlagos nagysága (az osztályozás alkalmával meghatározva) 280, a bugázatlanoké 241 négyzetcentimétert tett ki.

Mindezen adatokból kitűnik, ha az u. n. kerti dohányokat későn (érés előtt 14—20 nappal) bugázzuk, ez úgy a termés nagyságára, mint annak minőségére kedvező befolyást gyakorolt a kísérleteink körébe vont dohányoknál. Hogy a m. kir. dohányjövődék központi igazgatóságának mégis aggályai vannak a bugázás rendszeres engedélyezésére, annak is megvan a maga oka. Attól félnek, hogy a dohánykertészek — ilyen engedély korlátlan birtokában — tulajdonkorán bugáznának, hogy ily módon jóval nagyobb, sulyosabb leveleket termeszthessenek, amelyek a mázsát úgy nyomják, mint a nagylevelű dohányok. Ezen félelem — amint erről alkalmunk volt meggyőződni — nem is olyan alaptalan. Mert ott, ahol a kerti levelek bugázását kísérletileg engedélyezték, ezt egyes helyeken oly korán végezték, hogy kerti jellegű levelek helyett valóban szivar-dohány jellegű anyag került beváltásra. Ily körülmények között a tulkorai bugázás káros hatása már azért is feltűnőbb, mert a dohánykertészek a kerti dohányokat — különösen a muskotályokat — csaknem kivétel nélkül oly tágsorokba s nagy növénytavolságra ültetik, mint a rendes nagylevelű dohányokat.

A mi dohánytermesztési rendszerünk mellett a jövődék képtelen arra, hogy a bugázás kellő idejét minden egyes természetnél ellenőrizze, illetve ellenőriessze. Viszont nem kötheti ezt előre megállapított terminushoz sem, mert a kerti dohányok bugázásának kellő idejét, az időjárás és az ültetés ideje arányában, a dohány fejlettségi foka szabja meg.

Kétségtelen, hogy feles dohánykertészeink nagyrésze visszaélne az engedéllyel s idő előtt bugáznák a kerti dohányokat. A kerti dohányok

bugázásának általános engedélyezése tehát a „bizalom“ kérdésén mulik.

Hogy erről a kérdéstről épp most emlékeztem meg, annak is megvan a maga oka.

Az ideki kedvezőtlen időjárás folytán a dohány (ahol már palánta korában ki nem pusztult) fejlődésében nagyon elmaradt. Áll ez úgy a nagylevelű, mint a kerti dohányokra. Az előbbieket ezen oknál fogva a szokásosnál alacsonyabbra (tehát kevesebb levél meghagyásával) kell bugáznani, hogy annyira-mennyire kielégítő termésre számíthassunk.

Félek, hogy a fejlődésben elmaradt kerti dohányok sem lesznek képesek leveleiket úgy kifejleszteni s megérlelni, amint ez kívánatos lenne. Bugázással ezen a bajon is segíthetnénk s így a kerti dohányok bugázásának kérdése ezidén kétszeres fontosságu, mely körülményre az illetékes tényezők figyelmét felhívom.

Kerpely Kálmán.

ÁLLATTEN YÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

A takarmányhiány és a magyar tarka (bonyhádi) marhafajta tenyésztése.

Már évek óta hallatszik a panasz — s nem minden alap nélkül, — hogy hazánkban a szarvasmarhák száma apadóban van, illetőleg hogy nem szaporodik a kívánt mértékben. El kell ismernünk azonban, hogy újabb kedvező fordulat állott be, ami abban leli magyarázatát, hogy a gazdák látván a jószág magas árát, kissé jobban meggondolták, melyik szopósborjut adják áruba, sőt kissé túllöve a célon, olyanokat is megtartottak felnévelés végett, amelyek arra kevésbé alkalmasoknak látszottak. Ennek folytán csak kevés szopósborju jutott mézárósközbe s pláne nagyon ritkán üszőborju. Nem egy esetben tapasztalhattuk, hogyha egy gazda tul akart adni borjas tehenén, a borjut — ha csak némileg lehetséges volt — magának tartotta vissza. Ha mégis borjastul adta el valaki jószágát, főleg ha vasutra szállította, még a beraktározás előtt kínálkoztak gazdák, akik a borjut magas áron is megvették, hogy felnéveljék. Ezt tapasztalhattuk még nemrégiben s így — mint említettem — csak kevés borju volt, amelyet nem neveltek fel. Így természetesen a marhaállomány emelkedett, amit megkönnyített a gabona olcsósága. Sokan ugyanis úgy gondolkodtak, hogy a még néhány év előtt oly olcsó buzát nem adják el (g. a 14—16 kor.), hanem inkább beleletik jószágukba s így a buzából húst produkálnak. És látszat szerint ily módon hasznosították maguknak.

Azonban néhány rövid év után nagyon megváltoztak a körülmények; ezidén igen sok jószágot kell majd eladni a takarmányhiány miatt s a jószág árán kénytelen a gazda apránként kenyernek valót beszerezni; így tehát képtelen minden jószándéka mellett is a növekedés marha felnévelésére. Nemrégiben hallgattam két kispasztát, kik f. é. július 6-án tartott sásdi vásárról hazajövet beszélgettek. Többek közt ezt mondta egyik a másikkal: „Már én „testvér“, ha már egyszer képtelen vagyok megtartani jószágomat, akkor sem adom el, hanem bármi keservesen

WOHANKA FÉLE

NYERSOLAJ-(NEM BENZIN) MOTOROK
és **LOKOMOBILON.**
NEM TÜZVÉSZÉLYES, NEM ROBBANÓ!
LEGOLCSÓBB ÜZEM!
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK.
WOHANKA ÉS TÁRSA.
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 76.

HAZAI GYÁRTMÁNY!
HELLER MÖR X.

bakteriumok idézik elő, melyek azonban zabon, árpán, kukoriczán is előfordulhatnak.

Ezen tejhiba ellen a védekezési eljárások következőkben állapítottak meg:

1. Megfelelő takarmánykeverék alkalmazása. Széna, szalma, dara, korpa, némely pogácsák etetése a répa mellett. Repecepogácsa a fenne lévő erős illó olajok miatt nem ajánlatos. A megfelelő takarmányösszeállításal a kolibakteriumok száma a bélsárban kevesbitetik és a répaiz erős izanyagait szelidítettnek vagy keletkezésükben meg is akadályoztatnak.

2. A tejtermelésnél a megfelelő tisztaság tartása az istállóban, gyakori meszelése a falaknak és az edényeknek, ami által nemcsak szagtalanítólóg hatunk, hanem a falon a porban jelenlevő bakteriumok is megsemittetnek. Észak-Schleswigben tapasztalták, hogy ott erős répaizetetés mellett sem jelentkezik a bántalom, ha az állatok ürülékét mérszettel fertőtlenítik.

3. Alkalmazható a tejnek vagy a tejszínnek pasztörizálása és pedig vagy 85—95 foknyi pasztörizálás rövid időn át vagy legalább egy félóraig tartó 60—65 fokos pasztörizálás és azt követőleg a tej, illetve tejszín szellőztetése. Nem elégséges ugyanis a répaizt előidéző organizmusoknak elpusztítása, hanem szükséges a már jelenlevő répaszag kiszellőztetése is. Ezért a modern regenerátor pasztörizáló alkalmazása elégtelen.

Az eddigiekben czélszerűnek láttuk az Österreichische Molkerei Zeitung folyó évi 12. számában megjelent közlemény nyomán ismertetni a répaizú tej és vaj oktatás s az ellene való védekezést. Annál inkább czélszerűnek láttuk ezt, mivel habár nálunk a répa etetését sajnos, korántsem karolják meg olyan nagy mértékben fel, mint a dánok, azonban a belterjesebb gazdálkodás mellett igenis mind nagyobb mértékben karolják meg a czukorrépaipartermelés és ezzel kapcsolatosan a répaszagot az etetése, amely pedig — amiként arról személyesen volt alkalmam meggyőződni — ugyancsak okozója lehet a répaizú tej keletkezésének. S ha a gazdalközönség figyelme felhívatik reá, valószínűleg többfelé is fogják azt észlelhetni.

Igy érdeklő birhat talán az az eset, amely 1903 szeptember havában a b.-i. uradalomban fordult elő s amelyből kifolyólag nevezett uradalom a magyaróvári m. kir. tejkisérleti állomáshoz fordult. A megkeresésből, melyben két üveg tejmintát beküldését is jelzik, érdekesnek látszik az alábbiakat közölni: „Mintegy három hét óta egyes tehének teje 15—20 órai állás után kellemetlen utóízűt kap, amely iz a fejés után ki nem érezhető, csak akkor vehetjük észre, mikor már a tej elment s itthon csak a próbák maradtak. Minden tehén után naponta próba lesz véve (körülbelül egydecziliteres poharakban) s 20 órai állás után a tejet megkóstoljuk; amelyik tehén teje gyanus vagy rossz, azt a következő alkalommal nem fejk a többi közé. Azonban ezzel a módszerrel sem tudjuk elejét venni annak, hogy a tejkereskedőnek rossz tej ne menjen, mert pl. egy tehén teje a kóstolásnál ma jó volt, a mai fejést holnap kóstoljuk, akkor meg már rossz a tehén teje. Ezért aztán mindig bajunk van a kereskedővel.

Mikor a baj jelentkezett, kukoriczacsalamádét etettünk korpával. A csalamádé kissé száraz volt, elsült a nagy melegben. Jelenleg czukorgyári répaizköltyt etettünk szénával és korpával. A tehének egész nap és éjjel is a kifutóban vannak, ahol eleget mozoghatnak, ott is van vízvezeték, így vizet is folyton ihatnak. Külsőleg nem látszik rajtuk semmi, hogy betegek lennének. A baj öreg fejesű (elléshez közel lévő) s

friss fejes, söt borjas tehénnél is előfordul; egy-két napig rossz a tejük, aztán megjavul. Van olyan, amelyiknél a tej csak hosszabb idő után javul meg, de van olyan is, amelynél a leállításig többé meg nem javul.

A levél többi részében jelzik, hogy a baj az uradalom másik majorjában is előfordult már. S hogy tulajdonképpen mi okozza a bajt, fogalmuk sincs róla. Gondoltak takarmányra, vízre, amelynek változtatásával eredményt elérniök nem sikerült. A beküldött tejen annak kellemetlen íze volt csak észlelhető s minthogy mint állomásvezetőnek egyébként is teendőm volt az uradalom közelében, legczélszerűbbnek látszott a helyszínen érdeklődni az előfordult tejhiba mibenlétéről, ahol annak okát sikerült is csakhamar megfellelnem.

Mindenekelőtt feltűnő volt, hogy az egész istállóban meglehetősen kellemetlen répaszag volt érezhető, amely a nyitva lévő takarmánykamrából az ott bepáczolt még előző évi vermelt czukorrépaszelet által okoztatott. A tehén-istálló a takarmánykamra által volt széjjel választva s minthogy a takarmánykamra ajtóit nyitva voltak, a vermelt czukorrépaszelet által terjesztett szag meglehetősen elterjedt az istállóban is. Megjegyzendő aztán még, hogy a tejkamra az istállóból nyílik, úgy hogy a tejkamrába az istálló; valamint az istállóban lévő kellemetlen répaszag szintén minden további nélkül átterjedhetett. Maga az istálló elég jó karban lévő betonozott, ezementjászlas; a jászlas az istálló hosszában középen vasuti sínek által elválasztva fekszenek, úgy hogy az állatok fejfelé összenéznek. Amennyire emlékezem, az istállóban mintegy 100 drb. inthali tehén áll.

A tej kellemetlen melékizése előfordulása az uradalomban ismételtelen jelentkezett, még pedig az uradalom különböző gazdaságaiban, elannyira, hogy évenként néhány ezer koronára ment a kár, amit a tejhiba előidézni szokott s aminek következtében a vevő a hibás tejátvételtől kifolyólag árengedményt követelt.

A kezelőtiszt, amint már fentebb is említettem, minden egyes tehének a tejéből kb. egy deczis poharakba mintát vett a fejéseknél s egy napig állani hagyta azokat, amely idő alatt a tej kellemetlen íze egyes egyedeknél jelentkezni szokott. Megkóstolva a tejet, a helyi viszonyok ismerete után kijelenthettem, hogy ott nem a tej megkeseredése az ok, amint azt megjelenésekor gyanították, hanem a „répaiz” fordul elő, amely teljesen emlékeztet a takarmánykamrában lévő répaszelet szagára.

Felismervén a bajt, a védekezés is ezen alapon indult meg. Persze legegyszerűbb lett volna a már különben is meglehetősen erős szagot terjesztő vermelt répaszelet etetésének a betiltása. Amde a takarmányszűk esztendőben ez kétszeres nehézségekkel járt volna. Máskülönb is a czukorrépaipartermesztő gazdaság a répaszelet etetésétől alig tekinthetett volna el. A kieli tejkisérleti állomásnak vizsgálatai, mely szerint a tej répaizét bakteriumok idézik elő, ekkor már részben ismeretesek voltak s így védekezésünknek is oda kellett irányulni, hogy ezen bakteriumoknak a tejebe jutását gátolhassuk meg.

Evégből mindenekelőtt elrendeltetett, hogy a takarmánykamrában az istállóba nyíló ajtaja elzárassék, csukva tartassék és csak a takarmányozás idején nyitassék az ki. Így az istállóban eddig elterjedt répaszeletszag mérsékelte. További intézkedés volt, hogy a tejkamrában az istállóba nyíló ajtaja befalaztatott s arra új ajtót nyitattunk, mely a szabad-

ból vezetett a kamrába. A tejjűjtő edények, amelyek eddig az istálló középpáróján tartattak, fejés alatt az istálló ajtaja elé helyeztettek. Az összes tejesedények, amelyekkel a tej érintkezésbe jött (fejő sajtarak, tejjűjtők, hűtő), mind mézsvízzel mosattak le, majd a mézsvíz lemosása után még luggal tisztogatattak meg. Ezen intézkedések mellett elrendeltetett, hogy az istálló jászalai (kívül és belül) és állásai be-meszeltessenek illetve az állások mézsvízzel fel-öntessenek és pedig lehetőleg hetenként.

Különös gond volt fordítandó arra, hogy a takarmány kiosztása után a fejő személyzet kezét a fejés előtt tisztára megmossa, mivel éppen a takarmány kiosztása alkalmával fertőzhettek a répaizú bakteriumokkal kezüket, amelyek aztán a fejés alkalmával a tejebe kerülhetek. Végül még a tőgy mosása, tisztántartása is javasoltatott s az olyan tehének tőgyét, amelyeknél huzamosabb idő óta állt fenn a baj, 2% bórsavoldattal öblítették ki. Ilyen azonban csak kettő volt, melyek közül az egyiknél javulás állt be, míg a másik fejése abbamaradt, mivel az két hónap mulva már különben is lelelt volna.

Egy hónap mulva a kezelőtisztól vettem az értesítést, hogy a baj meglehetősen szűnőfélben van, amennyiben mint írja: „a teljesített intézkedések következtében reményünk van, hogy végleg megszabadulhatunk a bajtól, minthogy az intézkedések előtt 25 drb tehének volt rossz a teje, melyeknél részint kifejezetten a répaiz, részint kellemetlen mellékiz volt észrevehető, míg most mindez megszűnt”.

A kiterjedt czukorrépaipartermelés mellett valószínűleg másutt is fordulnak elő tehénészetekben a b.-i. gazdasághoz hasonló bajok s így az „Österreichische Molkerei Zeitung”-ban ismertetett védekezési eljárások mellett talán az itt leirt védekezés is érdeklő birhat. Megjegyezzük még, hogy az itteni tejkisérleti állomásnak az utóbbi időben végzett vizsgálatai szerint tőgy- és kézmosásra a 2%-os lizoformoldat bizonyult igen megfelelőnek és így a baj előfordulása esetén bórsav helyett esetleg a tőgymedenczék kimosására, mint különösen a tőgy lemosására is ajánlható a lizoform.

Ujhelyi Imre.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Hutyra Ferencz dr

Szarvasmarhák fertőző hüvelyhurutja.

Egyuttal válasz az alábbi kérdésre:

Az itteni 50 darabból álló tehénésordában fellépett betegség oly nagy mértékben, hogy körülbelül 20 darabon lett konstátálva. Az itteni állatorvosok véleménye szerint ezen betegség nemcsak a bikák által terjed, hanem a tehének egymást is fertőzik; igaz-e ez? És a vemhességre mily befolyással van ez a betegség és szükséges-e a beteg tehéneknek az egészségesektől való elkülönítése?

Mennyi idő kell ezen betegség lefolyásának?

T. G. E. T.

A betegség abban nyilvánul, hogy a tehének és üszök hüvelyének nyálkahártyáján apró, alig köles mekkoraságu göböcskék jelentkeznek, közben pedig némi izgatottság és a szeméremrésből nyálkás vagy nyálkás-genyés kifolyás észlelhető. Ritka kivételektől eltekintve, eléggé jóindulatu baj, mert nem okoz súlyosabb kóros elváltozásokat, mindazonáltal komoly, figyelemre

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
GARVENSWERKE,
 WIEN, II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

mélto, mert magára hagyatva, rendszerint hónapokra huzódik el s eközben káros hatással lehet a fogamzásra a hüvelyben felhalmozódó nyálka és genny miatt.

A betegség rendkívül nagy mértékben van elterjedve mindenfelé. Németországban vannak nagy vidékek, ahol alig van részmentes község s ezekben a legtöbb állat fertőzött. Hasonlók a viszonyok Svájcban és Ausztriában, Magyarországon pedig főképpen a Dunántul és az Alföld marhaállományai között gyakori a bántalom, amint ezt főképpen *Keleti és Ladányi* állatorvosok szorgalmas és széleskörű kutatásai kiderítették. Az előbbi pl. 20 községben 2266 tehén és üsző közül 54,8%-ot, az utóbbi a budapesti állatvásáron 4365 nőivarú felnőtt szarvasmarha közül 49,5%-ot talált fertőzöttnek.

A fertőzést legtöbbször a bikák közvetítik a közösülés közben, szintén könnyen történik azonban a ragályozás a betegeknek az egészségesekkel való egyszerű érintkezése, állatoknak nem eléggé óvatos, egymásután való vizsgálata, a nemzőrészek tapogatása, az állatoknak fertőzött almon való fekvése közben stb.

Külföldi észleléstapasztalatai szerint a betegség nemcsak a fogamzás bekövetkezésére, hanem a vemhesség lefolyására is lehet hátrányos befolyással, mert fertőzött állományokban ismételt észlelték tömeges elvetéleket. Lehetséges azonban, hogy ilyenkor az illető állományokban egyidejűleg az u. n. járványos elvetélés is uralkodott s hogy ezt nem vették észre. Magyarországon legalább magától a fertőző hüvelyhuruttól nem észlelték ilyen káros következményeket, azt azonban nem lehet tagadni, hogy a hüvelyhurut miatt a tehének nehezebben, esetleg csak ismételt befedeztetés után fogamznak meg. Szintúgy kétségtelen, hogy fertőzött tehének hígó bikák szintén megbetegedhetnek, amidőn a himvesszőn kiütés fejlődik, mely az apaállatot hosszabb-rövidebb ideig akadályozza a további fedezésben.

Mindezeknél fogva a betegség ellen való védekezés, ha pedig valahol már fellépett, annak kellő orvoslása nagy figyelmet igényel. Mint-hogy a fertőzés könnyen történik s mert olyankor, amidőn a nagyon kevés felöltő kóros tünetekben jelentkező bajt valamely állományban, főleg községi csordában felfedezik, rendszerint már sok állat beteg, azért a különben is nehezen keresztölvihető elkülönítés aligakasztja meg a betegség továbbterjedését. Ilyen viszonyok között a betegségnek az egyes állatokon minél korábban való felfedezésére s ezt követően a betegség orvoslására kell a főszólyt helyezni.

Ez utóbbi fertőtlenítő folyadékok beöntésében vagy fertőtlenítő kenőcsök bekenésében áll. Minthogy különös jártasságot és, nehogy a baj továbbterjedését még inkább előmozdítsa, nagy óvatosságot és gondosságot is igényel, állatorvosra kell azt bízni és utmutatásaihoz szorosán alkalmazkodni.

LÖTENYÉSZTÉS.

Magyar lovak kivitele Németországba.

Magyarországon most a kormánytól kezdve mindenki, akinek csak módjában áll, vállvetve törekszik a gazdasági önállóság előkészítésére. Ennek egyik főfeladata, hogy kivitelünk számára új piacokat tudjunk biztosítani, mert az önálló vámterület életbelépésével az osztrák

piaczirol legalább részben — már csak tisztán gazdasági okokból is — le kell mondanunk. Azonfelül Ausztria nem fogja elszállítani az alkalmat, hogy termelésünk külföldön való értékesítését minden rendelkezésre álló eszközzel megnehezítse. Ilyen körülmények között nem lehet eléggé örülni egy akkora fogyasztó terület megnyílásának, mint aminőt a berlini piac megszerzése helyez kilátásba.

Ugy látszik nemcsak a magyar szamarak, hanem a magyar lovak is jó megérdemelt hírnévnek örvendenek idekinn, mert egy jóbarátom — az itt igen előnyösen ismert Centralstelle für Pferde-Zucht und Handels-Kommandit-Gesellschaft, Berlin N. W. Schiffbauerdamm 21 igazgatója — egy napon azon gondolatát közölte velem, vajjon nem lehetne-e Magyarországból jó ígás és luxuslovakat eladás végett bizományba kapni és ezt következőképpen indokolta meg.

Berlinben s általában Németországban a kincstár 1200 márka átlagárat fizet egy legénységi remontáért és ez adja meg a lovak áralakulásának bázisát.

Az ígás lovak átlagos vételára 1000—1200 márka, azaz 1177—1412,40 kor., angol félvér hűtas lovaké 1500 márka, azaz 1765,50 kor.; egy pár összeálló jukker kocsilóé 2000—3000 márka, azaz 2354—3531 K. Ezen átlagárak a jó középminőségű lovakra vonatkoznak, elsőrendű anyagnál nagy árullánások vannak és igen magas ugynevezett „Leibhabereis“ eket is fizetnek. De az itt feltüntetett átlagárak is körülbelül 20 százalékkal haladják meg a megfelelő magyarországi lóárakat.

Törvényszéki hites könyvszatértő 1908 január 6-án kiállított tanúsítása szerint a társaság rövid fennállása alatt 565,154 márkát, azaz 665,186,30 koronát kapott tisztán lovak vételáráért, habár a német birtokosok és lötenyésztek inkább nehezebben eladható kisebb-nagyobb hibával bíró lovaik eladásával bízták meg. Ennek dacára sikerült a nagyszámu és valóban előkelő emberektől származó elismerő levelek tanúsága szerint a bizományba kapott lovakat átlag 2 héten belül, rendszerint jóval a gazda által megszabott áron felül eladni.

A magyar lovak jó híre, a főleg délnémet lökereskedők részéről irántuk nyilvánuló kereslet (mert ezek már több ízben akartak magyar lovakat a társaság útján beszerezni) és éppen az a körülmény, hogy német részről gyengébb minőségű lovak eladásával kellett bajlódni, érlelték meg a társaság vezetőségében azt a gondolatot, hogy jó minőségű magyar lovak eladását kezdjék forszírozni.

Természetesen jó anyagot kell szállítani, ha azt akarjuk, hogy a lovak gyorsan és magas áron keljenek. Ezt nem tudom eléggé hangsúlyozni, mert folyton előtem van Angliában élő kiváló honfővárosok, Gineverné Györy Itonának a Magyar Hirlapban — a londoni magyar kiállítás tervének felmerése alkalmából — megjelent cikke, melyben afelett panaszkodik, hogy maguk a magyarok teszik lehetetlenné a magyar háziipar Angliában való meghonosítását, mert a gyönyörű minták után többnyire pongyola kivitelű vagy rosszabb anyagu gyártmányokat kapnak a rendelők és így elvesztik bizalmukat a magyarok realitása iránt.

A gazdaközönségnek érdeke jó lovakat küldeni, mert ezek hamarabb kelnek el, kevesebb állólköltséggel és magasabb áron. A társaságnak is érdeke, mert habár nagy állólköltséggel rendelkezik is, ha gyorsabban és magasabb áron kel el a ló, nagyobb a forgalom és ugyan-

azon idő alatt több és magasabb jutalékot kap. (Nem % ot, hanem összeget.) Már pedig tartós üzleti viszony csak ott keletkezhetik, ahol mindkét fél megtalálja a maga számadását.

Az eszmé gyakorlati kivitelét illetőleg kész feltételekkel természetesen nem tudok előállni, de körülbelül a következő alapon lehetne megvalósítani:

A társaság magyarországi képviseletet állítana fel, mely a bizományba adandó lovakat megvizsgálná, hogy előre kizárassanak az olyan példányok, melyeknek rendes áron való eladása előreáthatólag nehézségekbe ütköznék, vagy túlhoszu időt venne igénybe és így a vám, szállítási és istállózási költségek levonása után nem juttatnának megfelelő nyereséget az eladónak.

Nagyon értékes lovakat egyedül is érdemes szállítani, középminőségűeknél azonban a költségmegtakarítás végett talán előnyösebb volna mindig egy vagonra való küldeményt feladni; a társaság képviselője rögtön értesítheti a tulajdonosokat az egy vagonra való 6 ló összegyűjtéről. A földmívelésügyi miniszter, aki annyira szíven viseli a gazdák érdekét, bizonyára szívesen részesíti viteldijkedvezményben az exportálókat, ha nagyobb arányokat ölt a vállalkozás.

Az egyes lóra eső istállózás költsége: a) teljes ellátás naponta 3,60 m., azaz 4,24 kor., b) naponkénti állatorvosi vizsgálat (ha nincs is beteg ló az istállóban) és kezelés, a lovaknak a rendőrségi állatorvos részéről történő kötelező havonkénti vizsgálata; balesetjótállási és járványbiztosítási díja az egész istállózás tartamára 9 m., azaz 10,59 korona. Ha egyes lótulajdonosoknak úgy tetszik, az eladási jutaléknak 6% ról 10%-ra való felemelése ellenében a napi penzió árat 3,60 m.-ről 3,00 márkára leszállítják. En nem ajánlom az utóbbi módozatot és a következő két számítás, azt hiszem, nekem ad igazat:

Egy 3000 m. vételáru lónál:	
1. 10 napi istállózás költsége 3,60 × 10 = 36 m.	
3000 m. után 6% eladási jutalék	180 m.
Összesen	216 m.
2. 10 napi istállózás költsége 3,00 × 10 = 30 m.	
3000 m. után 10% eladási jutalék	300 m.
Összesen	330 m.
Egy 1500 m. vételáru lónál:	
1. 10 napi istállózás költsége 3,60 × 10 = 36 m.	
1500 m. után 6% eladási jutalék	90 m.
Összesen	126 m.
2. 10 napi istállózás költsége 3,00 × 10 = 30 m.	
1500 m. után 10% eladási jutalék	150 m.
Összesen	180 m.

Ha azonban akár különböző lótulajdonosok is egyszerre 6 lovat szállítanak, akkor minden ló után csupán 3,20 m. napi ellátási díjat kell fizetni, bennfoglaltván ebben a fenti b) alatt felsoroltak ára is. Nyers vagy félig belovagolt vagy behajtott lovak teljes idomítása díjmentesen történik.

A társaság még abban a kedvezményben is részesítené az eladókat, hogy nagyon jó minőségű lovaknál, ha nem sikerül őket a megállapított áron eladni, az ellátási díjat napi 3,60 m.-ről 2,00 m.-ra szállítaná le, sőt esetrel-estrel, az egyes eladóval történt megállapodás szerint, 6 heti eredménytelen kísérletezés után

GANZ ÉS TÁRSA, HOFHERR ÉS SCHRANTZ FELSŐ-MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐI.	
<p>Gözekek, trécszek, ekevasak, aczél- és fém-alkatrészek, gözekek, aczél-alkatrészek.</p> <p>Sack-rendszerű ekerészetek, ekevasak, kormányok, mindentéle gazdasági gépek.</p> <p>SZILÁGYI ÉS DISKANT GÉPGYÁRA, MISKOLCZ.</p>	<p>Kazánkovács munkák, új tüszek-rények.</p> <p>Malomberendezések!</p> <p>Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok.</p>

teljesen a saját költségén szállítja vissza a feladóhelyre.

A gazdaközönség maga tudja a legjobban, hogy egy futólagos vizsgálatnál szinte lehetetlen a lovak belső hibáit megállapítani illetve észrevenni. A társaság képviselője által hibátlannak talált lónál esetleg két hét múlva egy kezdetleges stadiumban levő tüdőbajra, keheségre vagy szürke hályogra jönnek rá. Éppen azért abból a körülményből, hogy a társaság képviselője a lovat bizományba elfogadja, nem szabad azt a téves következtetést levonni, hogy a ló kifogástalan állapotban vétetett át.

Az eladó megszabja a ló minimális vételárát. Kivására a ló Berlinbe érkezése után a vételár 35%-át meg nem haladó kamatmentes előleget kaphat. A ló eladásáról a szerződés mellékletével rögtön értesítik, de a vételár, melyből az eddig felmerült istállózás költségét, a 6% eladási províziót és az esetleg kapott előleget levonják, a társaság fizetését teljesítő „Kur- und Neumärkische Ritterschaftliche Darlehenskasse” csak a német törvény szerint megszabott 16 napi jótállási idő letelte után utalja ki a gazda címére.

En magam személyesen győződtem meg az itt felsorolt adatok valóságáról, de a gazdaközönségnek is módjában áll ez alkalmilag vagy a berlini tudakozódó irodák és nagyobb bankok révén. Különben itt van még a m. kir. földművelésügyi minisztérium gazdasági szaktudósítói intézménye, melyhez a magyar gazdák teljes bizalommal fordulhatnak, ha érdekeik védelméről van szó. Hogy maga a társaság minden egyes érdeklődőnek a legnagyobb készséggel szolgál mindennemű felvilágosítással, az csak természetes.

En azt hiszem, hogy ez a gondolat egészséges és előnyös a gazdaközönségre, különösen a lótenyésztőkre nézve; de mindenesetre megérdemli, hogy az érdekelt körök komolyan foglalkozzanak vele és talán kisebb csoportok kísérletet tegyenek. Az eredmény nem lehet kétséges és az egyeseket az anyagi előnyökön kívül még az a jóleső tudat is jutalmazza, hogy a haza javát tehetségük szerint előmozdították.

Sávoiyi Brunó dr.

TAKARMÁNYOZÁS.

Rovatvezető: Cselkó István.

A vérliszt mint sertéstakarmány.

A sertés mindent evő természeténél fogva állati és növényi anyagokkal hizlalható s alkalmazkodási képessége lehetségesé teszi, hogy vagy csak állati, vagy csak növényi, vagy végre, hogy vegyes takarmányon hizze. Az az eset, hogy csak állati anyagokkal hizlalják, főleg csak a Laplata-államokban fordul elő, mert az ottani lóvágóhidak (lőzsirolvasztók) gyakran sertésekkel értékesítik a lóhúst, míg ellenben az az eset, hogy csak növényi anyagokkal hizlalják, nálunk a rendes, bár vajtermelésünk fellendülése most már a vegyes táplálékkal való hizlalást is szokásossá kezdi tenni. Hogy a hizlalás két utóbbi neme közül melyik ajánlatosabb, az a takarmányviszonyoktól függ, mert vegyes

takarmánnyal csak az hizlalhat, aki állati eredetű anyagokkal is rendelkezik, míg ellenben akinek ilyenek nincsenek, az kizárólag csak növényi anyagokkal kénytelen hizlalni. E kétféle lehetőség azonban a sertéshizlalás két nemének megosztását teszi szükségessé, mert ha vegyes takarmánnyal rendelkezünk, hushizlalást, míg ellenkező esetben zsirhizlalást fogunk követni.

Hushizlalás alatt süldőhizlalást értünk, mely czélra csak a gyorsan fejlődő sertésfajták s keresztezési termékeik alkalmasak. A süldőket legezészerűbb 3-4 hónapos kortól kezdve hizlalni, mert első minőségű husárának csak azt a süldőt tekinthetjük, mely 25-40 kg.-al beállítva, 3 vagy legkésőbb 4 hónap alatt 75-90 kg.-ra hizik, míg ellenben a könnyebb vagy nehezebb hizott süldő már csak II. vagy III. rendűnek minősíthető. Tavaly 6 hetet töltöttem Nagy-Britanniában s éjszakai invernissig, nyugaton Belfast, Dublin, Corkig jutva mindenütt érdeklődtem a vásárok állatvásárai s füstöltuszkirakatai iránt, de amerre jártam, rendszerint csak az említett sulyú süldőkre s oly füstölt oldalasakra (bacon) akadtam, melyek 75-90 kg.-os süldőktől származhattak, amennyiben ugyanis Britanniában igen nagy sulyt fektetnek a füstölt oldalasok egyöntetűségére; a britek pedig bizonyára tudják, hogy miért tekintsek csak a 75-90 kg.-os süldőt I. rendű husárának. A süldő sulygyarapodása tetemes, a kívánatos 3-4 havi tartamot s okszerű takarmányozást föltételezve 0.4-0.5 kg. fejenként s naponta vagy 1000 kg. beállítási sulyra vonatkoztatva 12-15 kg. naponta, melynél legfeljebb csak akkor kevesebb, ha 3-4 hónapnál tovább folytatjuk a hizlalást.

Ellenben zsirhizlalásra idősebbnek kell a sertésnek lenni s erre a czélra a mongolicza ajánlható leginkább. Nagy hizlalóink mindig csak 1 éves kor után, többnyire 1¹/₂-2 éves kora állítják a mongoliczát hizóba s 5-6 hónapig hizlalva mintegy 7 kg. átlagos napi sulygyarapodást érnek el 1000 kg. beállítási sulyra. A mongolicza kőbányai tapasztalás szerint 4³/₄ kg. darával gyarapodik 1 kg.-ot, de utóbbit befolyásolja az évszak, mert legjobb eredményt márcziustól júniusig szoktak vele elérni. Míg tehát a süldő 12-15 kg.-ot gyarapodik 1000 kg. beállítási sulyra naponta, addig a mongolicza csak mintegy 7 kg.-ot, tehát kereken felannyit, mint a süldő. Ezt a feltűnő eltérést leginkább az okozza, hogy míg a süldőnél párhuzamosan szaporodik a hus és zsir, addig az idősebb sertés több zsirt termel, mint húst. A hus tudvalevőleg sok vizet köt meg, míg ellenben a zsir nem tapad a vízhez s inkább kiszorítja a zsirsejtek vizét (savóját), minélfogva tehát 1 kg. hus jóval kevesebb tápláléggal termelhető, mint ugyanannyi zsir. Ezek a nagy eltérések azonban csak akkor észlelhetők, ha hushizlalásra gyorsan fejlődő sertéseket, zsirhizlalásra pedig mongoliczákat használunk, mert ha utóbbit 3-4 hónapos kora kezdésnek hizlalni, ami süldőhizlalás volna, bizonyára jóval több takarmányt fordítana 1 kg. gyarapodásra, mint az angol süldő, mert a mongolicza mint süldő sem tagadja meg zsirsertés voltát s pecsenyéjével nem sok örömet

okoz a fogyasztónak, mint ahogy azt többszörös tapasztalásból mondhatom.

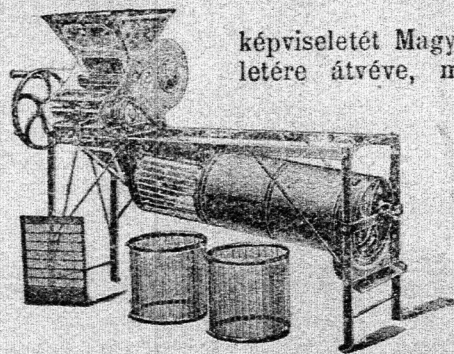
A süldőt természetesen másképp kell hizlalni, mint az idősebb sertést, mert míg a hus csak fehérjéből keletkezik, addig zsirra valamennyi szerves táplálóanyag képes átváltozni. A süldőhizlalónak tehát nemcsak alkalmas sertésanyagra, hanem azonkívül fehérjében gazdag takarmányra is van szüksége. Ilyenek pl. a lefőlözött tej, a hus- és vérliszt, a borsó s lóbab, de utóbbi lehetőleg csak főzve s végre egyes olajgyári hulladékok, különösen a lenmag-, kókuszdió-, pálmamag- és szezámogácsa. Lefőlözött tejjel most már gyakrabban rendelkezünk s éppen vajtermelésünk fellendülése kényszeríti a mongoliczát arra, hogy szűkebb térre szorulva az angol sertésnek is engedjen méltó helyet. Husliszt nem igen kapható nálunk, míg ellenben vérlisztet a fővárosi közbizághidon gyártanak 1906 óta, akinek pedig se lefőlözött teje, se vérlisztje nincs, az mérsékelt mennyiségű hüvelyes maggal s olajpogácsával elégteti ki a süldő nagy fehérjeszükségletét; kókuszdiópogácsa pl. Nyirbátoron kapható, ahol a sertészsir versenytársával, a kókuszzsir gyártásával foglalkoznak.

A hus- és zsirhizlalásra való megkülönböztetés nagyon fontos akkor, ha valamely fehérjedus takarmánynak gyarapító hatásáról van szó, de ugyanez a szempont irányadó a rideg sertésnél is, mert a malacznak hasonlíthatatlanul nagyobb a fehérjeszükséglete mint az idősebb sertésé, sőt a korosodó malacznál is folyton hanyatlak a fehérjesszükséglet.

Ezeknek az elmondására az készlet, mert Monostori Károly egy „Sertésenyésztők és hizlalók figyelmébe” című füzetecskében felhívást intéz az érdeklődőkhez, melyben a „Lucullus” nevű vérkészítménnyel való kísérletezésre hívja fel őket, de a felhívás zavart okozólag van megírva s tulzolt előnyöket tulajdonít a száritott vérnek. Zavart okozónak azért mondjuk, mert hus- és zsirhizlalást meg nem különböztetve, párhuzamot von a Lucullussal külföldön elért s a nálunk szemes eleségen hizalt mongoliczák gyarapodása között, holott külföldön süldőket hizlalnak a Lucullussal, nálunk pedig 1-2 éves mongoliczákat a szemes eleséggel; tulzottnak pedig azért mondjuk, mert Monostori oly színben tünteti föl a száritott vért, mintha annyira kimagaslana valamennyi takarmány között, hogy sertésenyésztésünk s hizlalásunk regenerátorává válhatna.

Mi tudjuk, hogy mongoliczatenyésztőink nem etetnek a növendéksertésekkel mindig elegendő fehérjét s hogy a hizlalásnál is gyakran több fehérje férne a mongoliczára, mint amennyit a tengerivel s árpával kap, hiszen Ruffy Fül is kimutatta, hogy a mérsékelt mennyiségű szezámogácsával megtöltött szemeseléség többnyire kedvezőbb eredményt ad, mint az árpa s tengeri egymaga, de a vérkészítményeknek még sem tulajdoníthatunk nagyobb jelentőséget, mint amekkorát fehérjegazdagságuknál fogva megérdemelnek s korántsem osztjuk azt a misztikus felfogást, melyet Monostori tulajdonít az állati eredetű takarmányoknak. Azok a „bámulatos eredmények”, melyeket külföldön a Lucullussal értek el, más takarmányokkal is elérhetők s ha

■■■■ A HEID-féle GÉPGYÁR

képviselőt Magyarországra területére átvéve, módunkban áll

eredeti HEID-féle gabonakonkolyozókat, eredeti

HEID-féle magosztályozó gépeket jutányos áron, az ismert első-

E gyártmányt tartóssága és kiváló rangu kivitelben szállítani. Ujdonság: kemény nickel átvonatu trieur-köpenyek, melyek tartósság tekintetében minden eddigi készítményt sokszorososan felülmúlnak. — Leírással és árajánlattal készséggel szolgál.

Bächer Rudolf, Melichar Ferencz, Budapest, VI., Nagymező-ú. 68.

helyeseljük is a Lucullussal való kísérletezést, csak azért teszszük, mert a vérekészítmények valószínűleg elég olcsó fehérjéhez juttatják a gazdát, amikor tehát megérdemlik, hogy a reá szorulókat által beszereztesse. A m. kir. állat-életani s takarmányozási kísérleti állomás tanulmányozta a fővárosi közbiztonsági szarított vért s összetételét s emészthetőségét megegyezőnek találta azzal, amit a külföldi szakirodalom, pl. Kellner „Takarmányozástana” mond róla, mert mindkettő szerint 68% emészthető tiszta fehérje van a szarított vérben, holott az árpa csak 8% s a tengeri még kevesebb emészthető tiszta fehérjét tartalmaz.

A Lucullus-féle vérekészítményt a Fattinger-féle gyár készíti s összetétele Monostori szerint 20% nyers fehérje, 3-4% nyers zsír, 60% nitrogénmentes vonat s 5% ásványi anyag. Aránylag csekély fehérje s nagy szénhidrát-tartalma attól van, hogy a közbiztonsági vért buzalissal s egyéb növényi eredetű sertéstakarmányokkal keverve szárítják. Őszintén mondva jobban szeretnék, ha a vért csak egymagában szárítva mint vérlisztet hoznák forgalomba, mert a Lucullusnál a buzalissal stb. is csak nyerni akar a gyár s mert a háromszoros súlyra megővesztett vérekészítménynél a szállítási költségek is háromszorosak. A vérliszt nem olyan mint a zöld melasz, mely csak föltápláló anyaggal tehető könnyen kezelhetővé s ezért fölsőlegesen tartjuk, hogy más anyagokkal drágítsák.

Cselkó István.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Gazdasági üzemtan beosztása. 373. kérdés. Egyik gazdaságom, mely 1090 hold szántóföldből áll, a szántóföld a következő talaj: 660 hold szikes, 335 hold erős kötött, 95 hold arterület iszapos, mely területet minden tavaszkor a Tisza elönti. A gazdaságban szeszgyár is van. Ez idén a vetésbeosztás így alakult: 420-430 hold buza, 100-10 hold árpa, 156 hold zab, 96 h. „büköny”, 28 hold csalamádé, sűrű tengeri, 51 hold takarmányrépa, 80 hold burgonya, 100 hold tengeri, 40-50 hold fekete ugar. Tisztunk a 420-430 hold buzavetést sokalja, sőt csak 300-10 holdat ajánl őszi elvetni (buzával), de azt is soknak tartja. A következő vetéstervet ajánlja elfogadásra, 300 hold buza, 100 hold árpa, 220 hold zab, 100 hold burgonya, 100 hold tengeri, 135 hold takarmány, 30 hold csalamádé, 50-60 hold takarmányrépa és 40 hold fekete ugar, de e helyett is zöld ugart ajánl. Meg kell jegyezni, hogy 233 hold szikes terület, mely igen rtkán jut trágya alá a nagy távolság miatt és ez ideig jószágot sem tartottunk ott, tehát lehet mondani, hogy trágyát nem is kapott, ugyane területen az idén 90 hold buza, 35 hold árpa, 66 hold zab, 42 hold fekete ugar volt. Tehát erre nézve igen kérem tekintetes szerkesztő urat, méltóztatnék szíves lenni ez üzem beosztását velünk tudatni vagy pedig a tisztet vetéstervét helyesnek méltóztatják-e tartani? X. Y.

Felelet a 373. sz. kérdésre. A kérdésből nem tűnik ki, hogy az illető gazdaság a szántóföldön kívül réttel és legelővel rendelkezik-e, mert főképpen ezen körülménytől függ az, hogy a jelenlegi üzem átszervezése szükséges-e vagy

sem. Ha a gazdaság csak 1090 hold szántófölddel bír, akkor a tiszt által javasolt módosítás helyenvalónak látszik, mivel a jelenlegi üzemmód mellett a szántóföldnek 63%-án természetik gabona és csak 16%-án takarmány, de ennek a területnek is egy tekintélyes része fekete ugar, miszerint valószínűnek tartjuk, hogy ez a gazdaság nagy trágyahiányban szenved, pedig megfelelő trágyázás nélkül sem kielégítő terméseket, sem megfelelő jövedelmet nem lehet elérni.

A tiszt javaslata szerint a szántóföldnek csak 56%-án természetik gabona, de ez is eléggé tekintélyes terület, mert a modern irányban szervezett és rétekekkel, legelőkkel nem rendelkező gazdaságokban megegyeznek azzal, ha a gabonának a szántóföld felét szánhatják és ezen okból igaza lehet a tisztnek, hogy a 300 hold búzát is sokalja. A tiszt javaslata szerint benne a kapásnövények területe 24%, a takarmány-féléké 19%, mely utóbbi kevesnek látszik, de ha a répa, burgonya és tengeri takarmányul használtatik, akkor megfelelő talajelőkészítést és trágyázást feltételezve, a szükséges takarmányról és trágyázásról gondoskodva lenne. Megjegyezzük azonban, hogy a gazdaság helyi viszonyainak ismerete nélkül határozott véleményem nem mondhatunk, minél fogva ezen véleményünk csak feltételesnek tekintendő.

Hensch Árpád.

Vizenyős helyen termett széna fertőző-e? 374. kérdés. A „Köztelek” valamelyik számában olvastam, hogy lapos réten termett széna etetése után gyakori az antrax betegség fellépése. Valamely mérges alkaloid-e vagy a szénán élősködő gomba okozója ezen nyavalyának? Mik a tünetei és mi az ellenszere? W. J.

Felelet a 374. sz. kérdésre. A lépfenét egy hasadó gomba, a *Bacillus anthracis* és ennek spórái okozzák, mely vizenyős, áradásos s általában mély fekvésű rések és legelők talajában tevések. Az állatok akképpen fertőzik magukat, hogy a füvel vagy az ivóvízzel felveszik a spórákat, melyek a bélben kicsiráznak s végül a vért elárasztják. Részletesebb felvilágosítást az állatorvosi belorvostani kézikönyvek nyújtanak.

Kád pálinkafőzéshez. 375. kérdés. Pálinkafőzéshez szilvaerjesztő kádat óhajtanék betonból készíttetni. Kérem sziveskedjenek tudatni, alkalmas-e a cementkád erre a célra vagy sem s ha nem, miért? N. N. E.

Felelet a 375. sz. kérdésre. Pálinkafőzésnél a szilvaerjesztő kádat betonból lehet készíttetni, csak arra kell ügyelni, hogy a kád ne legyen a földbe süllyesztve, hanem szabadon álljon és úgy legyen készítve, hogy azon a legmondosabb átvizsgálás után is repedés ne látszhasson. Fontos ez azért, mert a repedésen át az erjesztőkád tartalma kifolyhat anélkül, hogy a szeszfőző azt oly hamar észrevenné. Éppen ezért kívánatos, hogy a betonkád szabadon álljon és minden oldalról megtekinthető legyen, mert ez esetben, ha valami repedésen át szivárgás látszik, a kifolyásnak elejét vehetjük. Amennyiben a helyi viszonyok nem engednék meg azt, hogy a kád szabadon álljon, úgy különös gondtal és jó vastag betonrétegből kell azt készíteni. K. H.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	1595
Egyről-másról	1595
Növénytermesztés.	
A kerfi dohányok bugázásáról	1596
Allattenyésztés.	
A takarmányhiány és a magyar tarka (bonyhádi) marhafajta tenyésztése	1597
Tejgazdaság.	
Répaizü tej és vaj	1598
Allategészségügy.	
Szarvasmarhák feletőz hüvelyhurujta	1599
Lótenyésztés.	
Magyar lovak kivitele Németországba	1600
Takarmányozás.	
A vérliszt mint sertéstakarmány	1601
Levélszekrény	1602
Vegyesek	1602
Halálozás. — Takarmányhiány. — Az északamerikai gazdasági szaktudósítói állás betöltése — A sörárpa helyes kezelése. — A IV. nemzetközi tejgazdasági kongresszus. — Méhészeti előadások. — A hadsereg. — Ehető csigák tenyésztése. — Vasuti és hajózási hírek. — Apró hírek	
Kereskedelem, tőzsde	1607
Szerkesztői üzenetek	1603

Halálozás. Hufnagel Ernő törvényhatósági m. kir. állatorvos, mint Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye állatorvosi kara jelenti, f. hó 16-án Marillavölgyön elhalt. 20-án temették Besztercebányán. Nyugodjék békében.

Takarmányhiány. Legutóbb a szolnokdombokamegyei mezőgazdasági bizottság foglalkozott a takarmányhiány kérdésével s azt a határozatot hozta, hogy a folyó évre megállapított állatdíjazási összegek nem adatnak ki, hanem a más címeken is előirányzott pénzkészletekkel együtt, mintegy 2000 kor. erejéig, fehér mustárvetőmag, szentjános-rozs és repce bevásárlására fordítatik, mely két utóbbi az 1904. évi szárazság alkalmával a vármegyében már kipróbált „keszthelyi keveréknek” képezné vetőmagját. Az így beszerzett magvak közül a fehér mustár 6-7 heti kedvező időjárás mellett holdanként 60-80 mm. igen jó zöldtakarmányi szolgálat s így a bizottság elhatározta, hogy ezen vetőmagot a főszolgabírák útján a 2-4 tehénnel bíró és takarmányhiányában lévő kisgazdák között, termelési utmutató kíséretében, 5 kilogrammos adagokban, mielőbbi elvetés végett kiosztatja. Végül kimondotta a bizottság, hogy a takarmánykivitel tilalom sürgős elrendelése érdekében felir a miniszterhez, a vármegyei gazdasági egyesületet pedig megkeresi, hogy anyagi erejéhez mérten a katonai raktárakból beszerezhető abraktakarmányok megvásárlása és beszerzése áron a gazdaközönség rendelkezésére bocsájtása iránt intézkedjék. Tudomásunk szerint a földmivelésügyi miniszteriumban serényen gyűjtik a takarmánytermésre vonatkozó adatokat abból a célból, hogy a miniszter a szükséges lépéseket telje s

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE. BUDAPEST

tájékozottság alapján indithassa meg. Mert hogy a helyzet orvoslásra és pedig sürgős beavatkozásra szorul, az már ma is kétségen felül áll.

Az északamerikai gazdasági szaktudósítói állás betöltése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Magyar Gazdaszövetséggel együtt ama kérelemmel fordult a földművelésügyi miniszterhez már a múlt év folyamán, hogy tekintettel az Egyesült-Államokkal a kivándorlások folytán egyre élénkebbé váló népforgalmunkra, valamint arra, hogy az északamerikai gazdálkodás több tekintetben tanulságot szolgáltathat a mi azonos természeti viszonyokkal bíró vidékeink gazdáinak is, gondoskodjék mielőbb az északamerikai gazdasági szaktudósítói állásnak alkalmas szakerővel újból való betöltéséről. Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter most arról értesíti egyesületünket, hogy méltányolva a felterjesztésünkben foglaltaknak a hazai mezőgazdaság szempontjából való jelentős indokait, jelenlegi londoni szaktudósítóját, Góger László dr. miniszteri titkárt küldötte ki f. évi szeptembertől kezdve az Északamerikai Egyesült-Államok és Kanada területére New-York székhellyel gazdasági szaktudósítóul. A miniszternek ez elhatározását csak örömmel és elismeréssel vehetjük tudomásul.

A sörárpa helyes kezelése. A Magyar Malátagyárosok Egyesülete a következőket írja: Midőn az új német kereskedelmi szerződés oly súlyos akadályokat gördít a magyar árpa és maláta kivitele elé, nem mulaszthatjuk el a magyar gazdák közönséget arra figyelmeztetni, hogy a hazai árpa minősége évről-évre silányabbá válik. Malátagyáraink, amelyek a belföldön termelt különböző árpafajtákat évről-évre rendszeresen feldolgozzák, ezt már hosszabb ideje tapasztalják és a jelenség okát annak tulajdonítják, hogy gazdáink nem járnak el kellő óvatossággal és szakértelemmel a mag változtatásánál, kicserélésénél, továbbá az árpa cséplésénél és raktározásánál. Különösen ügyelni kell pl. arra, hogy az árpát ne nagyon rövidre csépljék, nehogy ezáltal a csira megsérüljön. Fontos körülmény továbbá, hogy az árpa száraz és levegős helyen tároltassék és gyakran, ha csak lehetséges: hetenként lapátoltassék. Kerülni kell azt is, hogy az árpa egy helyen hosszabb ideig zsákokban fekdjék, mert így a levegő kellekép át nem járhatja és könnyen megdohosodik. Fontos ez kivált az első két hónap alatt, míg az árpa fermentálódik. E szabályok betartása első tekintetre nem látszik valami nagyon fontosnak, a tapasztalat szerint azonban mindez nagyon is lényegesen befolyásolja az árpa minőségét.

A IV. Nemzetközi Tejgazdasági Kongresszus. A kongresszus kirándulási bizottsága július 22-én Benyovszky Móricz gróf elnöklete alatt ülést tartott, melyben a jövő évi június hó első felében tartandó IV. Nemzetközi Tejgazdasági Kongresszus alkalmával rendezendő kirándulások programja, Pirkner János miniszteri tanácsos javaslata alapján, megállapított. Darányi Béla és Pulszky Garibaldi miniszteri tanácsosok, valamint Koerfer István dr. kongresszusi főtitkár hozzászólásai után a bizottság elhatározta, hogy a kisebb, Budapest környékére tervbe vett kirándulásokon kívül 4 nagyobb-szabású kirándulás fog rendeztetni. Még pedig egy 3 és egy 4 napos kirándulás a dunántúli

nagyobb tejgazdaságokba. Egy 6 napig tartó kirándulás a Hortobágyra, a Hegyaljára, Kassára, onnan a Tátrába, végül egy szintén 6 napig tartó kirándulás az Aldunára az utvonalon fekvő nevesebb tejgazdaságok és nagyobb városok érintésével. Tekintettel arra, hogy a hazai nagyobb vasúttársaságok a legmesszebbmenő kedvezményeket helyezték kilátásba, a rendező-bizottság reméli, hogy a kongresszusi tagok minél nagyobb számban fognak ezen kiránduláson résztvenni.

Terményszállítások a hadsereg részére. A cs. és kir. közös hadsereg részére 1908 szeptember 1-től 1909 augusztus 31-ig szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyelő gazdasági termények beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Katonai átvevő állomások

Termények	Karásnébcs	Nagy-becskerek	Felér-tempom	Pancsova	Lugos	Temeskubin	Nagykikinda	Arad	Kiszentmiklós	Békéscsaba	Szeged	Nagyvárad	Dabrecson
Széna q. ---	125	125	2000	100	2400	100	5800	7450	4100	125	550	10464	7260
Alomszalma q. ---	80	80	1050	60	1300	60	3500	4600	2240	77	340	6170	4600
Ágyszalma q. ---	140	140	430	120	100	120	150	630	100	132	525	1200	570

Szállítási módokat és az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a temesvári cs. és kir. 7. hadtest hadbiztossága.

Terményszállítások a hadsereg részére. A m. kir. honvédsapatok részére 1903 szeptember 1-től 1909 augusztus 31-ig terjedőleg szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyelő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Katonai átvevő állomások

Termények	Szabadta	Zombor	Ujvidék	Baja	Nagy-becskerek	Pancsova	Lugos	Orsova	Szeged	Arad	Verszev	Oravicza
Zab q. ---	---	120	120	---	120	140	---	120	---	---	230	120
Széna q. ---	---	3280	100	100	2850	100	110	320	100	3500	2410	190
Alomszalma q. ---	---	2020	60	60	1760	60	70	200	60	2160	1490	120
Ágyszalma q. ---	---	160	70	70	60	60	140	60	430	110	70	60
Tüzifa m ³ ---	---	660	250	250	200	230	240	610	250	1710	410	340
Kőszén q. ---	---	210	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Szállítási módokat s az összes feltételekre részletes felvilágosítást nyújt a m. kir. szegedi II. honvédker. hadbiztossága.

Méhészeti előadások. Az állami méhészeti vándortanítók folyó évi augusztus hónapban az alább megnevezett napokon és helyeken tartják előadásait: 1. Valló János harmadik kerületi, székhelye: Pozsonyligetfalu. 17-én Hullon, 18-án Nagymányán, 19-én Ahán, 20-án Szelepcsényben, 23-án Nagykoszmályon. 2. Rózsa János negyedik kerületi, székhelye: Sárospatak. 3-án Buoson. 4-én Beregszászvégárdón, 5-én Balászáren, 6-án Kisbégányon, 7-én Rafajnaufalun, 8-án Borkaszon, 9-én Bályun, 11-én Verbóczen, 12-én Salánkon, 13-án Alsósáradon, 14-én Nagyrákócson, 15-16-én Kiskőröczon. 3. Forgách Lajos ötödik kerületi, székhelye: Arad. 21-én Tótkomlóson, 22-án Orosházaon a kertgazdasági intézetnél, 24-én Csabán a gazdasági ismétlőiskolánál, 25-én a kamutkert iskolánál, 26-án Füzesgyarmaton és 27-én Szakálon. 4. Tóth János hatodik kerületi, székhelye: Nagyenyed. 24-én Bolyán, 25-én Küküllőváron, 26-án Alsóbajomon, 27-én Borzáson és 29-én Vidrátszegen. 5. Nagy János hetedik kerületi, székhelye: Kolozsvár. 3-án Tácsón, 4-én Sófálván, 5-én Malommárkán, 6-án d. e. Nagyfaluon, d. u. Zselyken, 7-én Monoron, 8-án d. e. Alsórépán, d. u. Disznájón, 9-én Görgényüvegesürön, 10-én Görgényszentimrén, 11-én d. e. Petelen, d. u. Magyarpéterlakán, 12-én d. e. Iszlón, d. u. Nyárádfálfalván és 13-án Havasdon.

Pécsen. A leleplezés Pécsen. Kiküldötték csoportja. Girodon P. Nemes Jahl Gusztáv. Virtsologi Rupprecht Henrik. Abonyi Andor. Nemes Mainoni Ede. Nemesóthi Szabó Béla. Duka Aladár br. Ordódy Ernő. Komáromy László. Fialat menesztály Mezőhegyesen. A koronaórség felvonulása Úrnapiján. Guyon Richard gróf 1848-49-iki honvédtábornok. E gyönyörű képsorozathoz a szövegtartalom is méltó.

Ehető csigák tenyésztése. Franciaországban igen kedvelt csemege a különféle módokon elkészített csiga. Magában Párisban évenként egy millió kilogrammnál több csiga kerül a vásárcsarnokokban eladásra. Nálunk ugyan még nem ilyen általános a csigák fogyasztása, de például Budapesten már szintén nagyobb mennyiség talál a vásárcsarnokokban vevőre s az ehető csigáknak rendszeres tenyésztése valószínűleg nálunk is kifizetné magát. A csigatenyésztés alig okoz valami munkát és költséget, meghonosítása éppen azért nagyobb fogyasztási góczpontokhoz közel lakó gazdáknak és kerttulajdonosoknak igen ajánlható. Csigatelepül meszes és nedves talajú terület, leginkább kertnek árnyas része választandó, amely a tenyésztendő mennyiséghez arányított nagy-

Kollár Ferencz-féle „BITUMINA“

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt-tetőlemez

tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő tetőfedőanyag. „Bitumina“-val fedett tető bemészelve szép fehér marad és kintinó védelmet is nyújt a nap melege ellen. „Bitumina“ régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. **Tetőfedések elsőrendű szakmunkásokkal végeztetnek.**

Kollár Ferencz és Társa fedéllemez, elszigetelő-lemez, aszfalt- és kátránytermékek vegyi gyára = **Budapest.**

Telefon-szám: 90-21.

Gyár: IX., Soroksári-ut 101. • Városi iroda; IX., Ullői-ut 25. Sürgönyozlm: Karbelkol Bpost.

ságban simára gyalult és bekátrányozott deszkákkal kerítendő körül mintegy méter magasságban. Ügyelnünk kell arra, hogy a kerítésen olyan részek ne támadjanak amelyek a csigák kiszökhetnek. A bekerített helyen legjobb kakukfüvet, fodormentát és zsályát ültetni, továbbá gondoskodni kell némi moháról is, őszszel pedig száraz faleveleket és mohát szórhatunk el, amibe a csigák szívesen behúzódnak és azután elzárják a csigaházuk nyílását. Legzélsebb tenyésztésre olyan ehető csigafajtát választani, amely az illető vidéken különben is otthonos. Külföldön a legkedveltebb ehető csigafajták a szőlőcsiga, mely főleg szőlőhegyek közelében és dombos vidéken tartózkodik, az Olaszországban gyakoribb tarka csiga, továbbá a nálunk is közönséges barna és sárga sávokkal fedett erdei csiga és a szürke kert csiga. A fővárosi vásárcsarnokokban leginkább a két utóbbi fajta kerül táplálkozási czélokra forgalomba.

Vasuti és gőzhajózási hírek. A vasuti üzletszabályzat revíziója. Az osztrák államvasuti tanács legutóbbi ülésén napirenden volt többek között az a jelentés, melyet a vasuti üzletszabályzat revíziójánál való közreműködéssel megbízott bizottság részéről terjesztettek elő. Az előadó ismertetvén a magyar és német kormányokkal folytatott tárgyalások eredményét, konstatálta, hogy az új üzletszabályzatban az érdekeltek által kifejezett kívánások csaknem minden lényegesebb pontra nézve érvényre jutnak. A nagyszámu engedmény közül különösen értékes az, hogy a vasut forgalmi zavarok eseteiben köteles az utasokat és az árukat illetéktöbblet felszámítása nélkül segélyutirányokon át továbbítani, a szállítási határidők megrövidítése, a helytelen bevállások esetére fennálló büntető határozatok enyhítése, a kamatfizetési kötelezettség szabályozása kártalanítás és fuvardíjvisszatérítések kifizetésénél, a gabonaárak sulycsökkenésének korlátozása stb. A tanács utasította a bizottságot, hogy a magyar kormányval való tárgyalások befejezése után terjeszsen elő végleges véleményét az új üzletszabályzat ügyében.

Hajózási egyezmény Magyarország és Ausztria között. Magyarország és Ausztria között már régebbi idő óta egyezmény áll fenn ama tengeri hajózási vállalatokra vonatkozólag, amelyek a két államban szerződészerűleg szubvenzióban részesülnek. Most, hogy a kiegyezési kérdések immár tisztázódtak, a két állam földmívelésügyi miniszterei közt erre az évre új megállapodás jött létre a magyarországi forgalmat érintő Lloyd szolgálatot és az osztrák forgalmat közvetítő Adria szolgálatot illetőleg. Az új egyezmény, mely a folyó év végéig érvényes, az említett két tengerhajózási vállalat járatainak tervét, díjszabási ügyeket, az Adria- és Fekete-tengeren való hajózási kérdéseket, a postaszolgálatot és a kikötőrendőri kezelés szabályzatát foglalja magában.

Gabonadíjszabások a délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelekben. A délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelekben f. é. június hó 30. árá felmondott gabonadíjszabás helyébe már július hó elsejével új díjszabás lép életbe. Ezen díjszabás díjtételeinek megállapításánál a kereskedelmi miniszter intézkedése folytán az érdekelt tényezők különös tekintettel voltak arra, hogy a cs. k. osztrák államvasutak által felmondott eddigi olesó díjszabás megszűnése folytán az ország gabonakivitele elé díjdrágulások által nehézségek ne gördítessenek. Az eddigi díjtételek általában véve változatlanul megmaradtak. Azon állomások,

melyeknél 100 kgr.-kint egy márkapfenignél magasabb díjdrágulás az eddiginél a következők: Dévényujfalun 2, Hegyeshalom 11-13, Holics 2, Stomfa 3, Mezölak 4, Moson-Magyaróvár 5-9, Surány 11-16, Pándorf 15-20 márkapfenig. Ezzel szemben azonban az ország déli, délkeleti, továbbá a Dunántúl délen fekvő állomásaival való forgalomban sok fontos viszonylatban az eddigi díjtételeknél valamivel olcsóbbak fognak kivételünk részére rendelkezésre állani.

Díjfelemelések az osztrák köteleki díjszabásokban. A szabadalm. osztrák-magyar államvasutársaság helyi árudíjszabásában beállott díjfelemelések az osztrák, valamint az osztrák-magyar vasuti kötelekre is befolyással bírnak, amennyiben ezen kötelek tételéi is változást szenvednek. A Wienel való forgalomban megváltoztatott díjszabás már július elsejével, illetve díjtételelemelésnél augusztus 15-ével lép érvényre.

A bélyegjegyekkel bérmentesített darabárak forgalma az osztrák vasutakon. Az agrikulturális mintájára szállított áruk forgalma az elmúlt 1907. évben kitett a cs. kir. osztrák államvasutakon 164,635 darabot, az 1904. évi forgalom 105 ezer darab és így az emelkedés 57% volt.

Kocsiallaspénz felszámítása vasár- és ünnepnapokon. A díjszabási határozatok értelmében, ha a rakodási határidő a vasár- és ünnepnapot megelőző napon lejár, vasár- és ünnepnapokért is köteles volt a fél kocsiallaspénzt fizetni. Az új üzletrendtartásban annyiban fog ezen határozomány megváltozni, hogy csak az esetben fog a kocsiallaspénz beszedetni, ha a rakodási határidő az ünnepnapot megelőző déli 12 órakor telt le. Ezen változás a vasuti szállítást igénybevevő közönség előnyére lesz annyiban, amennyiben azon esetben, ha valamely koesi rakodási határideje a vasár- vagy ünnepnapot megelőző nap déli 12 óra után járna le, a minden óráért fizendő 40 fillér kocsiallaspénz fizetési kötelezettsége csak a vasár- vagy ünnepnapot követő nap megfelelő órájától kezdődik.

Az osztrák vasuti tanács díjszabási kérdései. Az osztrák vasuti tanács legutóbbi ülésén kifogást emeltek az ellen, hogy a raktározás költségei a vasuti raktárakban olcsóbbak mint az egyes városok rendes raktározási díjai, minek következménye azután az, hogy a vasuti rakhelyek túltömöttek és a magánraktárak ellen indokolatlan versenyt támasztanak. Felszólaltak továbbá az ellen is, hogy a tarifareform a díjtételek általános felemelését czélozza. Erre a miniszter kijelentette, hogy a díjtételek felemelésétől el nem tekinthet, mivel a vasutak csekély jövedelmezősége az onalnak rendes karbantartására és a forgalom fejlesztésére elégtelen. A magánvasutak államosítása díjszabási tekintetben meg fogja könnyíteni a forgalmat az egész vonalon átszámítandó barime következtében, a szállítást olcsóbbá fogja tenni, de a bevételt csökkenteni fogja. Biztosította a miniszter a tanács tagjait, hogy az osztrák termelés érdekében a magánvasutak teljesítésétől nem fog elzárkózni és nagyobb bevételek mellett a magasabb díjtételekből nagyobb mérvű kedvezmények is lesznek. Végül kijelentette a miniszter, hogy az osztrák vasipar érdekében a Magyarországra szállítandó vas- és aczélárakra a kedvezményes díjszámítást július 1-től az év végéig kiterjeszti.

Közvetlen díjtételek létesítése különböző árucikkekre. Apatelek, Borosbesbes, Butyin és Muszka-Magyarád állomásokról Nikolsburgba elszállítandó borküldemények után úgy darab, mint kocsirakományban történendő feladásnál közvetlen a fuvardíjnál olcsóbb díjtételek engedélyeztek a szállításban részes vasutak. A megfordított irányban szállításra kerülő üres használt hordók után hasonlóképpen kedvezményes fuvardíjtétel

lett biztosítva. Végül Oriszentpéter állomásról Hutzendorfba úgy gyors-, mint teherárúként szállítandó tojás, élő és leölt szárnyas, valamint vad küldemények után szintén közvetlen mérsékelt díjtételek érvényesítettek rovatolás utján.

Apró hírek. A védőőjtő anyagok postai kezelése. Többször előfordult, hogy a védőőjtőanyagokat tartalmazó csomagok késedelmesen érkeztek meg rendeltetési helyükre, avagy késedelmesen kézbesítették azokat a címzetteknek. Tekintve azt, hogy a védőőjtő anyag 2-3 nap alatt hatását veszti s értéktelenné válik, a kereskedelemügyi miniszter körendeletben utasította a postahivatalokat, hogy jövőben a védőőjtő anyagokat tartalmazó csomagokat késedelem nélkül szállítsák s a kézbesítésre is a legnagyobb gondot fordítsák.

Borkiállítás Temeskutason. A Temeskutasi Gazdakör folyó hó 19-én tartott gyűlésén borkiállítással egybekötött borvásár tartását határozta el. A kiállítás helye az iskola földszintje, ideje nov. 21., 22. és 23-ika. A kiállításon résztvevő termelők térdíj fejében egy korona és az üvegekért darabonként tíz-tíz fillért tartoznak a bejelentési ival együtt az igazgatóság címére beküldeni. A kiállítás többi részleteire nézve, mint a belépődíjakra, a kiállítási tervezetekre stb. a kiállítás igazgatósága az igazgatóság ülésen fog majd határozni.

Berzeviczy Gergely emlékezete. A Társadalomtudományi Társaság f. hó 26-án d. e. 11 órakor saját helyiségeiben felolvasó ülést tart Berzeviczy Gergely emlékeztéről. Vendégeket szívesen lát.

Új gazdasági egyesületi titkár. A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányára a nagyszabású szervezkedés révén felhalmozódott irodai teendők ellátására segédtitkári állást szervezett s azt Rosos István okl. gazdával töltötte be.

Adómentes motorbenzin kizsádkának. A kereskedelmi miniszter értesítette az összes gazdasági egyesületeket, hogy a benzinmotorral dolgozó kisiparosok és kizsádkák részére szükséges adómentes motorbenzin piaci és mérsékelt árának szabályozására 1905. évben kiadott 67.749. sz. leirat kapcsán a benzin eladási ára 1906 június 10-től október végéig métermázsánként tizenhat koronában állapított meg.

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletmüködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e czélra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendelkezése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási czélokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e czélra megbízottját a helyszínére kiküldi, aki az összes teendők ellátásáról a helyi kiválmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási czélokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereségrészesedést nem igényel, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen.

Takarmánykamarák részére legjobb a „GNOM” benzinmotor,

mely igen kis helyet foglal el, kevés anyagot fogyaszt, minden laikus által kezelhető. Villanytelep berendezésére is igen alkalmas. :: Felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál az

OBERURSELI MOTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. BÉCS, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

6. Az őzet által 1. A jármár 30 módosza ki. 4. H az olesó intézet

Arad. az eddigi gyei állá utóbbi es pásnóvén mányon A megvé dohányba

Baja. és kertí tási mun kielőgítő. Balass tavaszak tett. Csé szálása h tette. Idő kiadó ese

Debrec felüdtette Kapos kény 700 ban. A br rosszul fi vannak a kielőgítő mostoha kiveszett.

Kassa. gyon viss Léva. rászág u behordás növényne nára var

Misko volt, azo kodnak. ség még esők utá semmi.

Nagy- kinti hü kálatok szépen f Nagy- egy gazt mennyis kozik. Es gonya fe

Nagy- aszaly, r színüleg szép, pi 7-9 m valósint szépen A meglehet azonban gonya gy kielőgítő

Nagy- mely ug nem job metyet a kérdést a gazdak takarmár már kény

Nyireg mely a c szívesen termésün

Nyitra bár meg kapásokr szépnék Panes jelentik, az utolsó 2-3 eső várható

6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adatnak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. Az esős idő miatt a hordás nehezen halad előre, az eddigi csepléseredmények után következtetve, a megyei átlag kat. holdanként árpa, zab, búzából 650 q. Az utóbbi esős idő, mely nem miadentűt egyforma, a kapásnövényeknek nagyon használt, ellenben a szalastakarmányon a nagy szárazság után már nem sokat segített. A megyében több helyen nagyobb jégverések voltak, a dohányban és kukoriczában jelentékeny kárt okoztak.

Baja. Az időjárás hűvösebb, több csapadékkal; tengeri és kerti veteményekre az eső jó hatással van. Az aratási munkák lassan bevégeztenek, az eredmény átlag kielégítő.

Balassagyarmat. Termés: ősziekben gyenge közép, tavasziakban gyenge. Aratás, zabot kivéve, befejeztetett. Cséplések most kezdődnek. Takarmányok első hazalása kielégítő volt, a többi a nagy szárazság tönkretette. Időjárás: 4 nap óta borús és hűvös s kétszer kiadó eső volt ezen idő alatt.

Debreczen. A naponkénti esőzés kapásnövényeinket felültette.

Kaposvár. A cséplés megkezdődött, a rozs kat. holdanként 700 kg, a buza 750 kg. körüli termést ad általában. A búzák minősége e környéken jó. Árpa és zab rosszul fizet. Az időjárás állandóan száraz, csak itt-ott vannak rövid esőzések. A tengeri elég jól áll s abból kielégítő termést várnak. A czukorrépa nagy része a mostoha időjárás s az ormányosok pusztítása folytán kivesztett.

Kassa. A folyton tartó esőzések miatt az aratás nagyon visszamaradt.

Léva. Az időjárás borús és csapadékos; a nagy szárazság után megérkezett a várva-várt eső. A gabona behordását és cséplését késlelteti ugyan, de a kapásnövénynek, réteknak, legelőnek és lóheréknek nagy hasznára van.

Miskolc. Ez utóbbi 8 napon meglehetősen jó esőnk volt, azonban most a keresztek kicsirázásáról is panaszkodnak. Már cséplenek, a szemek szépek, de a mennyiség még meg nem állapítható. A kukorica ez utóbbi esők után javult, takarmány kevés lesz, sarju meg majd semmi.

Nagy-Becskerek. Egész héten felhős volt, naponkénti hűvös rövid ideig tartó esőkkel. A cséplési munkálatok nemsokára befejeződnek. A kukorica nagyon szépen fejlődik és jó termés várható.

Nagy-Kanizsa. A cséplés eredménye különböző, egy-egy gazdaságban is többféle, úgy a minőségre, mint mennyiségre nézve; általában közepesen alulinak mutatkozik. Esőre nagy szükség van, hogy a kukorica, burgonya fejlődhessen.

Nagy-Szentmiklós. A nagyon hosszú időn át dúló aszály, rekkenő hőség dacára a f. évi buzaaratás valószínűleg kielégítő terméshozammal végződik. Buzánk szép, piros, aczélos és 81 kg-ig súlyos; holdanként 7-9 mm. közötti hozammal fizet, végeredményében valószínűleg 7 1/2 q. lesz az átlag. Tengerivetéseink szépen állanak, a szomszédos községekben a répa is meglehetősen áll. Szőlőink szintén szépen állanak; azonban úgy a tengeri, mint a szőlő esőt kíván; a burgonya gyenge. Kevés esőnk volt, de az korántsem volt kielégítő a hosszú szárazság után.

Nagyvárad. E hó 16-ika óta esőssé vált az idő, mely ugyan a hordást és cséplést akadályozza, de ez nem jöhet számításba azon nagy előnyökkel szemben, melyet a kapásoknál előidéz. Az esős idő a takarmánykérdest is élesen befolyásolja, a legelők felújulnak s a gazdaközönség nem lesz kénytelen a már télire eltett takarmányt jószággállományával etetni, melyet legutóbb már kénytelen volt gyakorolni.

Nyíregyháza. Utóbbi 3 napon igen jó esőnk volt, mely a cséplést akadályozza ugyan, de a tavasziakért szívesen tűrjük. Gyümölcsben és szőlőben általában nagy termésünk van.

Nyitra. Az időjárás hűvös, szeles és esős. Az eső bár megkésve jött, de talán valamit használ még a kapásoknak és a gyümölcsféléknek. A szőlőtermés igen szépen ígérkezik.

Pancsova. A buzacseplés javában foly és mint jelentik, 76-80 kg. minőség mellett átlag 8 q. Tengerink az utolsó jó esők következtében nagyon szépen áll és 2-3 esővet hajt; ha az időjárás kedvező marad, 15 q. várható holdanként.

Sopron. Megyénk nagy részén erős viharok voltak helyenként jégesővel, mely különösen a szőlőkben tett nagyobb károkat; az időjárás lehűlt. Rozs, árpa, buza aratása befejeződött, behordása folyik. Kapások szépen állana. Esőre szükségünk volna.

Szatmár. Egy hét óta mindennap nagyobb esők vannak, mi a kapásnövények, rétek és legelőkre igen jó hatású, az aratás befejezését azonban hátráltatta s ha meg nem szűnik, kárt is fog okozni, mert a keresztkben levő és már összehordott gabona nem tudván kiszáradni, csirázásnak indul. Tengeri egyrésze késvé kapta az esőt s már nem tud megjavulni, répa és burgonya elég jó termést ígér, a réteken is gyengébb sarjtermés várható. Szőlő középtermést ígér, néhol a peronospora hántja.

Versez. A cséplést az eső akadályozza. A piacra nagyon sok úszkös buza került. A kukorica szépen fejlődik.

Zenta. E hó 20-án volt pár órai esőnk a határ egyik részében. A tengerinek az eső jótétemény volt. Burgonyából rossz termés lesz. A cséplési eredmények buzában és zabban várakozáson alul maradtak, ellenben az árpa kielégítő.

Zalaegerszeg. Az időjárás kissé hűvösebb. A lényegtelen csapadék, mely a napokban volt, a növényzet fejlődésére b. folyással nem birt. A cséplések folynak, az eredmény csak az eddigi várakozásnak felel meg. Takarmány tekintetében a kilátások rosszak.

NYILTTÉR.)*

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek idei első sorozata folyó évi július hó 15-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények M. A. V. összes vonalán tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindenemű felvilágosítással szolgál

Magyar

Általános Hitelbank

Áruosztály-Gyapjuárverések

V. ker., Nádor-utca 12. sz.

TELEFON 9000. TELEFON 9000.

GÁBOR IGNÁCZ FIU-INTERNÁTUSA

BUDAPEST, Nagy-János-u. 33.

• Az ág. ev. főgimnázium, VI. kerületi főreáliskola, polgári és kereskedelmi iskolák közvetlen közelében

VILLÁBAN

• 630 négyzetöles, szép árnyas kert, tennispályával. Modern berendezés. Villanyos világítás. Egyéni tanítás. Gondos nevelés. Állandó felügyelet. Bentlakás. Francia, német és angol tanterv. Zene. Rajz. Festés. Vívás és svédorna. 792

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal a szerkesztőség felelősséget.

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga

A KÁLI

amelynek hiánya teljes termések előérését lehetetlen teszi. Különösen sok kálium van szükségük a kapásnövényeknek, heretféléknek és réteknak, úgy az árpanak és szőlőknek. Különösen szegények káliumban a homok- és tözegtalajok és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a foszforsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés előérését. A mi viszonyaink között leginkább a 40%-os kálió bir jelentőséggel, miután abban a tiszta káliú, vagyis a kiló százalékát, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk.

A káliutrágák alkalmazásáról a

Kállsyndikátus mezőgazdasági tájékoztató Irodája

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsátja.

A MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG

ingyen közreműködik fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, valamint földbérleti társaságok létesítésénél és tanácsot ad általában minden szövetkezeti kérdésben. Falusi gazdaszövetéseket vagy gazdaköröket alakít. Abból a célból, hogy a földműveseknek a földvásárlásnál utbaigazítással szolgálhasson, nyilvántartja a földvételi és eladási szándékokat. Aki tehát földet venni vagy eladni szándékozik, az jelentse be ezen szándékát a Magyar Gazdaszövetségnek, VIII., Szentkirályi-u. 40,

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten gyéribb kereslet uralkodott, mert a vevők későbbre olcsóbb árakat remélnek és így csak július-augusztus szállításra kelt el.

Elkelt finomított szesz 182-182:50 K. adózva és 63-63:50 K. adózatlanul.

Élesztőszesz adózva 161-161:50, adózatlanul 62-62:50 K-ig nagyban.

Denaturált szesz hordóval együtt 53-53:50 K-ig kelt el július-augusztus szállításra nagyban.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyerszesz folyó termelési időnyre gyéren volt ajánlva, ellenben új termelési időnyre jegyzésen alul kelt el több tétel.

Exkontingens nyerszesz 35:50-36 K kelt el. Budapesti kontingens nyerszesz ára 59-60 K. Bécsi jegyzés ----- K. kontingens nyerszeszért.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyerszesz	-----	-----
Finomított szesz adózva	182	182:50
„ adózatlan	63	63:50
Élesztőszesz adózva	161	161:50
„ adózatlan	62	62:50
Nyerszesz adózva	160:50	161
Denaturált szesz	53	53:50

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vacutállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

BENYÓ KÁLMÁN Budapest, IX., Üllői-ut 61

Vas- és acél-árúk mindenemű kocsirészek, gépek, szerszámok, gazdasági eszközök nagy raktára

(volt ÁGI-féle üzlet)

Kivánatra képes nagy árjegyzékkel szívesen szolgál.

Telefon 66-20. 471

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1908 július 24-én.

Piac	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Husárak													
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hus kilogramm fillérekben						Élésúly mm. koronákban							
											100 kilogrammonként						100 db							
						korona értékben											marha-hus		borjúhus		sertéshus		birkahus	
											L.	II.	L.	II.	L.	II.	L.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	21.60	17.00	13.80	15.00	15.00	7.50	8.00	320	—	5.00	160	144	200	160	148	130	160	70	50	75	60	90	70	
Baja	23.00	18.00	14.80	14.80	14.80	10.00	10.00	260	200	4.50	124	116	124	116	116	110	104	52	48	80	74	100	94	
Balassa-Gyarmat	23.20	18.00	15.50	16.40	16.00	5.00	6.00	250	220	6.00	120	—	200	140	170	136	—	62	56	84	—	90	80	
Debreczen	22.00	16.40	14.00	16.00	17.00	15.00	18.00	400	280	5.50	132	128	160	120	178	168	104	70	60	86	72	104	86	
Eszék	21.90	16.80	14.80	15.50	14.20	24.00	24.00	260	220	5.00	136	120	136	124	136	128	104	64	54	64	50	104	90	
Győr	24.40	19.20	17.20	17.40	16.20	13.80	—	260	240	6.00	144	136	148	132	152	140	96	76	68	80	68	104	92	
Kaposvár	22.50	18.00	17.00	15.40	14.50	4.20	4.00	280	—	6.00	144	132	160	150	122	120	88	72	60	80	76	100	—	
Kassa	22.00	18.00	14.00	16.00	16.00	5.60	—	250	—	5.00	156	140	130	120	140	130	100	74	70	70	66	78	74	
Léva	22.40	18.60	16.00	16.40	16.60	7.00	7.00	280	220	7.00	128	120	160	140	140	130	—	128	120	160	140	140	130	
Losoncz	21.40	18.00	15.00	17.00	15.50	6.50	7.50	200	180	4.00	120	112	136	128	136	—	88	64	58	72	64	132	128	
Miskolcz	21.50	19.00	14.60	16.50	16.50	—	11.70	200	180	5.70	144	136	144	136	148	144	—	68	64	68	60	124	116	
Nagybecskerek	21.60	18.00	13.00	14.50	14.00	12.00	10.00	304	250	5.00	136	128	144	136	144	136	112	68	60	88	82	92	96	
Nagykanizsa	22.00	18.00	14.50	15.40	15.80	6.00	6.50	280	240	5.00	150	124	154	140	150	134	80	78	58	79	70	98	86	
Nagyszében	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nagyszentmiklós	21.00	16.00	14.00	15.00	15.00	8.50	—	240	200	4.50	128	116	180	160	144	136	96	88	80	100	—	84	80	
Nagyvárad	22.00	17.30	13.40	16.00	16.00	—	—	320	200	5.00	112	—	180	160	152	144	—	80	54	—	—	120	112	
Nyiregyháza	21.20	17.50	14.00	16.20	15.80	7.00	7.20	180	—	6.00	136	128	136	120	136	128	104	66	56	64	54	124	112	
Nyitra	22.00	19.60	16.20	16.00	15.60	6.00	6.00	280	200	6.00	136	120	168	144	136	104	—	72	64	80	72	104	96	
Pancsova	21.20	—	13.60	—	14.00	16.00	20.00	280	260	5.00	128	120	140	120	144	136	100	64	60	70	66	100	96	
Pápa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
S.-A.-Ujhely	23.00	19.20	14.00	15.20	16.00	7.80	8.40	260	220	5.50	128	120	128	120	144	104	—	—	—	56	52	92	88	
Sopron	22.90	18.60	16.10	16.90	—	10.00	10.00	320	210	7.00	200	150	250	180	200	170	—	78	50	94	86	102	80	
Szatmár	23.60	17.40	14.60	15.20	16.80	6.80	9.50	230	220	5.00	136	128	160	152	136	128	—	—	—	—	—	—	—	
Szentés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szolnok	22.20	—	14.80	16.00	14.60	—	7.00	220	200	5.00	140	—	100	—	160	—	120	70	—	90	—	108	—	
Temesvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uj-Arad	21.40	17.00	13.60	15.00	15.00	7.00	7.50	300	—	4.50	120	112	160	146	136	120	110	65	45	70	55	85	70	
Versecz	21.40	18.10	14.00	15.00	14.60	5.00	6.00	240	—	6.00	120	—	160	—	136	—	100	72	60	110	—	96	—	
Zalaegerszeg	—	—	—	—	—	6.00	5.00	300	240	6.00	110	80	120	104	140	132	—	56	48	60	56	122	120	
Zenta	22.00	19.80	13.60	16.00	14.80	12.00	12.00	300	260	6.00	128	120	140	136	140	130	90	60	56	100	96	124	120	

Nemzetközi gabonapiacz 1908 július 22-től 1908 július 25-ig.

	Kelet	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessa	Határidő	Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
Buza	24	24.50	—	25.70	25.50	26.84	21.66	18.60	16.68	18.81	20.31	Julius	23.32 ¹⁾	19.28 ¹⁾	26.62	22.04 ^{1a)}	16.68
	21	23.80	—	25.40	25.50	26.55	21.74	18.56	16.64	17.66	20.48	Aug.	22.66 ²⁾	19.22 ²⁾	24.22 ¹⁾	21.66	16.72 ¹⁾
Rozs	24	19.90	—	20.80	21.00	23.01	15.44	—	—	—	15.97	Julius	—	—	22.40	16.66	—
	21	19.30	—	20.60	20.90	22.72	15.72	—	—	—	16.15	Aug.	19.04 ²⁾	—	21.52 ¹⁾	16.16	—
Zab	24	16.90	—	18.30	15.90	21.24	—	—	—	—	—	Julius	—	—	19.04	—	—
	21	16.90	—	18.40	15.80	21.24	—	—	—	—	—	Aug.	16.56 ²⁾	—	19.38 ¹⁾	—	—
Tengeri	24	15.60	—	16.40	18.20	19.76	—	17.24	15.12	12.52	—	Julius	14.44 ³⁾	—	18.34	—	15.12
	21	15.60	—	16.50	18.10	19.47	—	17.24	15.02	11.98	—	Aug.	15.03	15.12	18.40 ¹⁾	—	—
Árpa	24	15.80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Julius	15.18	—	18.22	—	15.02
	21	15.30	—	—	—	25.24	—	—	—	—	—	Aug.	15.22	14.79 ¹⁾	18.22 ¹⁾	—	—

Jegyzet: 1) szept. 1a) szept.-decz. 2) október. 3) decz. 4) április. 5) május.

Istálló, Magtár
és mindennemű Gazdasági építkezésemet a legolcsóbb Tűzbiztos és örökké tartó Vashetonból építünk. Terveit, költségvetést ingyen készít: **RELLA N. és unokabácsos** Budapest, IX., Örkény-ut 25. Telefon 69-77. Üvegpalabélt vasbetetes szemenyörök és tartók nyak, vasheton placcok.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napljelentés a gabonatözsdéről.

1908 július 24.

Éleek forgalom és jó vételkedv mellett körülbelül 35 ezer métermáza buza kelt el változatlan áron. A malmok szívesen vásárolják a p. aczra kerülő mennyiségeket. Újrozsa Budapest paritásában 19.30 koronáért értékesíthető.

Árpában az üzlet most kezd kialakulni. Takarmányárpa áruk Budapest távolságában 15.20-15.50 korona közt váltakoznak. Tengerisár Budapestén kocsi rakva 15.50 korona. Zabárak Budapestén 16.80-17.00 koronát jegyeznek. Újzabminták szórványosan érkeznek be. Minőség nem a legjobb.

Eladatott: Buza. Tiszavidéki: 150 mm. 80 k. 24 K. 90 f., 130.0 mm. 79.8 k. 24 K. 80 f., 750 mm. 79.8 k. 24 K. 80 f., 900 mm. 79.5 k. 24 K. 80 f., 100 mm. 79 k. 24 K. 70 f., 100 mm. 79 k. 24 K. 50 f. 6-buza, 100 mm. 78.5 k. 24 K. 70 f., 100 mm. 78.5 k. 24 K. 60 f., 100 mm. 78 k. 24 K. 70 f. 6-buza, 120 mm. 78 k. 24 K. 40 f., 200 mm. 77 k. 24 K. 40 f. 6-buza.

Pestvidéki: 300 mm. 80.5 k. 24 K. 90 f., 200 mm. 80 k. 24 K. 70 f., 300 mm. 80 k. 24 K. 50 f., 100 mm. 80 k. 24 K. 40 f., 100 mm. 79 k. 23 K. 40 f. üszöghegyű, 100 mm. 79 k. 23 K. üszöghegyű, 700 mm. 79 k. 24 K. 50 f. malomba, 200 mm. 78 k. 24 K. 20 f., 100 mm. 78 k. 23 K. 60 f., 100 mm. 78 k. 24 K. 30 f. 6-buza, 100 mm. 78 k. 24 K. 30 f., 80 f. üszöghegyű

Bánsági: 100 mm. 80 k. 24 K. 80 f., 300 mm. 79 k. 24 K. 60 f., 1000 mm. 79 k. 24 K. 50 f. Becskereki: 4000 mm. 79 k. 24 K. Marosi: 200 mm. 81 k. 24 K. 60 f.

Bácskai: 500 mm. 80 k. 24 K. 50 f., 2.0 mm. 80 k. 24 K. 50 f., 250 mm. 80 k. 24 K. 50 f., 900 mm. 79.5 k. 24 K. 10 f., 800 mm. 78 k. 24 K. Dunai: 250 mm. 79 k. 24 K. 10 f.

Ross: 100 mm. 19 k. 40 f. kpf., 400 mm. 19 K. 30 f. kpf., 1000 mm. 19 K. 35 f. kpf., 200 mm. 19 K. 20 f. kpf., 100 mm. 19 K. 20 f. kpf. Arpa: 200 mm. 15 K. 60 f. kpf., 100 mm. 15 K. 55 f. kpf., 500 mm. 15 K. 45 f., 500 mm. 15 K. 45 f. kpf. Zab: 100 mm. 16 K. 80 f., 200 mm. 16 K. 70 f. kpf.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Table with 2 columns: Item (Buza, Rozs, Zab, Tengeri, Augusztus, Május) and Price (22.64 K, 19.12, 16.52, 15.20, 15.20, 14.50)

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. július hó 24-én. A székesszéki városi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 195 szekér réti széna, 23 szekér muhar, 28 szekér zsupszalma, 6 szekér alomszalma, 1 szekér takarmányszalma, 6 szekér tengeriszár, 4 szekér egyéb takarmány (löhère, luczerna, zabosbukkony, köles stb.), 500 zsák szecska.

A forgalom igen élénk. Árak fillérekben q.-ként a következők: réti széna 760-1000, muhar 900-960, zsupszalma 600-640, alomszalma 800-820, takarmányszalma, kève tengeriszár, egyéb takarmány 540-640, zabosbukkony 900-1000, löhere, zöld luczerna 900-960, köles, sarju szalmaszecska 760-800. Összes kocsiszám 269. Összes súly 352,800 kg.

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Biborheremag termése úgy nálunk, mint Csehországban középtermést eredményezett s miután a betakarítása és cseplése száraz időben történhetett, a minőségek, főleg szüre, kifogástalanok. Franciaországban esős idő lévén, a mag színe megbarnult s így árunk a világpiacra versenyképesek, sőt francia számlára is nagyobb mennyiséget vásároltak. A lefolyt héten Olaszország is vevőül jelentkezett, ami az irányzat megszilárdulását s az árak emelkedését idézte elő.

Csomós ebir külföld, főleg Németország részére élénk keresletnek örvend. Az értékére elsősorban a tisztasága bír befolyással s 85-90% tisztasággal bíró mag 160-170 koronáért helyezhető el.

A bekövetkezett esős időjárás folytán nagy kelendőségnek örvendtek a kisegítő takarmánynövények s főleg muhar, köles, tarlórépa, mustármag, biborhere élénk figyelemben részesültek.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

Table with 2 columns: Item (Biborheremag, Csomos ebir, Mustármag, Vörös köles, Fehér köles) and Price (38-40, 150-170, 17-18, 14-15, 20-22)

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete őrletakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malom átlagos buzasízt jegyzései 100 kg.-ként Budapestén, elegysúly tisztasúlyként, zsákostul.

Table with 2 columns: Szám (0-7) and Price (36.80, 36.20, 35.60, 35.20, 34.80, 34.20, 33.60, 31.60)

Table with 2 columns: Szám (0-3) and Price (32.20, 31.40, 30.60, 29.20)

A többi abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapestén zsákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Table with 2 columns: Item (Finom korpa, Rozs, Rozskorpa, Árpada, Malomkocsi, Budapesti gyári, Derby, Szárított moslék, Malátacsira, Szárított répaszelet, Szörp) and Price (11.90-11.80, 12.40-12.30, 13.80-13.50, 12.40-12.20, 14.70-14.50, 11.30-11.20, 13.70-13.60, 13.40-13.20, 13-12.80, 9.6-9.50)

Luiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1908. július 23-án. Netto-árak 50 kg.-kint Budapestén, elegysúly tiszta sulyként, zsákostul. Kötelezettség nélkül.

Table with 2 columns: Szám (0-7) and Price (18.50, 18.20, 17.90, 17.70, 17.50, 17.20, 16.90, 16.10)

Table with 2 columns: Szám (0-4) and Price (16.70, 6.40, 15.80, 5.60, 15.30, 14.30, 13-10.0)

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruszükségletének jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. A lefolyt héten a zsiradéküzlet igen szilárd irányzatú volt. A gyengébb sertésfelhajtások s jobb vételkedv, de különösen az eladók nagy tartózkodása következtében úgy a szalonna, mint a disznózsír ára jelentékenyen emelkedett.

Jegyzések:

Table with 2 columns: Item (L. r. fehér forrázott, Öreg nehéz, Öreg közép, Fialat nehéz, Fialat könnyű, Szerbiai nehéz, Szerbiai közép, Szerbiai könnyű) and Price (121-122 K, 112-113, 116-117, 138-140)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertésüzem telepeinek jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendő.)

Table with 2 columns: Item (Öreg nehéz, Öreg közép, Fialat nehéz, Fialat könnyű, Szerbiai nehéz, Szerbiai közép, Szerbiai könnyű) and Price (22.80, 21.80, 12.7-12.9, 12.9-13.1, 13.3-13.4 fillérig, 251-300 kg.-ig, 280 kg. felüli, 240-260 kg., 240 kg. terjedő sulyban)

Irányzat: élénkebb.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésüzem VIII. ker. Népszínház-utca 22., a „Köztelek” részére.)

1908. július 22.

Table with 2 columns: Item (Sertésüzem átment, Sertésüzem át nem ment) and Price (60-100, 100-120, 120-180, 180-200, 60-100, 100-120, 120-160, 160-200)

Árak elősúlyban kilogrammonként 4% engedmény.

Irányzat: gyenge.

Kimutatás a ragadós állatbetegségek elterjedéséről.

1908 július 22-én

Table with 4 columns: Fertőzve volt (K, U), Mult heti, Mult évi, Állapot (K, U, K, U)

Ausztriában 1908. év július hó 15-én fertőzve volt: veszettséggel 20 k 21 u, takonykórral 20 k 26 u, rag-szaj- és körömfájással 5 k 111 u, sertésvészsel 180 k 538 u.

Németországban 1908. év június 30-án fertőzve volt: takonykórral 17 k 19 u, rag-szaj- és körömfájással 51 k 134 u, sertésv. 1315 k 1670 u, rag. tüdőlobbal 3 k 3 u.

Advertisement for Haldek featuring Biborheremagot, Csomós ebirt, Baltaczimmagot, Nyári repczt, Fehér herét, Őszi árpát, Bükönyt, Borsot. Includes text 'vesz a legmagasabb napi áron' and 'magnagykereskedése József főherceg 5 cs. és kir. fensége udvari szállítója, Budapest, V., Bálvány-utca 6.'

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek“ részére.)

1908 július 23.

Felhozott:	Arak	Arak
	drb.-kint korona	drb.-kint korona
Jobb minőségű talassó	12 drb	420-580
Könnyű kocsi (jukkér)	38 "	400-600
Nehéz " (hintós)	8 "	550-700
Igás kocsi (nyugati vér)	40 "	320-440
Ponny	"	"
Fuvarlovak	200 "	216-344
Par-rtlovak	400 "	114-270
Alarendelt minőség	172 "	54-106
Összesen	868 drb	
Eladatlan maradt	420 drb	

Irányzat: élénk.

Budapesti szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek“ részére.)

1908 július 23.

Felhozott:	Arak	Arak
	(kilogrammonként élő súlyban fillérekben.)	(kilogrammonként élő súlyban fillérekben.)
	I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	780 drb	68-74 k. 76 58-66
" rugott "	77 "	52-62
Galicziából élő borjú	"	"
Magyarországból élő bárány	"	"
" leszurt "	"	"
Összesen:	837 drb	

Eladatlan maradt 30 db élő borjú, — db leszurt borjú

Irányzat: lanyha, az árak 2-4 fillérrel hanyatlottak kg.-onként.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek“ részére.)

1908 július 20.

Felhozott:	Arak	Arak
	drb	drb
Magyarországból	1788 drb	juh — drb kecske
Szerbiából	"	bárány — " kecske
Összesen	1788 drb	juh — drb kecske
Eladatlan maradt	94 "	juh — " kecske

Arak

	Arak	Arak
	(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben.)	(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben.)
	per kg.	páronként
Hízott ürü	58-60 fill.	53-57 kor.
Feljavított juhok	44-48 "	53-40 "
Kiverő juhok (anya)	40-46 "	16-34 "
Kisorolt kosok	40-58 "	38-56 "
Durva szőrű	"	"
Kecskek	"	"

Irányzat: lanyha volt, az árak I-ső és III-adrendű minőségeknél 3-4 fillérrel emelkedtek, más minőségeknél pedig 6-8 fillérrel csökkentek kg.-onként.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek“ részére.)

1908 július 23.

Felhajtás összege:	Minőség szerint:	Minőség szerint:
Uj felhajtás	2061 drb	Elsőrendű hizott 318 drb
Mult vásárról visszamaradt	95 "	Másodrendű " 1376 "
Veszteglőből zerb	"	Alarendelt minőség " 320 "
Összeg	2156 drb	Összeg 2156 drb
Eladatlan maradt	35 "	Növendékmárha 34 "
Származási hely szerint:		Bivaly 108 "
Magyar eredeti	1140 drb	Összeg 2156 drb
Magyar tarka	90 "	
Galicziai	"	Nem szerint:
Horvátországi	"	Bika 207 drb
hák	14 "	Ökör 1287 "
Pozsonyi	102 "	Tehén 662 "
Összeg	2156 "	Növendék-bivaly " "
		Összeg 2156 drb

Arak

100 Kil.-gr.-kint élő súlyban minden levonás nélküli fillérekben.)

1908. július 16.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	68-74	60-66	56-58
Tarka hizott ökör	76-87	64-74	50-62
Szerbiai ökör	"	"	"
Tehén	64-72	54-62	46-52
Bika	66-74	58-64	50-56
Növendékmárha	—	49	—
Bivaly	—	34	—

Irányzat: élénk. Az árak 2-4 K.-val emelkedtek.

Budapest ferencvárosi zárt sertésvásár.

1908 július 23.

Heti felhajtás összege	Érkezett waggon	Érkezett összesen darab	Sertésüz. vágóhidra elszállított	Eladatlan maradt
július 17-16i	128	5052	5174	73
július 23-ig.				

N a p	Óreg nehéz páronként 280-350	Páronként 300 kg. felett	Páronként 220-300 kg.	Könnyű 280 kg.	Husos fajta
1) jul. 17.	90-102	—	—	—	—
július 23	100-104	110-110	—	—	—
2) jul. 17.	—	130	136	129	136
július 23.	—	128	134	128	138

1) Az árak élő súlyban levonás nélkül értendők.
2) Az árak élő súlyban páronként 45 kg. élő súly és 40% levonással, kilogrammokban értendők.

Irányzat: a vásár élénk, az árak 2 fillérrel emelkedtek.

Bécsi juhvásár.

1908. július 23.

Felhajtás	Arak	Arak
	drb	fillér
Magyarországból	1507	Angol husos ürök
Galicziából	"	Elsőh. hiz. ürü
Osztrák tartományokból	"	Gyapjas
Összesen	1507	Középm. hizott ürü
		Nyírott juh

(Az árak kg.-ként fillérekben, élő súlyban fogyasztási adó nélkül értendők.)

Irányzat: szilárd, mult heti árak megmaradtak.

Bécsi sertésvásár.

1908. július 21.

Felhajtás:	Származás szerint:	Arak
Minőség szerint:		drb
Hussertés	Magyarországból	300
Zsirsertés	Magyarországból	6681
Összesen	12193	
	Galicziából	5064
	Osztr. tartományokból	153
	Olaszországból	—
Eladatlan maradt	441	Összesen 12193

Arak: (kilogrammonként élő súlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	116-118	kiv. 119
Középsertés	109-114	
Óreg nehéz	102-106	
Könnyű és szedett sertés	106-110	
Szoldó (lengyel, erdélyi)	88-118	kiv. 120

Irányzat: szilárd, prima zsirsertés a mult heti árt megtartotta, ellenben többi minőség csak nagyhezen, hussertés kisebb felhajtásánál fogva 2-4 fillérrel drágább.

Bécsi szurómarhavásár.

1908. július 23

Felhozatal:	Arak	Arak
	(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben.)	(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben.)
	I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	43 drb	106-116 82 104
" leölt "	328 "	122-132 86-120
Ausztriából élő borjú	1518 "	106-116 82-104
" leölt "	2159 "	122-132 86-120
Magyarországból leölt bárány	240 "	22-38 K. párja
Ausztriából leölt "	45 "	22-38 K. párja
Magyarországból leölt sertés	"	zsirsert.
Ausztriából leölt "	1012 "	120-140 hussert.
Magyarországból leölt juh	"	"
Ausztriából leölt "	131 "	84-104 K. párja
Összesen:	5476 drb	

Irányzat: lanyha, prima borjú 4-6 fillérrel, többi minőség 8 fillérrel olcsóbb. Hussertés 4 fillérrel drágább. Többi változatlan mint mult héten.

Ingtalanok árverése (40.000 korona becsértéken felül).

Kivonat a hivatalos lapból.

Július 30. Nagybecskerek	a tkvi ha- Zavisics	46592
Július 30. Szabadkai	a tkvi ha- Aradszky	49039
Július 30. Pozsonyi	a tkvi ha- özv. Hilmárné	111150
	sz. Machacsek Klára	

Július 30. Györi	a tkvi ha- Stirling	241725
Július 30. Budapesti	a tkvi ha- Tausser	71538
Július 31. Nyírbátori	a tkvi ha- Kende	91367
Július 31. Szászrégeni	a tkvi ha- Maroshársi	65 745
Aug. 3. Budapesti	a tkvi ha- Pollák	189688
Aug. 3. Budapesti	a tkvi ha- Rosenbaum	41624
Aug. 4. Zsolnai	a tkvi ha- Poradovszky	40127
Aug. 5. Budapesti	a tkvi ha- Fuchs	62707
Aug. 6. Budapesti	a tkvi ha- Kulcsár	91586
Aug. 6. Budapesti I-III.	a tkvi ha- Peringer	56894-20
Aug. 12. Dunavecsei	a tkvi ha- Lóry	198634
Aug. 12. Tornaújfalvi	a tkvi ha- Putnoki	116280
Aug. 17. Budapesti	a tkvi ha- Gönczy	67826
Aug. 21. Temesvári	a tkvi ha- Janovits	160050
Aug. 22. Apatini	a tkvi ha- Czvetkovits	61651
Aug. 29. Komáromi	a tkvi ha- Klacsán	51000
Aug. 29. Szolnoki	a tkvi ha- Monszpart I.	54464
Szept. 3. Pozsonyi	a tkvi ha- Leit	106410
Szept. 9. Igloi	a tkvi ha- Bernolák	67548
Szept. 22. Óbecsei	a tkvi ha- Gvanszki	79141
Szept. 24. Budapesti	a tkvi ha- Kozma	170000
Okt. 3. Békéscsabai	a tkvi ha- Laczka	253085
Okt. 9. Kiszjenői	a tkvi ha- Világossy	875854

Szerkesztői üzenetek.

M. J. Pétervársára. Igen sokszor elmondottuk már ezen a helyen, hogy a tuberkulózis végrehajtása és a vele szűkséggel egybekötendő vizsgálat úgy a gümőkór lényegének és tünetének, mint a tuberkulin hatásának egészben beható szakszerű ismeretét tételezi fel s hogy enélkül az eljárás foganatosítása inkább kárt, mint hasznot hoz. Ez okból ezuttal is hozzáértő szakember igénybevételét ajánljuk.

V. S. Feltevén, hogy kérdéstevő czirok névvel a czirokörzöt (Sorghum sacharatum) illeti, ugy ezen sorgho néven is ismeretes növény igen is fejthet ki mérgező hatást, ha akár egymagában, akár csalamádéval vegyesen nagy adagokban nyújtják. Nagy ugyanis e növényben a kálsalétromtartalom. Igy nevezetesen szára alsóbb részének u. n. vetőállományában, 1 kg. növényben meghaladhat 120 grammot, a szár középrészén 50, a végén 25 grammot. Ez okból a czirokat 20 cm. és több tarló visszahagyásával indokolt vágni, hogy a legerősebben salétromos részek ne kerüljenek feletésre Fejthető, hogy salétrommérgezés forgott fenn, mert a leült tünetek nem zárják ki ezt, de az sem lehetetlen, hogy gombákkal fertőzött volt a czirok. Ezt a növényt némelykor erősen ellepi egyfelől a Tilletia Sorghi vulgaris nevű kőszög, másfelől egyéb üszögombák, pl. az Ustilago. Tulasznei, Ustilago Reiliana, Ust. cruenta. Ezek a gombák nemkülönben mérgezőeg hathatnak s a leült tünetek ez esetben is mutatkoznak. Okszerűleg ez a czirok virágzában kaszálandó s ugy adandó és mint jelzém már, szárának a talaj fölötti mintegy 15-20 cm.-nyi részét visszahagyni czél szerű.

K. D. Czikke közlésre vár, de a nagy halmaz miatt még nem ejthettük sorát.

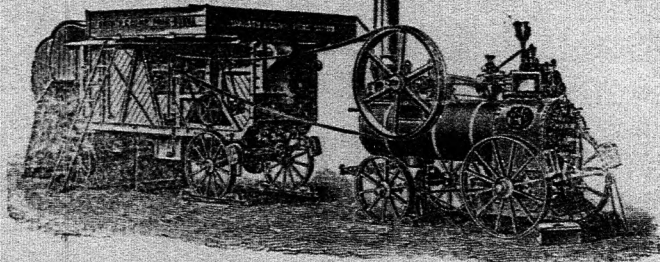
Legjobb minőségű
fűkaszálo és marokrakó aratógépek, borsajtók, vetőgépek,
kovács- és lakatosműhely-berendezések, emelők, csigák, szerszámok stb. legolcsóbb forrása.
Fehér és Ghimessy gépjára,
Budapest, VI., Hungária-körut 34. sz.
-683

A mi főkülönlegességeink:

Cséplőgépek
kézi-, járgány- és gőzerőre

Lokomobilok
gazdasági és ipari célokra

**Ros-
ták**

Kerekeken
12 HP.-ig
Fekvők
200 HP.-ig

UMRATH és TSA Budapest, V. ker.,
Váci-körút 60. szám.

HAUPTNER

állattenyésztési és ápolási valamint
állatorvosi műszerek és eszközök!!!
mint: bázingsondák, trocárok, irrigátorok,
sebfecskendők, klystírek, dr. Raebiger-féle
hüvelykenőcs-fecskendő, szegecsélhető Crotalia
füljelzők, tetováló fogók, lo- és marhanyíró-
gépek és ollók stb. Árjegyzék ingyen és bérmentve!
MAGYARORSZÁGI FŐRAKTÁR:
GEITNER és RA'SCH cég BUDAPEST, VI., Andrássy-
út 8. szám.

LÁNCZKUTAK

a legmodernebb javított szerkezettel, osztyak részéből,
láncz ezinezett aczélból, Gummi könnyen klesztérhető

Minden
mélységre alkalmas

Nagy
munka-
képesség,
könnyű
járás

"DIANA"
szár lánczkut.
"HUNGARIA"
nyitott lánczkut.

MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR
RACK G. ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII., THÓKÓLY-UT 138/a. SZ.
Sürgőnycélni:
Telefon:
96-97.
Lánczkutgyár Budapest Tkókölyut.

Ujdonság! Ujdonság!

**AZ OKSZERŰ BAROMFI-
TENYÉSZTÉS.** Irta: J. KÖVY JÓZSEF.

E nagyfontosságú szak-
könyv magamat ajánlja.
Mindenkinek, aki kedvet
érez a baromfitenyésztés-
hez s amellet anyagi füg-
getlenségre is vágyóik,
megbecsülhetetlen szolgál-
latokat fog tenni.

Ára füzve 3 K 60 fill., velin-
szürke vászonkötésben 5 K.

Megrendelhető a "Patria"
részv.-társ. gazdasági szak-
könyvkereskedésében, Buda-
pest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Ez a hely

VIRÁG ÉS FARAGÓ

BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 24. SZ.

lakatosáru- és vasszerkezeti-gyár.

gazdasági berendezési

cikkek hirdetése részére van

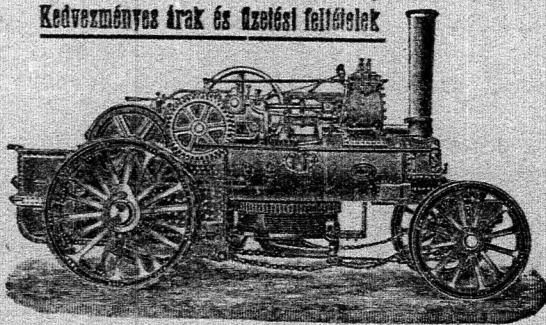
fentartva.

A czég képes árjegyzéket ingyen küld!

BOROSZLÓ ■ ■ ■ BUDAPEST Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

Kedvezményes árak és üzleti feltételek

**Teljes gőzeke-készleteket
és gőz-utihengereket**

legtökéletesebb kivitelben szállít!

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár Magyarországi igazgatósága
BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

DEHNE Fr. gőzekegyára, HALBERSTADTBAN. Magyarországi képviselője **TIMAR EDE** czégnél, BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 28.
Ajánlja compound szabadalmazott legújabb 20-as gőzeke-készleteit, azonnali szállítás mellett,
melyek az eddigiek között felülmúlhatatlan előnyökkel bir-
nak. Németországban legnagyobb előszerezettel vásárolják.

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE

szabadal-
mazott

TENGERISZÁRTÉPŐGÉP

az egyedüli és utolérhetlen szerkezet, mely a tengeriszárat legtökéletesebben tépi szét és így a zombolyázáshoz
előkészíti takarmányozási célokra. !!! Szaktekintélyű gazdák által minden gazdaságban nélkülözhetetlen gépnek kijelentve. !!

1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalom tulajdonos

„NICHOLSON” gépgyár részvénytársaság, Budapest,
Váci-ut 17. :: Ismertetés, árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gőzeke acetylen-lámpák

Ejjeli gőzekre különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

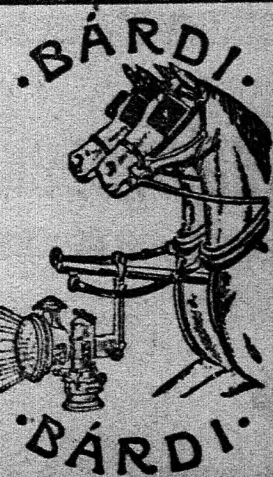
Kézi-, kocsi-, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló- **acetylen-lámpák.**

Bárdi József automobil r.-t. Budapest, VI., Mozsár-utca 9. Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 16-28.

Sürgőnyczim: Pneumatic.

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

UTÁNZATTÓL
ÓVATIK!

Szőlő

UTÁNZATTÓL
ÓVATIK!

sárgaság (clorosis) rákfenésedés (anthracnosis) ellen, biztos védekezési szer: Schloesing lecsapott vasoxidos kénpora. Lisztharmat ellen: Schloesing lecsapott egyszerű kénpora. Szőlőfürt peronosporája ellen: Schloesing lecsapott rézgáliczos kénpora.

Szőlő peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora. Burgonya (olompér) peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora. Űszög ellen: Vetőmagok csávázására: Schloesing bordói pora.

Szállítás a rendelés vétele napján. Ajánljuk Schloesing versenyen kívüli — a világon legjobb — permetezőjét, háti kénfújtatóját és kézi kénfújtatóját.

Schloesing Frères & Cie részvénytársaság, Marseille (Franciaország).

Vezérképviselő Magyarországra részére:

Frankl Adolf banküzlete Budapest, Eötvös-utca 19. Saját ház. Telefon 25-40.

Megbízható képviselők minden megyében. Ismertetések, árjegyzékek minden érdeklődőnek készséggel és díjmentesen. Védjegy földgömb. Védjegy Schloesing Marseille.

ELADÁS.

Bérlet felosztása miatt Engel Jakabnál, Kömlő (Heves megye) vasuti állomás Füzesabony, eladó 1400 darab birka, 60 darab gulyabeli marha, 50 darab ökör, 12 darab igásló, különféle holt-felszerelések, ugymint vetőgépek, ekék, boronák, oséplőgarnitúrák, szekerek, kocsik.

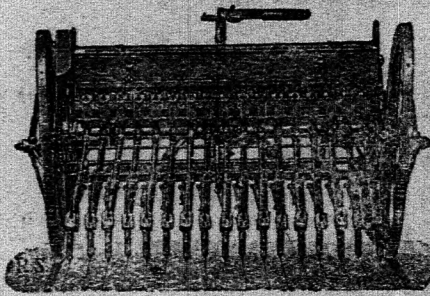
Érdeklődők fenti címhez forduljanak; megtekintés céljából, ha az érkezés eladóval közöltetik, vasuti állomáshoz kocsit küldetik ki a megtekintő elfogadására.

802

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, V., Váczi-körút 52.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen idényre: **SACK RUDOLF** elismert kütünő gyártmányait, **aczélekeit, vashoronait, könnyű és szilárd sorvetőgépeit, szecskavágó-, répa-vágó-gépeit.** Kézi-, járgány- és gőzhajtásra elsőrendű **biztonsági járgányait, „Westfalia” műtrágyaszóró-gépeit,** a jelenkor legjobb szerkezetű **takarmánypároló-készülékeit** s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

Eladó birtokok!

Győr megye 560 magyar hold sik kitünő czukorrépa-föld nagyon jó kezelés alatt, kitünő épületekkel, szép kastélyal 165,000 forint.

Krassó-Szörény megye 850 magyar hold többnyire sik gazdaság, igen jó épületekkel, szép urilakkal, felszereléssel kedvező fizetési feltételek mellett 190,000 forint.

Nógrád megye 750 magyar hold sik gazdaság kitünő épületekkel, csinos urilakkal kedvező fizetési feltételek mellett 160,000 forint.

Pest megye 2200 magyar hold sik gazdaság szeszgyárral, kitünő épületekkel kedvező fizetési feltételek mellett 300,000 forint.

Sáros megye 1200 magyar hold jó gazdaság szeszgyárral, kitünő épületekkel, csinos urilakkal, felszereléssel 290,000 forint.

Szabolcs megye 1200 magyar hold sik gazdaság szeszgyárral, kitünő épületekkel, csinos urilakkal, kedvező fizetési feltételek mellett 290,000 forint.

Trencsén megye 400 magyar hold gazdaság és erdő, nagy vadászattal, jó épületekkel, csinos urilakkal teljes gazdag felszereléssel és természettel 45,000 forint.

Vas megye 580 magyar hold sik gazdaság megfelelő épületekkel és urilakkal, felszereléssel és természettel 120,000 forint.

BEYER KÁROLY Budapest, V., Bathory-utca 5. sz.
Telefon 12-85. 272

Kévekötelek, Bellán-féle szabadalom, mindkét végén pirosra festve.

Manilla zsinog kévekötegéphez.

Zsákok minden czélra, kender-, len- és jutaszövetből.

Zsákkötő-zsinog és varró-spárga.

Szőlőtaposó-zsákok. Szőlőkötőző-fonalak.

Ponyvák vízmentes és természetes szövetből minden czélra.

Kötélárak hosszú szálú bácskai kenderből.

Bellán Mátyás

kender-, kötél- és sportáru
kézműipar telepén

Ökörszálkosarak erős kenderzsinorból

Kender géptömités és fonásra, valamint **kócz** géptisztításra.

Kendertömlők különféle minőségben.

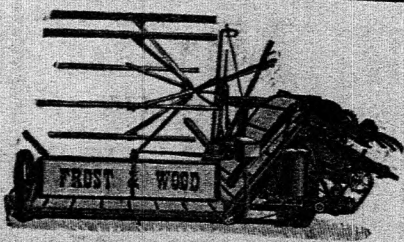
Abraktarisznyák ritkán szöve kenderzsinorból, tömören szöve juta és kendervászonból.

Lóhálók, tennispálya bekerítő- és középhálók, halászhálók, tornakészletek, függőágyak stb. legelőnyösebben szerezhetők be:

Dunacséb (Bácska).

Arjegyék kívánatra ingyen küldetik.

614

„SIMPLEX“ elsőrendű közkedvelt kitűnően működő, balra vágó, négy kévét lerakó, világhírű kévekötő aratógépeket, ugyszintén marokrakó- és fűkaszálógépeket, a világhírű Kanadai gépgyár gyártmányait olcsó árban szállítja a

DÉLVIDÉKI KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZV.-TÁRSASÁG, SZABADKÁN.

Megrendelések eszközölhetők a kizárólagos elárusítónál

az AGRICULTURA Mezőgazdákat Ellátó R.-T. Budapest, V., Zoltán-u. 12.

Szalmát, zsuppot és szénát

vásárolok uradalmaktól nagyban legmagasabb áron.
Gőz- és lőjáratu legújabb rendszerű préseimmel gyorsan felpréselem a megvett árut.

Eladási szándékot kérem egy levelezőlapon velem közölni.

NYITRAI ANDOR

széna- és szalma-nagykereskedő, PÉCSETT.

704

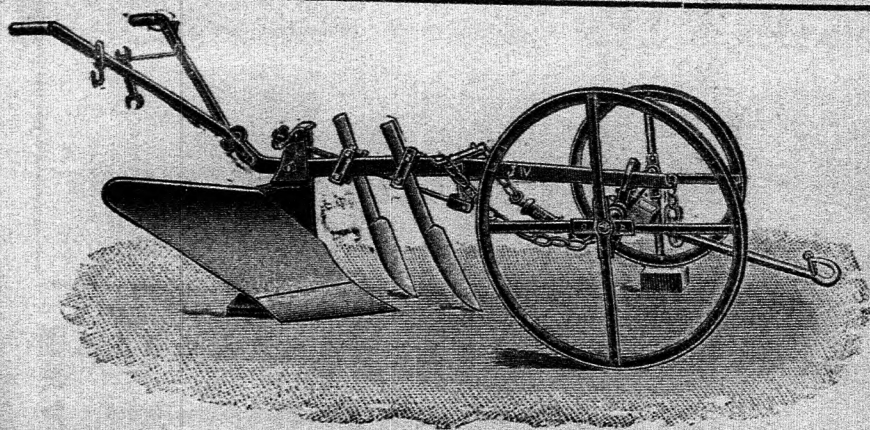
Birtok kerestetik:

1000—1500 holdig, prima gazdaság, jó épületekkel, 8—10 szobás kastélylyal, közel vasúthoz, készpénzfizetés mellett.

Beyer Károly Budapest, Báthory-u. 5. sz.

Telefon 12—85.

Telefon 12—85.

Gyakorlatban kitűnőnek bizonyult ::
szabadalmazott kétsorosozlyás, elzárható

Jurenák-ekéket

szállít:

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. Mosonban.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a. sz.

Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Ezenkívül megrendelhetők: Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. és Agrikultura mezőgazdákat ellátó r.-t.-nél, Budapest, V., Zoltán-utca 12. sz.

!! Régi egyetemes (Sack-rendszerű) ekék gerendelyeinek átváltoztatása Jurenák-rendszerre darabonként K 22.— !!

Rendelések idejekorán eszközölnők.

A KÖZELGŐ CSÉPLÉSI IDÉNYRE

AJÁNL

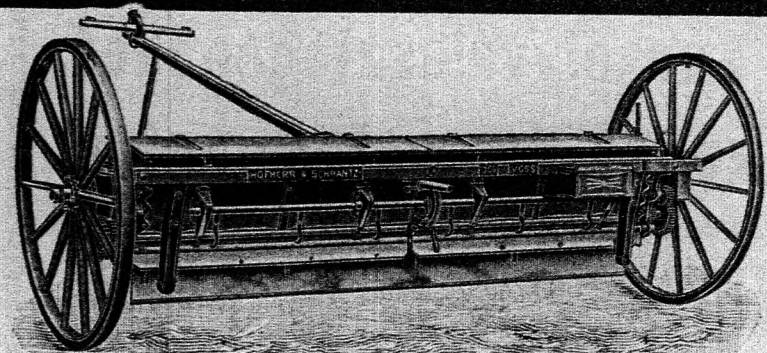
CSÉPLÉSI MÁZSAKÖNYVET

quart (4-ed rét) alakú 50 lapos füzet darabja kék másoló (indigó) papírral együtt 1 korona.

ÉRTESSITŐ CSÉPLÉSRŐL

keskeny alakú, két-két egyenlő szövegű lappal, melyekből egyik kitéphető, kék másoló (indigó) papírral együtt .. 1 kor. 60 fill.

a „Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

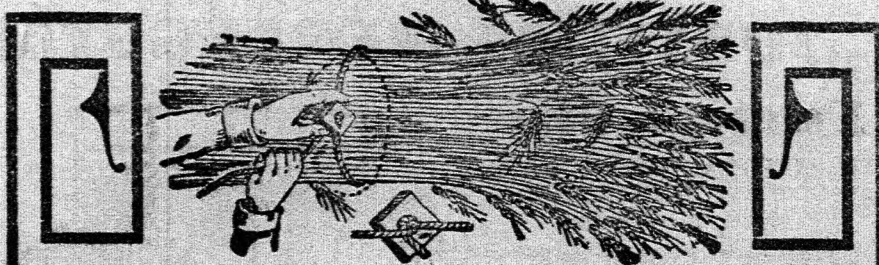
Árjegyzékkel és pontos leírással, mely egyúttal számtalan elismerő levelet is tartalmaz, kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

HOFHERR ÉS SCHRANTZ BUDAPEST, VI., Váci-körut 57.

Magyar Gépgyári Művek R.-T. Kispesten.

Ajánlja szab. „VOSS“-féle trágyaszóró-gépét, mely általánosan a legjobbnak van elismerve.

821

Egyetemes kéve gyorskötők

legolcsóbb árban azonnal szállítanak.
Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárúban.

Helle O. műszaki kötélverőárú-gyár **Pozsony**

Ad. 1598. sz.

Hirdetmény.

A hőmezővásárhelyi m. kir. földmivesiskolánál folyó évi október hó 1-én új tanév nyílik meg.

Czélja az iskolának, két évi időtartam alatt a tanulóit beiratkozó kisgazda és földmives egyáltalán az okszerű gazdálkodás iránt érdeklődő, 16 éves kortól már elért ifjakat, oly gazdákká nevelni, kik részint saját birtokukon gazdálkodva, részint pedig mint gazdasági, uradalmi alkalmazottak, a hazának mezőgazdaságilag jól képzett, hasznos polgárai legyenek.

A tanulóknak félvényként előre, bentlakással járó teljes és jó ellátás címén 150 koronát kell az iskola házipénztárába lefizetni. Egyszerű gazdasági ruházatról, valamint a csekély kiadást okozó tankönyv és íróeszközök a tanuló maga tartozik gondoskodni.

A tanulók szakszerű kiképzéséről és gondos neveléséről, az iskola jó hírneve, valamint az állásba menni óhajtó végzett tanulóknak sikeres elhelyezhetése tanuskodik.

Bővebb felvilágosítással az iskola igazgatósága szívesen szolgál.

808

Tejkannák, tejpgazdasági eszközök

legjutányosabban beszerezhetők

GEITNER és RAUSCH

CEGHELY

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 8

Arjoggyék ingyen és bérmentve.

Őszi vetésre ajánljuk, ameddig a készlet tart, a rendkívül elterjedt Diószegi óriási búzáinkat

mely számos gazda egybehangzó értesítése és a magyaróvári m. kir. gazdasági akadémia növénytermelési kísérleti állomásnak több búzafajtával végzett vetési kísérlete szerint úgy szem, mint szalmáhozamra nézve első helyen áll.

806

Diószegi Cukorgyár, Diószeg (Pozsony megye)

Vészen átment

erős csontozatu, kifogástalan szép testalkatu, elsőrendű tenyészetből, deczemberi tenyészképes

kanok

eladók **KORNSTEIN TESTVÉREK-nél, NAGY-SZALONTÁN (Pata puszta).**

Minden gazdaságban fontos egy szakkönyvtár.

Ajánljuk a következő könyvek beszerzését:

■ Az „O. M. G. E.” könyvkiadóvállalata kiadásában megjelentek: ■

- Általános állattenyésztéstan.** Irta: Tormay Béla. III-ik kiadás. Vázonkötésben 7.—
A baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése. 45 képpel. Irta: Hreblay Emil. 1.50
Fajbaromfitenyésztés. Számos művészi ábrával. Irta: Beiwinkler Vilmos. Füzeve 2.—, vázonkötésben 3.—
A vadon termő gyógynövények, valamint a gazdasági melléktermékek gyógyszerári értékesítésének rövid ismertetése. 59 ábrával. Irta: Péter Béla. Vázonkötésben 5.—
A mezőgazdasági gyümölcsstermelés és értékesítés. Irta: Molnár István. 77 rajzzal Vázonkötésben 5.—
A juhtenyésztés múlt és jelen irányiról. A szövegbe illesztett 40 ábrával és több czimképpel. Irta: Rodiczky Jenő dr. Vázonkötésben 3.—
A kecske tenyésztése és hasznóvétele. Irta: Rodiczky Jenő dr. 1.50
Házi és udvarkertek berendezése. Irta: Kardos Árpád. Vázonkötésben 3.—
Egyszerű gazdasági számvitel. Irta: Suschka Richárd. II-ik kiadás. Vázonkötésben 6.—
A ló és tenyésztése. Irta: Kovácsy Béla és Monostori Károly. 600 képpel, 14 műmelléklettel és 1 színes lótenyésztési térképpel. 3-ik javított és bővített kiadás. Füzeve 12.—, vázonkötésben 15.—
Takarmányozástan. Irta: Cselkó István. Bekötve 10.—
Talajismeret. Irta: Cserháti Sándor. 4.—
Tejgazdaság. Kézikönyv gyakorlati gazdák részére. Számos képpel. Irta: Sierbán János és Körfer István. Füzeve 4.—, vázonkötésben 5.—

Állatgyógyászat. Hasznos háziállataink betegségeinek megismerése és gyógyítása. Eisenmayer Sándor és Goebel Coclestin nyomán írta: Monostori Károly. V-ik kiadás. 46 ábrával, bekötve 2.50

Baromfitenyésztés. Teljes kézikönyv a gazdálkodás számára. 115 szövegkötői ábrával. Irta: Hreblay Emil. Vázonkötésben 5.—

Burgonya termesztése a mai okszerű alapon. 17 képpel. Irta: Jatkó Ferencz. 2.60

A dohánytermelésről. Irta: Grasselli Norbert és Berger Károly Lajos. 1.—

Földmérés tan gazdák és erdészek használatára. 206 ábrával és 1 színes rajzzal. Irta: Gerevich Emil. 2.—

Gazdasági tanácsok a gazdálkodás különböző ágairól. Irta: Rodiczky Jenő. Számos ábrával 3.—

A cséplőgépek szerkezete és kezelése. Irta: Balassa Frigyes. 316 képpel 6.—

Gombaisme. Irta: Cserey Adolf dr. Színes táblákkal 1.20

A halgazdaság rövid foglalatja. 43 képpel. Irta: Hermann Ottó. Vázonkötésben 3.—

A háztartás könyve. Különböleg jobbnál-jobb étek kipróbált receptjével. Irta: Szilassy Juliska. Diszkötésben 4.—

Gazdasági ügyiránytan. Utmutató a gazda üzleti és polgári életében előforduló irományok fogalmazására és készítésére. Irta: Seyfried Károly. 6.—

A földbirtokosok kézikönyve összes birtokjogi viszonyaira, a mezőgazdaságra és jogi szükségleteikre vonatkozó, legújabb törvények és rendeletekkel. Szerkesztette: Kassay Adolf. Vázonkötésben 5.—

Magyar kertészkönyv. A belterjes kertgazdaság foglalatja, számos szöveg közé nyomott metszettel. II-ik javított és bővített kiadás. Irta: Farkas Mihály. 4.—

Konyhakertészet. Irta: Baranyay István. 3.40

A korai főzelék és zöldségfélék termelése. Irta: Limbacher Károly. 1.—

Mezőgazdasági kettős könyvvitel. Irta: Zachár Gyula. Vázonkötés 12.—

Mezőgazdasági lexikon. Szerkesztette: Szilassy Zoltán és Bezerédy Adorján. 2 díszes félbörkötésben 35.—

Egy év a méhesben. Dióhéjba foglalt gyakorlati utasítások egy modern méhes kezelésére. Irta: Tuymér János. 1.—

Mezőgazdasági becsléstan. Irta: Szűts Mihály 3.—

Mezőgazdasági kereskedelemtan. Irta: Kropp Hugó 10.—

Általános növénytermelés. Irta: Cserháti S., 2. kiadás. 221 ábrával 9.—

Különleges növénytermelés. Irta: Cserháti Sándor. 153 ábrával 9.—

Házinyulatenyésztés és értékesítés. Irta: Andrassovich Géza. Számos fénykép után készült képpel. II-ik kiadás 2.—

Rét és legelőmivvelés. Irta: Károly Rezső. 103 képpel 3.40

A gyakorlati répatermesztő. Irta: Rodiczky Jenő dr. Számos szöveg közé illesztett ábrával 2.—

A sertésvesz gyógyítása. Irta: Brummel Gyula. 3.—

A sertés javítása és hizlalása gazdák és hizlalók számára. Irta: Ruffy Pál. 2.—

A szarvasmarha és tenyésztése. Irta: Tormay Béla. 2 kötetben 12.—

Mezőgazdasági szeszgyártás. Irta: Zalka Zsigmond. A szöveg közé nyomtatott 69 ábrával. II-ik kiadás 7.—

A gazdasági szeszgyár üzemének ellenőrzése. Irta: Szilágyi Gyula dr. 9.—

Szőlőművelés és borkezelés könyve. Irta: Szilárd Gyula. 4.—

A szőlőtöke helyes metszése. Irta: Saáry Ákos. 1.30

A Budapesti tőzsde könyve. Irta: Félégyházi Ágost dr. A budapesti áru- és értéktőzsdére vonatkozó összes szabályzatok és törvények, az érvényben levő összes tőzsdéi szokások gyűjteménye 8.—

Mezőgazdasági üzemtan. Irta: Hensch Árpád. I-ső kötet Józszághoz és berendezéstan. II-ik kötet Mezőgazdasági becsléstan és előszámítástan 8.—

A vadászat mestere. Gyakorlati utmutató a vadászat kedvelői számára. Irta: Cserszilassy Ákos. Bekötve 2.—

Pulykatenyésztés. Irta: Hreblay Emil. 3.—

Erdészeti géptan. Irta: Kövesi Antal. 5.—

Szálas takarmánynövények termesztése. Irta: Szilassy Zoltán és Grábner Emil. Vázonkötésben 10.—

Sokszorozó szövethozók részére. Összeállította: Tariczky Jenő. 2.—

Mezőgazdaságtan kisgazdák használatára. Irta: Szilárd Gyula. Füzeve 4.— Vázonkötésben 5.—

Megrendelhetők a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek).

Hydraulikus sajtók

Aranyérem
Szeged 1899.
Aranyérem
Bpest 1899.
Aranyérem
Pozsony 1902.
hydraulikus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra
a nagy üzem számára, 2 ki-
tolható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen töm-
mes számban üzembe
helyeztetett.

gyártanak és
szállítanak jótállás
mellett mint külön-
legességet a legújabb
szerkezetben

MAYFARTH PH. és I SA, Bécs, III.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejékorán kéretnek.

TIP!

Istállókbannélkülözhetetlen!

TIP-légy papír

Egy-egy légy papír 1000 legyet fog,
mely nem dobandó el, és baromfi-
nak kitűnő takarmány.

100 darab 4 korona.

DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Marokói-u. 2.

A nevezett légy papírt több gazdaságban siker-
rel kipróbáltam és legmelegebben ajánlhatom.

675 Wahl Ferencz, jár. állatorvos, Menor.

A bécsi állatvédő egyesület elismerő érme!

Simon C.-féle

Restitution-fluid

Simon Károly állatorvos által feltalált és így nevezett szer 1869. év óta általános kedveltségnek örvend, mint mosó- és borogatóvíz és kitűnő hatásánál fogva mindenütt csodálatot kelt. Erősíti és frissé teszi a lovat, rendkívül nagy munkára képesíti, kiegyenlíti a megerőltetéseket és megóvja az időelötti kihatástól.

Arak: egy fél üveg K 2.—, egy egész üveg K 4.—, tizenkét egész üveg K 40.—

Vizzel lesz hígítva, ennélfogva nagyon kiadós.

Egyedüli készítő Ausztria és Magyarország részére

Stanislaus Simon Wien.

Gyár és iroda: XXI., Hirschstetten 23.

CLIMAX és ECLIPSE

NYERSOLAJ-MOTOROK és LOKOMOBILOK

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély,
se pénzügyi ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák.

BACHRICH ÉS TÁRSA
MOTORYÁR

Budapest, Szabadság-tér, Tőzsde-palota.

„JUSTITIA“ MÉRLEGGYÁR

Herczeg és Dénes

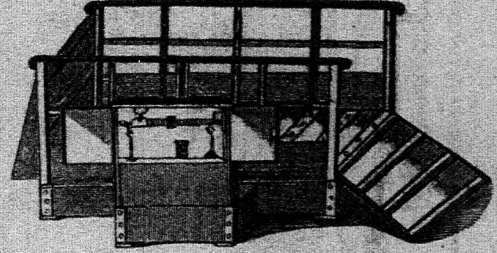
BUDAPEST, VI., Gómb-utca 32.

Gyárt mindennemű

MÉRLEGEKET

Telefon: 55-26.

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Birtok kerestetik

4-6 órányira Bécestől, országot mentén, 2000-3000 holdig, 2/3 rész prima gazdasággal, 1/3 rész erdővel, házi kezelés alatt, megfelelő jó épületekkel, csinos kastélyval és parkkal, készpénzfizetés mellett, őszi átvételre.

Beyer Károly Budapest, V., Báthory-utca 5. sz.

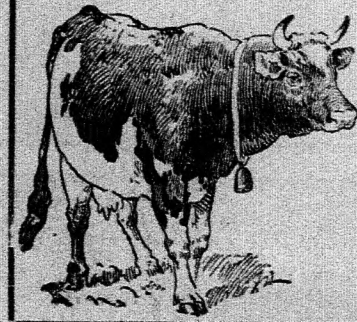
Telefon 12-85.

272

Telefon 12-85.

1900. évi párisi világiállításon „Grand Prix“.

KWIZDA-féle korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására.

1 doboz ára K 1-40, 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle
korneuburgi marhatáppor

Csakis ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza,
Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

Ujdonság! Most jelent meg!

HÁZIÁLLATAINK OKSZERŰ TAKARMÁNYOZÁSA ÉS A TAKARMÁNYADAGOK KISZÁMITÁSA

LEGUJABB ELMÉLET ALAPJÁN IRTA
KENESE FERENCZ főtiszt-tisztartó.

A mint ismeretes Dr. O. Kellner a mőckerni kísérlet állomás érdemes igazgatója a takarmányozásnak új alapot adott és azzal az eddigi elméletet nemcsak egyszerűbbé, hanem megbízhatóbbá is tette. E körülmény arra indította a szerzőt, hogy ezen új elméletet és ennek alapján a helyes és gyakorlatban bevált takarmányozást ismertesse, a takarmányfélék tápanyagtartalmának kiszámítását pedig azzal igyekezett megkönnyíteni, hogy kulcsformában az összes takarmányműek tápanyagtartalmát nemcsak 100 kgramra vonatkoztatta, hanem 0.5 kgramtól 10 kgramig is kiszámította, miáltal a takarmánykeverékek összeállítását módfelett megkönnyítette.

Ezen munka a gyakorlati gazda igényeihez van szabva, megértéséhez elméleti előismeretek nem kellenek. Rövid és könnyen megérthető módon tárgyalja mindazt, amit a gazdának a gyakorlatban háziállatai okszerű takarmányozásánál és főképp az állatok hizlalásánál ismernie kell.

ÁRA FÜZVE 2 KORONA 50 FILLÉR,
:: VÁSZONKÖTÉSSEN 3 KORONA. ::

Megrendelhető a „PÁTRIA“ részv. társaság gazdasági szak-
könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

BACILLUS „RATIN“
csak EGÉREK ÉS PATKÁNYOKAT elűzve hat.

A magy. királyi állami bakteriológiai intézet véleménye szerint is a „RATIN“ a patkányon és egéren kívül más állatra nem ártalmas.

Bámulatos gyorsasággal pusztít a „Ratin“, mely egy ragályos betegséget visz be az illető állatfajba s így egyik a másikat fertőzi, ami által mind kipusztul. **Több polgári és katonai hatóság elismerése.** Nélkülözhetetlen minden gazdaságban a „Ratin“ bevezetése. Nagyobb gazdaságokban a „Ratin“ alkalmazását csupán a vasuti költség megtérítésével és **kizárólag sikeres eredmény utáni** díjazásért bevezeti a „Ratin“ bakteriológiai laboratórium vezérképviselője.

Haan Béla Budapest, VII., Rottenbiller-utca 26.

A baromfi-ten észtes
Összes eszközei nagy választékban a legolcsóbb árakon.

Állandóan ujdonságok. 748

Kérje a 177. számú ingyen katalógust.

KRASA RUDOLF, WIEN, VII., Kirchengasse 29.

„RAPID“
kézi műtrágyaszóró-készülék.

Ezen műtrágyaszóró-készüléket Fischl V. gazd. intéző ur szak-szerű kísérletezés után találta fel. A régi szokásos kézi szórórással szemben előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az olcsó ár, egyszerű kezelés s hogy 1 ember naponként 7-8 holdat vetéltetésben haladva, kényelmesen beszorhat. A beállítható szórókanál által az elszórando mennyiség pontosan szabályozható.

Ára Budapesten darabonként **60 korona.**

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgálok. 685

Weisz Jakob
a szabadkai műtrágyagyár képviselője
V., Lipót-körut 7. szám.

Aranyérem Budapest, 1902. Alapítottát 1876.

UNZEITIG FERENCZ
csász. és kir. udv. szállító különlegességi gyára teljes növényházak építésére és melegvízfűtések berendezésére.

BUDAPEST = WIEN,
VII., Gyöngygyuk-u. 7. XIII/2. Reintgasze 32-34.

Terv- és költségvetést díjtalanul készítek. Helyszíni megbeszélés nem lesz felszámítva. 758

BENZINCSÉPLŐKÉSZLETEK

BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSEZET ÉS GÉPGYÁR
PODVINECZ ÉS HEISLER
Budapest, Gyár: VI. Váci-út 141.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Birtok kerestetik

országut mentén, 500-700 holdig, gazdasággal és erdővel, megfelelő épületekkel, csinos urilakkal, ószi átvételre.

Beyer Károly
Budapest, V., Báthory-utca 5.
Telefon 12-85. Telefon 12-85.

Dunántuli vármegyékben örök áron vagy bérbe vesz

földbirtokot

Nyugatmagyarországi Gazdasági Takarékpénztár r. t. Szombathely, Király-utca 19. 796

Már nem rongálódik többé a loszerszám, ha azt a **Lukrecia**

készítményünkkel és nem mindenféle salakos zsiradékkal megkeni. **Bámulatosan puhítja és fokotára fozta a bőrt.** Ot kilós szelencze bérmentve, utánvét mellett K 12-50. 12 és 25 kilós hádagszelenczékben szállítatik. Kapható a **Magyar Mezőgazdák Szöv. nál** és minden szakbavágó jobb üzletben. Készíti:

VAD és TAKACS BUDAPEST. Postafiók 151.
Tessék prospektust kérni. 270

Nincs többé bűz!

A **Bonodor folyadék** a legbűzősebb árnycsék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegysulyu 5 kg. csomag bérmentve 7-50 K.** (Elegendő 1 évr.) 1 kg. próbacsomag **2-50 K. csomagolással, szállítás nélkül.** A **Bonodor por vizeldék azonnali szagtalanítására kitűnő szer.** 5 kilós postacsomag bérmentve 7 K., 1 kilós próbacsomag 2 K. csomagolással, szállítás nélkül. Szétrövidítés készpénzért vagy utánvéttel. Számos elismerőlevél.

Vezérképviselő:
FODOR FERENCZ
Budapest, VIII., Kisfaiszdy-utca 40/H. 280

PEF
PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK

szárazító, vízszigetelő, vakolat, fára és vasra.

LUTZ EDE ÉS TÁRSA
FESTÉKGYÁR BUDAPEST, VII. ÖRNÁGY-UTCA 4.

Gőzekék,
gőz utihengerek és uti mozdonyok

cséplőgépek hajtására az osztrák bánya- és kohóművek társaság vasműveiből.

A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági szaktanácsal készséggel szolgálunk.

Szíves megkeresések **Zentral Direction der Oesterreichischen Berg. u. Hüttenwerks Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szilézia,** vagy az Osztrák bánya- és kohászai társaság magyarországi képviselőéhez, **Mayer Pál főhercegi felügyelő, Budapest, VIII., József-utca 16-18** kéretnék. 6287

Száritott répaszeletet, melasszét és műtrágyát

jutányos feltételek mellett szállít:

Sebők Emil és Társa
Budapest, Kálmán-utca 15.

MAGYAR GAZDÁK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST (Központi vásárcsarnok).

Igazgatóság és központi iroda:
Budapest, IX., Imre-utca 4.
Nagy közpnezei:
BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT

husféléket, baromfi, vadfélét, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és **MINDENMŰ ÉLELMICZIKKET.** Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A MAGYAR ORSZÁGOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET
vezérképviselői.

A szövetezet tagjal kedvezményben részesülnek. Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Kocsigyártás
Budapesti kovács- és
kocsigyártó-iparostílllet
védelme alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczi-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

**Ásványi és csontliszt-
szuperfoszfátot**
továbbá szárított
czukorrépa-szeletet
legolcsóbban szállít:
STEINER és WALLEZ Wien, I., Graben 16.
683

Mamut óriási téliárpa.

Kimutatható termés **1800. kg.** mag és nagy szalmamennyiség magyar holdanként. Junius közepén érik. **100 kgr** monként **20 K.** Szered vasuti állomáson. Utánvétellel szállítatik, zsákok saját árban. Megrendelések: **Kuffler Ármán** birtokintézősége, Farkashida Pozsony megye. 809

A mikosdi uradalom mezőgazdasági szeszgyára eladja üzemvátozás miatt a két év előtt beszerzett s tökéletesen jó állapotban lévő **2 méter hosszú burgonyamosót** a hozzátartozó elevátorral; bővebb felvilágosítást nyújt „**Uradalmi intézőség, Mikospusztá per Zalabér.**” 794

Mérnöki iroda
FEKETE BÉLA, okl. mérnök
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 30. sz.
Telefon 37-35. ♡ ♡ Telefon 37-35.

Parcellázások teljes (műszaki, jogi és pénzügyi) lebonyolítása, birtokrendezések, földmérések, gazdasági vasutak, csatornázások, belvízelvezetés, öntözés, vasuti nyomjelzés, kisajátítások keresztülvitele, mindennemű mérnöki munkálatok. 6114

SÜRGÖNY-
CZIM:
WALSER
CSÁNGÓUTCA
BUDAPEST

TELEFON:
BUDAPEST
95-50

WALSER FERENCZ
CZÉGTULAJDONOSOK: WALSER FERENCZ, WALSER JÁNOS, GYÖZÖ GYULA

TÜZOLTÁSI SZEREK- és SZIVATTYÚK-GYÁRA
HARANG- és FÉMONTÓDE
BUDAPEST, VI., CSÁNGÓUTCA 6. B.

VILLAMOS MEGÁLLÓ:
VÁCIÚT,
A RÉGI VÁM
KÖZELÉBÉN.

Agrikulturfosfát

a legolcsóbb fosforsav-trágya és a hatása ugyanolyan mint a **Tomassalakiszté** és a **Superfosfáté.**

Ajánlatokkal és felvilágosításokkal szolgál a magyarországi vezérképviselők:

ZWEBNER MÓR és FIA

mütrágya- és erőtakar-
máynagykereskedése 468

Pozsony és Galgócz.

SZÉNA

Iovaknak edesszéna és here szarvasmarhák részére, nagyobb mennyiségben 50-60 kilós bálékban, préselve bérmentve minden állomásra kapható. Megkereséseket kér 811

Heuexport, Cilli,
Steuermark ■ Postfach 63.

FELTÁRT PERU-GUANO

a trágyák királya, szavatolt 7% légeny, 10% vízben oldódó foszfor av, 2% káli 3 éves íatással.

G. & V. Moreels: Gand, Belgium.

Vezérképviselét Magyarország részére:

FRANKL ADOLF banküzlete

Budapest, Eötvös-utca 19. Sajtó ház. :
Telefon: 25-40. 800 Telefon: 25-40.

Harminczhat darab erős, betanított

igás-ökör

eladó **GRÓF TELEKI ARVÉD**
drassói uradalmában, posta, vasut
KONCZA. 710

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat eszközölhetem **jármos és beállítani való ökrökben**, ugyszintén **1-2 éves ökr-tinókban** és mindenféle súlyu sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismeretseggemél fogva úgy vásárokrá, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem. Kiváló tisztelettel

Sürgöny- és levélczim: **Vermes Lipót, Kolozsvár.**

Mezei vasutak
ló- és mozdony-üzemre,

vasuti berendezések bérbeadása,
nagy sín-, vágány-, kocsi- és mozdonykészlet,
új és használt állapotban.

ORENSTEIN és KOPPEL BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 102.
Gyár: Fusztazentlőrinci nyaraló. 742

Jutalmazó mellékipar gazdak számára

Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktéglaikat, cement-földelőcserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Folette egyszerű gyártás** kipróbált gépeinkkel és formáinkkal. Kivánatra ingyen küldjük 202-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzemberekezéshez oktatót küldünk, kivánatra állandóan is. Levelezés magyar nyelven.

Különlegeségi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.
MARKRANSTADT bei Leipzig 647

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták legyona.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás
95 szabadalom stb.

75—76 kg.-os rendkívül bőven termő, korai érésű, fagyálló

Kolostor-rozs

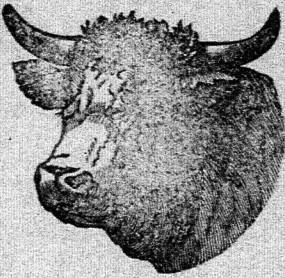
továbbá ugyancsak bőtermő, erős szalmájú, korán érő

Prof. Heinrich-rozs

75—76 kg. hl.-súlyu kapható vetőmagnak gondosan előkészítve, vevő zsákjaiban a tornyospálczaí vagy kisvárdai állomásra szállítva mm.-kint 20 korona árban, míg a készlet tart. — Megkeresések 817

REIZMAN HERMAN gazdaságának központi irodája, Kisvárdai czimre intézendők.

Pinzgau tenyészbikák.

1—1³/₄ éves elsőrendű kiváló pinzgau tenyészbikák, importált eredeti pinzgau tenyészállatoktól származva és az országos törzskönyvbe felvéve, mindenkor eladók

Czukorgyárnál, Botfalva, máv. állomás, Brassó megye.

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKAT ■ ■ ■ LEVÉLPAPIROKAT ■ ■ ■ BORITÉKOKAT ÉS EGYÉB

NYOMDAI MUNKÁKAT

JUTÁNYOSAN ÉS CSINOS KIVITELBEN KÉSZIT ■ ■ ■

“PÁTRIA”

IROD. VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R.-T.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ. (KÖZTELEK).

KÖLTSÉGVETÉSSEL KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLUNK. ■ ■ ■ ■ ■

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatát teszi ki a beiterjedés és az eddigéig hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati oktatás útján.

Kidolgozza az oktatási berendezés alapján szolgáló üzemi tervet. Elvállalja a gazdaságok állandó felügyeletét és ezek üzemi ellenőrzését. Tanácsot ad a gazdasági számviteli könyvek berendezésénél, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdasági számvitelnek felülvizsgálását vagy állandó ellenőrzését. Elvégzi a gazdasági számvitelnek elkönyvelését, időszakos jelentése alapján. Évi zárlatokat és jövedelmességi számításokat elkészít. Tanácsot ad birtokberbeadásánál, valamint mezőgazdasági pénz- és hitelügyi kérdésekben. Gazdasági ügyekben jogi tanácsot szolgáltat és vitás ügyekben a választott szakbírói tisztelet elvállalja. Birtok és mindennemű mezőgazdasági értékeket végez. A bejelentett eladó és berbeadó birtokok törzskönyvi nyilvántartja.

Gazdatisztereket és egyéb képzetlenebb gazd. személyzetet kereskedelmi nyilvántart.

Adóügyekben az OMGE. tagjainak szakvéleményeket ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivételét és befizetés esetén az összeg visszatérítését készít ki. Adófelengedések ügyében utalgatással szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály irányú működését az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai is, ha tagságukat igazolják.

Nyilvántartásra bejelentett:

Eladó birtok: 543 m. hold Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, téglavetéssel, cementfrgyárral, iparvágány a mérleggel, urilakkal. Barmjok átvehető. Esetleg berbeadó. Tulajdonos: Zathureszky, Túrje.

197 m. hold pilléscsahon vonalon, fővárostól 39 km.-re a közeg között, orvos, gyógytér Nyergesújfalva, Dunától 10 p. Teljesítéssel, sertéstenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csürökkel magtárakkal, 2 nagy pinzrével, 5 szobás lakás ivóvíz, zárt verandával.

200 m. hold sík fekvésű I. o. szántó, fővárostól mentén fekvő város határában, megfelelő épületekkel.

370 m. hold Sáros megyében, melyből 310 hold erdő, uril lakással és 5 hold díszkerttel, hóves ut mentén.

100 kat. hold káráll I. o. hacska föld, 15 percnyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferenc-estornától 8 percnyire, urilak és gyümölcsösök.

600 m. hold Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kétyelmes urilakkal.

1016 kat. hold Torontálban a Tisza és vasut mentén, hóves uttal, egészen avagy csakis egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel.

808 kat. hold Érmelléken, vasutól 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohánnyengedéllyel, kelő lak- és gazdasági épületekkel.

Temesvár határában, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cserkőzházzal, 150 darab marhára való istállóval, nagy kukorica-görével, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész pinzrével, kizárólagos kert talaj, nagy a legintenzívebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vételi megkönyvit a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös förtés-teses kölcsön.

280 m. hold Budapestől fővárostól gyorsra 1/4 óra, vasútállomástól minton 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdővel és gyümölcsösökkel.

588 hold Nógrád m. -ben, melyből 400 m. h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert, 14 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész majom, udvar és ut. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bérbé is kivethető.

384 hold szőlővel való, egyenes felületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészen vagy kisebb részletekben is eladó.

1000 m. hold Hont megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épületekkel felszerelve, tehenes, saját kezelés alatt áll. Esetleg berbeadó.

2488 hold, 50 hold terménytelen, saját kezelés alatt áll. Esetleg berbeadó. A birtok viszonyok. Ára felszerelés nélkül 600,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bérbé adó.

290 hold Szilagy megyében, vasútállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehenésztésre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek.

200 hold, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban egy egyet az egész terület 4 holdas.

588 hold Budapestől 1 óra, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösökkel. Parkban 5 szobás urilak. 40 h. dohánnyengedély. Jókárban levő kelő számú gazdasági épületek. Ára teljes felszereléssel és vetéssel 305,000 K.

Emeletes kastély 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ára 75,000 K.

618 m. h. Borsod megyében vasútállomástól 6 1/2. épülő vasutól 3 km.-re. Elegendő gazdasági épületekkel és külön becsülettel, melyben az urilak áll. 40 hold dohánnyengedéllyel. Az egész birtok prima buzatermő szántó. Ára m. holdanként 650 korona.

2400 m. hold sík fekvésű dunántúli birtok, 1650 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszálóval, 2 jól elhelyezett majorban kelő gazd. épületek. Uril lak 10 holdas parkban. Három vasut vonal mentén. Ára 700,000 kor. Teher 400,000 kor., mely rajt maradhat.

56 kat. hold sík fekvésű, buzatermő szántó Temes megyében, vasútállomás mellett, épületek nélkül kat holdanként 600 koronánál.

287 m. hold Fejér megyében elegendő számú gazdasági épületekkel és jó lakóházzal, 5 hold szőlő és 10 hold dohánnyengedély.

200 m. hold birtok 30—40 km.-nyire a fővárostól.

400—800 m. holdas jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családoknak való tágas és egészséges lakással, érnys kerttel.

Kisebb birtok, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasutállomáshoz közel, lehetőleg fővárostól.

1000 holdig cserébe fővárosi házárt, fekvő birtok

2—300 hold birtok jó lakással és gazdasági épületekkel, város és vasut közelében.

200 holdas birtok uril lakással, lehetőleg Kecskemét vidékén.

10—15000 hold erdőbirtok az ország északnyugati részén.

3000 hold elsőrendű talajú birtok, cukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastélyval és parkkal, Béctől legfeljebb 6 órányira.

800—1200 m. hold birtok, kelő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal.

2000 hold jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasúthoz.

250—300 m. hold főváros vagy vidéki nagyobb városhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs kölcsönrel.

3—400 hold egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton. Lehet az egész birtok erdő.

800—1000 holdig jó földek és épületekkel, instrukcióval. A lakóház faluban vagy város közelében legyen.

490 m. hold Abauj megyében 7 km. a vasutól, országut mellett, 7 szobás udvarházzal, kelő gazdasági épületekkel.

370 hold jó trágyaerőben levő házilag készült birtok Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyében, nagy város-tól 5 kilométerre. Elegendő számú jókárban levő épületekkel. Ösztöli fogva berbeadó. Felszerelés átvehető.

180—200 m. h., amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzhető.

800—1500 h. Erdélyben vasúthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel.

2—3000 holdat tavaszi vagy 6zi átvételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, hol a tehenésztet üzhető. Urilak legalább 6 szobás legyen.

Ezekon kívül nyilvántartjuk a visszavándorlók letelepítésére alkalmas birtokokat és bérlet szövetkezetek alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnek.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket

AZ OMGE. ÜZEMOSZTÁLYA.

Fréselt buzaszalmát és zabszalmát

szállít előrendű minőségben és legelősbbe

Ehrenreich Béla
Bajmok (Bácska). 6308

A ló és tenyésztése. 600
14 műveléssel. 3-ik kiadás.
Írták Koyácsy Béla és Monostori Károly. Ára húzve 12 kor., tartós diszkóban 15 kor. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

LEGYEK

konyhából, kamrából, mézszárszékéből, istállóból, végőhidről biztosan elűzettek, ha a falakat

LEGY-BONODORRAL

meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. — Egy kltó elegendő 25 □-méterre, 5 kg. leírással 8 kor. franco utánvétellel. Megrendelhető

FODOR FERENCZNÉL
Budapest, VIII.,
Kisfaludy-utca 40/H.
Számos elismerőlevél. 237

MEZŐGAZDASÁGTAN!

Írta: Szilárd Gyula.

A könyv tartalma és beosztása röviden a következő:

I. RÉSZ. Általános növénytermelés. A növény. A talaj. Földmívelés. Trágyázás. Vetés és vetések ápolása. Termények letakarítása és eltartása. — II. RÉSZ. Különlleges növénytermelés. Gabonafélék. Hüvelyes, káposzta, olajos szilvafélék, ipari és gyári növények. — III. RÉSZ. Kert és szőlő. Konyhakertészet. Gyümölcskertészet. Szőlőművelés és mustkezelés. — IV. RÉSZ. Állattenyésztés. Az állati test. Állatok takarmányozása. Egészséges és beteg állatok ápolása. Általános tenyésztési szabályok. Lótenyésztés. Szarvasmarhatenyésztés és tejkezelés. Juh- és kecskatenyésztés. Sertésenyésztés. Baromitenyésztés. Házinyul-tenyésztés. — V. RÉSZ. Gazdasági üzletvitel. Gazdaságok beosztása. Özteli tőkék. Számolás és jövedelenszámítás. Méhészet.

Ára vászonkötésben 5—K.
Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Fiedler János
lenfonógyára
Komárom
vesz

nyers lenkórót
szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt

lenszalmát,
tetszés szerinti mennyiségben és elad

eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Százakra menő károktól mentheti meg gazdaságát, ha cséplőgépét kezelésénél Balassa Frigyes, mosi, 2-ik bővített kiadásban megjelent "Cséplőgépek kezelése" című kézikönyvének utasításait szelint eljára. A nagym. földművelésügyi miniszter ezen a könyv-piaczon egyedül álló szakkönyvet az összes gazdaságkörü figyelmébe ajánlotta. — A művet 6 kor. 30 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legújabbakban a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31—33. szerezhetők be. A Fischer-féle zsák, impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10—12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak szállítója. Pontos szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönző intézet. Árjegyzék, minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Eladó béiház!

Budapesten (IX., Mester-u, 12. sz.) a Ferencz-körút közelében, 24 □ m. Villamos megálló. Felvilágosítással ugyanoti a háztulajdonos szolgálat. — Ügynökök kizárva.

Szálás takarmánynövények természetese. 94 ábrával. Írták: Szilassy Zoltán és Grábner Emil. Vászonkötésben. 10-30 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szénát és szalmát

vesz és elad bármilyen mennyiségben
Ausch Frigyes
Budapest, Gabonatózsdé. 575

A gyapju minősítése.
Számos ábrával és egy a magyar és külföldi gyapju-típusok összehasonlító feltüntetése grafikonnal. Írta: Kovács Imre. Kiadta az OMGE. könyvkiadó vállalata. 3 korona 70 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Száritott : répaszeletet

junius — július — augusztusi szállításra a nál 730
DUKES és HERZOG
Galgóc — Budapest,
V., VÁCZI-KÖRUT 74.

Különléte italok, szörpök és likörök, pezsgő stb. elkészítése. Legjobb receptek után. Írta: Kürthy Emilné. 70 fillér előleges beküldése ellenében szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Maier Rikárd és Félix
kincstári szállítók
Wien, II., Kaiser-Josefstr. 30.
vesznek és eladnak minden állomásról bármilyen mennyiségű szénát, szalmát, burgonyát.

Fréselt saját és legmodernebb gépprészekkel. — A legnagyobb szolgáltatóképességű cég. 426

Fontos minden szülősgazdának:

A szőlőtöke helyes metszése és annak okszerű nyári kezelése. Írta és számtalan rajzzal ellátta: **Saary Ákos.**

1 korona 50 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Prima, száraz tengeri-moslók
száraz répaszelet foszforavas takarmánycsontmész 40—42%, különféle olajpogácsa jutányosan kapható: 343
Neubauer Adolf
gyári meghatalmazottjánál Győr.

Allatgyógyászat. Kézikönyv a szülősgazdák számára az állatok külső és belső betegségeinek felismeréséről és gyógyításáról. 100 recepttel és 100 ábrával. Írta: Monostori Károly. 4-30 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Talajismeret. Írta: Csernák Sándor. 4-20 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Vétel

Tejtermelők figyelmébe! Tejet veszek bármilyen mennyiségben legmagasabb árral. Ugyisintén szövetkezeti tejet is veszek. Ifj. Fleischmann Salamon, Király utca 12. 4502

Veszek romlott, cooztes de csakis term. szetes borokat készítés ellen termelőktől. Ajánlatokat lehetőleg nagyobb mintával kérek. Blumstein Adolf, Budapest, I., Döbrentel-utca 24. sz. 4503

Naponkenő 300—500 liter lehe- tőleg urad. tejet keresek 1. eszleg több évi szerződéses megvételre. Ajánlatokat ab kecskeméti vasúti állomáson e lap kiadóhivatalába "Tej 4413" jelleg alatt kérek. 4413

Mindennemű és mennyiségű

szénát, szalmát

keresek megvételre, a helyszínén folyólenként átveszem és fizetem, közvetítőket díjazok.

KAUFMAN ÉS TARSA
TAKARMÁNY-ÉSZÁLLÍTÓK
BUDAPEST, VII., Szüvetse-
utca II., 1/21. 778

Szénát, szalmát

vásárol uradalmaktól (közvetítés nincs kizárva) bármely mennyiségben. Számos és legjobb rendszerű présel rendelkezik. 783

Kozsik Károly özvegye
széna- és szalmakivitteli cég
Moson. Alapítatóit 1882

Gőzmotor használt, de jó vételre keres Váserhelyi Ernő Pusztai Alsó-Leperd, posta Dombovár. 4481

Szénát és szalmát

veszek 822
a legmagasabb napi áron

Írja: **Widder Herman**
gabonabizományos
Budapest, V. ker.,
Dorottya-utca 11.

Lenmagot

minden vidéki állomáson, legmagasabb árak mellett **vasárol** 775
KRAUSZ HUGÓ
terménykivitteli üzlete
Budapest, V. Szabadság-ter 6.
Csakis árrakkal megjelölt követelésekkel ellátott ajánlatokat veszek tekintetbe.

Szénát, szalmát bármilyen mennyiségben megvételre keresek. Szíves ajánlatokat Deutsch Mór Budapest, VIII., Luther-utca 1/B. címre kérek. 4351

URADALMI TEJET ÉS TEAVAJAT

megvételre keres bármilyen mennyiségben
Szántó Adolf és Tsa
Budapest, VII., István-ut 67. 768

Bérlet

200 ho d állattenyésztésre alkalmas bérletet keresek felszereléssel, lakással. Kovács, Dombegyháza, Csanád m. 4382

300 holdas bérlet

legkiválóbb minőségű földekkel, modern urad. kelő gazdasági épületekkel, közel vasúthoz, Szlavonia legjobbjai részén levén. Csak komoly ártrekte rellékians forduljon 6151
Österreicher Bernáthoz
Nagykanizsán.

NOLC JÓZSEF ÉS DREGER A. egyesült termelők központja, CHLUMETZ a/C.

A legelőkelőbb német termelők, Lochow F., Petkus (Mark) és Strube Fr., Schlanstedt (Szászország) csatlakozása mellett ajánlanak **őszi vetésre**

1. **Lochow F.-féle petkusi eredeti téli vetőrozost,** a világ legjobb és terméshasabb rozsa. —
2. **Strube eredeti squarehead buzát,** igen nagy hozamot ad, tartósság és hideg elleni ellenállásban felülmulhatlan.

Árjegyzékek és minták kívánatra ingyen és bérmentve.
Különösen megjegyezzük, hogy nem holmi utánvetés vagy utántermés, illetve új termésti gabonát ajánlanak a nevezett termelők, hanem

magát az eredeti vetőgabonát,

melynek egyedüli termelői és egyedüli elárúsítói Magyarország és Ausztria részére a fenti egyesült termelők. — Kérjük a címet pontosan megjegyezni:

Chlumetz a/Cidlina, Ostböhmen.

Ajánljuk a leszállított áru gazdasági kladvákövetkező nyak beszerzését:

Brümmel; Takarmányozás	K 4.—	helyett	K 2-20
Eisenmayer; Törvényszéki állatorvostan	K 2.80	"	K 1.40
Gothard; Városi hulladékok értékesítése	K 3.—	"	K 1.50
Kenessey; Trágyakezelés	K 1.—	"	K —.60
Kis-Verner; Apró jószágok tenyésztése	K 2.40	"	K 1.20
Lazár; Aratás és betakarítás	K 3.60	"	K 1.80
Leconteux; A csalamádé	K 4.—	"	K 2.—
Raiffelsen; Hitelszövetkezetek	K 2.—	"	K 1.20
Roboz; Székeség alkalmazása	K 3.—	"	K 1.50
Rodiczky; Kereskedelmi és ipari növények.			
I-II.			
Rovara; Répatermelés	K 4.80	"	K 2.40
Sobmidt; Józsgaink rendezése	K 5.20	"	K 3.20
Sporzon; Gazdasági számvitel	K 2.60	"	K 1.30
"	K 4.—	"	K 2.00
"	K 5.60	"	K 2.80
"			

Megrendelhetők a "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

16 első díjjal és ezüstéremmel kitüntetett

KALLAI LAJOS motorgyárában
Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.,
a legújabb **benzinmotorok** készí-
tője.

Teljes
jótállás kitü-
nő oszlopért

Ezen motorokat minden gazdasági engedély nélkül
magá kezelteti szalmafeldolgozás házakhoz is.

Kállai Lajos motorosépítészeti kitűnő
sikerral működnek az ország minden részében
Ibolyák között: Baró Kemény József úrnál Maros-Németi,
Zayfalvi Zeyk. Dániel v. főispán úrnál Nagyenyed stb.
Olcsó árak részlete.

Elsőrendű

Bonyhádi faj
vöröstarka
**örök- és üszö-
borjukat**
1-2-3 éves korban, to-
vábbá hizlalásra vagy já-
romba való tarka ökrök-
ket, ugyintén hasas vagy
friss fejű teheneket
a legjutányosabb árban
egyezség szerint bármily
mennyiség szállítására vál-
lakozik

Nelzer Antal, Dombóvár
Tolna megye.

Vöröstarka
tinó és üsző
teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves,
nálam minden mennyiségben kap-
ható olcsó áron. Későbbi, ugy-
intén járom- és baltákai
ökrök szállítására vállalkozom.

Kitűnő
friss fejű tehenek
előleges jelentés után, nálam min-
denkor megtekinthető kötele-
zettség nélkül. Vevő tetszése
szerint választhat.

Henrik Ignác fia
Szalónak (Vas m.).

Igen szép, válogatott vörös-
tarka szimmenthali jellegű
1-2-3 éves
**növendék - ökrök
és üszöborjakat**
ugyintén legprimább lo-
kótni való és
jármosökreit
legjutányosabb árakon
ajánlanak

Klein Testvérek
kereskedők
CZELLDÖMÖLK.
Megrendelések egyezség
szerint hármikorra is elfo-
gadtatnak.

ÖKÖRELADÁS.
Néhai Nagy Miklós utódá-
nál, Nagy Dénes birtokos-
nál, mindig fiatal prima
erdélyi
jármosökrök
és 1 1/2 éves
ökörborju
kapható.

Levélezim:
NAGY DÉNES birtokos,
TORDA.

Bonyhádi
friss fejű tehenek
és tenyész-bikák jutá-
nyos áron kaphatók minden
héten kedden, szerdán és
csütörtöki napokon. Istál-
lók Kispesten, Üllői-ut 24.

Levél- és sürgőnyezim:
Plaschner Sándor
4743 tehénkereskedő
Bpest, Farancz-körút 40.

Muraközi
hidegvérű (nori) igaz
**tenyész-
lovak**

és tenyészmenek
vásárlásánál közvetlen a
tenyésztőtől, segédkező-
semet felajánlom a folyó
évben Muraköz és vidéken
tartandó lóvásárok jegy-
zékét kívánatra szívesen
küldöm. Elsőrendű referen-
ciák rendelkezésre állnak!

Czímem:
idősb Heinrich Mór
lóvásárló ügynösége
Csáktornya (Muraköz)
Sürgőnyezim:
Heinrich Senior,
Csáktornya.

Barány-oladás 450 darab 1/2
éves, igen szép
fésűs-fambouillet bárny család.
Tudakozódhatni Ujváry József
és Sándor, Pta. Dócs, u. p.
Cs.-Szőnyháza, 4349

Orsz. törzskönyve-
zett számfelírti
telivér szimmenthali
tehenek
és üszők
eladók **PAJZS**
GYULA telivér
törzstenyészetében,
Heves.

Elsőrendű eredeti
bonyhádi
teheneket
hasasokat vagy bor-
jasokat, bármely időben,
bármely mennyiségben
kulásos árakon szállít

BAUER MÓR
tenyész- és haszonállat-
kereskedő, BUDAPEST.

Iroda: VI. Felsőerdősor-u. 1
Istálló Ujpest, Károlyi-u. 11.
Telefon 98-96.

Elsőrendű magyarfajú
erdélyi
jármosökrök,
ugyintén 1 éves magyarfajú
erdélyi
ökörborjuk
minden időben nagy választé-
kban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál
Szamosújvárt
Szabolcs-Doboka megye. 317

Erdélyi Kereskedelmi
Társaság
Fodor és Társai
megbízásokat elfogadnak
jármos ökrök, tinók,
sertések, juhok, lovak és
egyéb tenyész- vagy hasz-
nálati állatok beszerzésére
és azokat felelősség mellett
gyorsan és jutányosan di-
rekt forrásból közvetítik.

Czím: Erdélyi Kereskedelmi
Társaság Kolozsvár, Szent-
egyház-utca 2-ik szám.
Telefon 311.

Legelsőrendű eredeti
bonyhádi
teheneket
hasasokat vagy borjasokat
és tenyész-bikákat
bármely időben, bármely
mennyiségben coulansul és
legelősebb árakon szállít:

Kohn Samu és József
tenyész- és haszonállatke-
reskedők, Budapest, VII.
Rottenbiller-utca 60.
Telefon 91-25.
Fiók: Ujpest, Árpád-ut 99.

Szenttamási gazdaságban
(Pest megye), vasúti állomá-
s: **Kunszentmiklós-Tass,**
levél- és sürgőnyezim: Kun-
szentmiklós, jutányos áron
eladó legelsőrendű hasas
és szopós-borjas
bonyhádi tájfajta
tehenek és tarka
jármos-ökrök.

Az ideai tenyészállat-
kiállításra tehenek el-
állami díjjal lettek kitűnő
tette.

Előzetes megkeresésre
Kunszentmiklós-Tass állomá-
sán saját kocsink áll
rendelkezésre. 588

Vegyesek
Young girls' home
BUDAPEST,
VI., Lovdy-utca 10. sz.
saját villa.

Iakolába járó előkelő fiatal lányok
otthona. Igazgató: Vajda Ella
főv. polg. isk. tanárnő. Angol
rendszer. Állandó felügyelet. Az
állami felsőbb leányiskola, leány-
gymnasium, tanítónőképző stb.
közvetlen közelében. Kényelmes
összeköttetés minden iskolához.
Művészeti és zenei oktatás, idegen
nyelvi tanulás. Árnyas kert.
Modern higiénikus berendezés.

Bővebb értesítés és
prospektus kívánatra. 776

A legnagyobb állami és első
díjjal kitüntetve, hercegi
tisztelődíj stb.

KOEHLER
FRIGYES
kertművész és kertéplítő
Kerttechnikai iroda:
Budapest
VII., Gizella-ut 15. szám.
(lakás: VII., Thököly-ut 46.)
TELEFON: 25-33.
Park, kert stb. terve-
zése, kivitele stb.
Tájkereszteti képes utmutató
kivánatra ingyen küldetik.

Eladás
Nincs többé jóga pipa, niko-
limmergész, bü-
zös dohányfüst. Használjunk sze-
badalmazott ökrök tisztá, uri pipa-
szárt. 65 cm. hosszú 3 kor. Hélyi
árak; utárvét mellett hárvóvá
megküldi Horváth Flórián, Buda-
pest, IX., Ráday-utca 7. 4385

Gyümölcsbefőzés és szőlők
elkészítése.
Legjobb receptek után. Irtá
Kürthy Emilné. 70 fillér előleges
beküldése ellenében bérmentve
szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági
szakfolyóiratunk Budapest, IX.,
Üllői-ut 25. sz.

8 HP lokomobil MÁV. gép-
gyárból eladó. Megtekin-
thető Mezőkomáromban. A Sió-
berki Társulat tulajdona. Bővebb
felvilágosítást ad Sárközy Imre
Nagy-Bajom, Somogy m. 4452

Hévíztől negyedórnyira győ-
nyörü helyen fekvő,
lakás, vízellátással és istállósá-
val ellátott szőlő-irtók haláleset miatt
azonnal eladó. Özv. Tatarsk
Lajosné Keszthely, Erzsébet-u.
4436

Kastély (Biharmegyében) győ-
nyörüen berendezve,
két melléképülettel, parkkal, hozzá
egy 7000 koronát érő szőlővel
szőlővel eladr. Czím megtekinthető
Mo. se Rudolfnál, Budapest, Ná-
dor-utca 11. 789

**A sertés javi-
és hizlalása.**
Irtá Ruffy Pál.
2-ik kiadás. Ára
2 kor. Megrendelhető a "Patria"
r.-t. gazdasági szakfolyóiratunk
kereskedésében Budapest, IX.,
Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

Egy teljesen új, kb. 35 tnyel-
ges lőerőt kifejtő, szántási,
szállításai és cséplési cz. lokra egy-
aránt kiválóan alkalmas, eredeti
angol Robey széleskerékű ma-
gánjáró gőzmotogyó és egy
70-100 lőerőt kifejtő Schlick-
gőzmotogyó oomponens össze-
mondásos stabilgép kedvező
ár mellett eladó, azonnal szállít-
ható és raktárban megtekin-
thető. **Szűcs Ödön,** Budapest,
VI., Nagymező-utca 66. 4453

Nógrád megyében 350 holdas
birtok
64,000 koronáért eladó. Közvet-
lők kizárva. Czím a kiadóhiva-
talban. 4482

Fagylatok, krémek, parfal-
tek és
kocsonyák elkészítése legjobb
receptek után. Irtá Kürthy
Emilné. 70 fillér előleges bekü-
ldése ellenében bérmentve szál-
lítja a "Patria" r.-t. gazdasági
szakfolyóiratunk Budapest,
IX., kerület, Üllői-ut 25. szám.

Takarmányt szénát, szalmát
nagyobb mennyi-
ségekben vesz és elad May Samu
Budapest, Üllői-ut 109/a II. 9.
4501

A sertésvész gyógyítható!
Erre megtanít Brum-
mel Gyula könyve: **A sertés-
vész gyógyítása** gazdák, áll-
atorvosok,
sertésenyésztők és hizlalók hasz-
nálatára. Ára 3 korona, melynek
előleges beküldése ellenében bér-
mentve küldi meg a "Patria" r.-t.
gazdasági szakfolyóiratunké-
 Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Vadászfegyver. Elka al-
tel. Több kitűnő vadászfegyver
pistolom áron eladó. Közöttük
Foplevkerkúcsu Lancaster 20 frt.
Eldőtekvő lakatszerkezeti modern
Hammerles 35 frt. Grenerzaru
Bücsflinte 40 frt. Snelleres Man-
licher, Drilling, Winchester és
több más jó puskák igen
olcsón eladó Radó A. Egye-
tem-ter 5. Ugyintén néhány
Hammerles-revolver, ismétlő-
pisztoly, régi kardok, kovás-
pisztolyok, flobert, czéllövő pisz-
toly és revolver. Ugyanítt fény-
képezőgépek, mint Götz,
Zeiss, Voigtlander és más
főnemű gép-félfarvok kaphatók.
Jobb fegyvert és féy-
képezőgépet veszek a leg-
magasabb áron. 4036

**A gőzlokomobilok szerke-
zete és** Irtá Naszályi József,
okl. gépészmérnök, m. kir. ker.
iparfelügyelő. 167 ábrával. Ezen
minden gazdaságban nélkülözhet-
etlen szakfolyóiratunké és kezelési
szerkezetéről és kezeléséről szük-
séges összes tudnivalókat köny-
nyen elajánlható módon tartal-
mazza. Ára 3 korona 20 fillér,
mely összegnek előleges bekü-
ldése ellenében bérmentve szállít-
tátik. Megrendelhető a "Patria"
r.-t. gazd. szakfolyóiratunké-
 Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szénát
Szalmát
muhart, zabosbükönybár-
mily mennyiségben
veszek és
eladok.

789
Felprésléshez modern gőz-
és löprései met bocsátom
eladó rendelkezésére.
SCHREIER BÉLA
takarmánygyároskereskedő
Budapest, VII., Népszínház-
utca 22. Telefon 20-52.

Egy teljesen felszerelt, igen jó
karban levő, nehéz, 6 lő-
erű Clayton és Shuttleworth-féle
cséplőgép eladó. Munkaközben
megtekinthető még 3 héig. Bő-
vebbet Katay M. Böhönye. 4489

A stabil gőzgépek gyakor-
lati tan-
könyve. Irtá Naszályi József,
okl. gépészmérnök, m. kir.
ker. iparfelügyelő. 149 ábrával.
Ára 5 korona 20 fillér, mely összeg-
nek előleges beküldése ellenében
bérmentve küldi a "Patria" r.-t.
gazdasági szakfolyóiratunké-
 Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Kékkő
vetéshez, elsőrendű
250 kilós hordónál 63 kor.
kimérve 64 kor.

Deutsch Albert és Fia
Debreczen. 802

A sertés hizlalás, különös
tekintettel
asertésvész ar. Irtá Bächer György.
2-10 K előleges beküldése ellen-
ében bérmentve szállítja a
"Patria" r.-t. gazdasági szak-
folyóiratunké Budapest, IX.,
Üllői-ut 25.

Világhírű szabadalom
18 élemban.

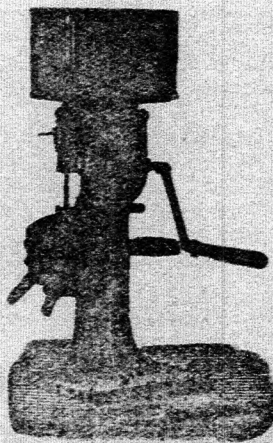

Stádel-Torkos
földmérő-taliga
kapható
Stádel gépgyáran, Győrff.

Szészatszámítási táblázat
71%-67% erősségű szészkeveré-
kek alkoholtartalmanak hektoliter-
fokokban való meghatározására,
a szész igazi fokából és lterek-
ben kifejezett igazi térfogatából.
Összeállította Thery Páter. Ára
1 korona, mely összegnek előle-
ges beküldése ellenében bérmentve
szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági
szakfolyóiratunké Budapest,
IX., ker., Üllői-ut 25. sz.

**Istálló-
mennyezetek**
tokéletes paramentesítés,
nedves falak
gyökerecs száraztatására,
szab. "Mosmos" hornyolt
asphaltummal

Kitűnően bevált.
Felvilágosítást ad:
Greif Antal mérnök
Budapest, VIII., Sulejrom-
utca 10. (Telefon)

Eredeti „Melotte“ tejcentrifugák

a világ legrégibb és legjobb tejföldözögépei!

Játszi könnyű kezelés. Legesekeleyebb kopás. Legélesebb leföldözés. Legnagyobb munkaképesség. Gyorsan és igen könnyen tisztítható. Nincs javítás. Több mint 200.000 drb van napi használatban az egész világon. Óránkénti munkaképesség 125—500 l. kézhajtásra. Magyarországi képviselő

GEITTNER és RAUSCH BUDAPEST, VI.,
Andrássy-ut 8.

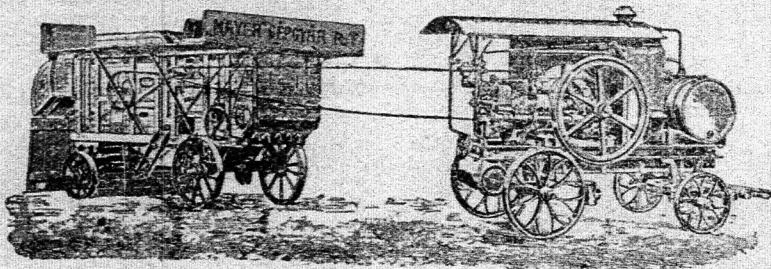
Hazai gyártmány!

Kitűnő munka!

MAYER GÉPGYÁR

vas- és fémntöde részvénytársaság

SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI., kerület, VACZI-KÖRUT 61. szám.

Benzinlokomobil-eséplőszerelvények. Stabil-benzinmotorok. Szívógázmotorok faszén-, koksz- és antracitfűtésre, 120 HP-ig. Malomépítézet. Szab. hydr. borsajtók, olajpresek és mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek. :: Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

A peronoszpóra leghatékonyabb ellenszere a Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI POR

amint azt úgy a külföldi mint kilencz éves hazai tapasztalatok igazolják. Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőket nem rongja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!

A hisztharmit legbiztosabb gyógy és óvszere a Dr. ASCHENBRANDT-féle

611

RÉZKÉNFOR

mely a szőlőt egyúttal az antraknózis ellen is megvédi.

A porok árai Budapesten:

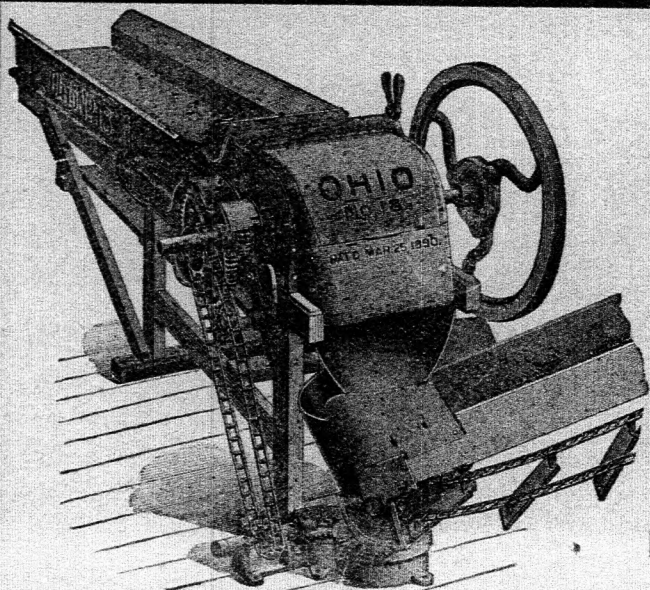
50 kilogrammos zsákban kilogrammonként	bordói por	72 fillér
10 és 5	”	”
2	”	”
50 kilogrammos zsákban kilogrammonként	rézkénpor	45 fillér
10 és 5	”	”
2	”	”

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet mielőbb megrendelni. A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető: Gazdasági Egyesületnél Arad; Hanyó szövetkezetnél Budapest (Boráros-tér); Szávost Eminél Budapest (Éötvös-tér 2.); Jámor Istvánnál Békés-Gyula; Konstsek Géznál Debreczen; Vörös Józsefnél Esztergom; Keleti Lászlónál Hatvan; Mahr Károlynál Miskolcz; Városi és járási gazdakörnél Nagykanizsa; Kis Károlynál Nagyvárad; Hoffmann Adolfnál Nyíregyháza; Rukavina Nándornál Szabadka; Szűcs Józsefnél Szatmár; Tóth Péternél Szeged; Kimmel Gyulánál Temesvár; Szemerey Jánosnál Veszprém.

„OHIO“ EREDETI AMERIKAI tengeriszár-tépő,

zöldtakarmányapritó- és szalmaszeccskázógép a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

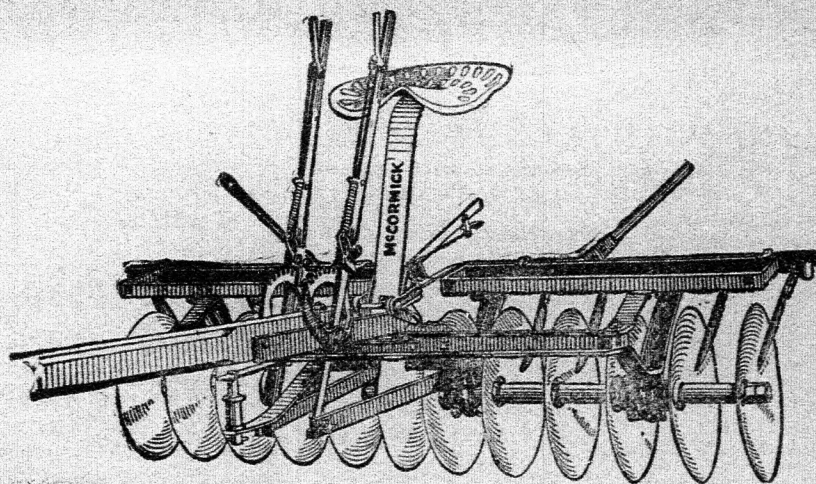
Mc CORMICK tárcsásborona

tarlóhántásra,

vetőszántásra,

rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A.
Igazgatósa és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12. szám.
J. E. KNECHT, igazgató.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legfőbbkétesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-60. BUDAPEST-KELENFÖLD

a budaörsi-úton, a vasútállomással szemben.

Lenkórót rostnyeréshez bármily mennyiségben, a legmagasabb árban vesz, bejelentéseket **lentermelésre** a legkedvezőbb feltételek mellett elfogad a

Magyar Kender- és Lenipar Részv.-Társ.

Előbb SALZMANN és TSA (Budapest, V., Szabadság-tér 15.) Szeged-Érsekujvár. Megkeresések kizárólag fenti címhez intézendők. 820

Simontornyai uradalomban, Tolna megyében
**1000 db öreg és 2 éves ürü,
300 darab anyabirka eladó.**

Ajánlatok a **Jószágigazgatósághoz**, Erd, Fehér megye küldendők. Vasuti állomás helyben. 816

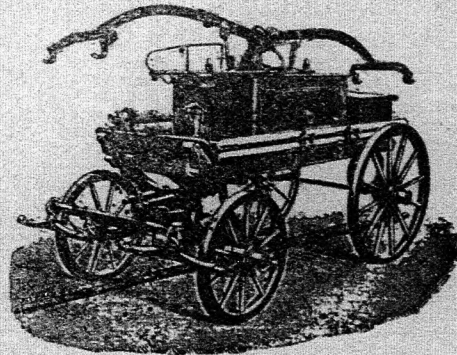
Sürgönyezim: „Szivattyár Budapest” Telefonszám: 72-08 v. 72-09 Alapítotott: 1858. évben Gyártott fecskendők száma: 17,000

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 69. szám.

Gyártási ágazatok:

Gőzgépek, légsűrítők, vácuumszivattyúk, keretfűrészek. Gőzkazánok, tartányok, előmelegítők. Vashidak, fedél szerkezetek, szegcesel oszlopok. Vas- és fémöntvények. Vasuti fordítóköröngök. Mindennemű forgó- és futódaruk kézi- és villamoshajtásra. Rostélyvasak acélozott felülettel. Közlekművek. Szivattyúk. Tűzfecskendők. Tűzoltósági segédesszközök. Közegészségügyi szerek. Köztisztasági eszközök. Argyezéket, valamint „Gyártási ágazatokról” prospektust kívánatra. 525

ELADÓ

a nagymélt. gróf Wenckheim Frigyes ur pósteleki uradalomban több, kiválóan szép, másfél éves, sertésvészen átment **mangalicza tenyészkán**, továbbá 3 darab fajtisza egyéves **berni bika**. Posta, vasut Békésesaba. 790

Birtok kerestetik:

500-700 holdig, fele gazdaság, fele erdő, megfelelő épületekkel, 6-8 szobás urilakkal, közel vasúthoz, országút mentén.

BEYER KÁROLY, Budapest, V., **Báthory-utca 5. sz.** Telefon 12-85. 272

Cséry-féle SZEMÉTTÁRÁGYA

nyári szállításra különösen mérsékelt áron kapható.

Részletes felvilágosítással és ismertetéssel szolgál:

Bayerthal és Lévy

Budapest, V., Bálvány-utca 26. szám.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntőde, gép- és rézműgyár • BUDAPEST, V., Csáklya-u. 3.

SPECIÁL-GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók, élesztőgyárak, keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Atalakit meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.

Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904. • Nagy állami érem. • Legnagyobb kitüntetés.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, IX., Übői-ut 25. szám. — Az Első Magyar Papír-Ipar r.-t. papírosán.